

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

Ipartestületi jelentés.

A nagykanizsai Ipartestület Elöljáróságának az 1911. évről szóló jelentését némi lényegtelen kihagyással a következőkben adjuk:

Ez év január hó 18-án jutott Ipartestületünk negyedszázados korához. Tehát ez alkalommal nevezetes évfordulóról kell említeni tennünk.

Huszonöt év múlt el, mióta testületünk megalakult s alapszabályos működését megkezdve, városunk iparának fejlesztését magára vállalta.

E 25 év leforgása alatt testületünk eredményes működésében hány és hány érdemes iparostársunk vett részt, akik közül bizony sokan megszűntek élni e földön.

De a gondviselés a kimerült erők helyére mindenkor küldött új és tevékeny erőket, melyek a megkezdett törekvések szolgálatába állva, tehetségüket az egyesület hasznára fordították.

Iparkodtak arra törekedni, hogy az Ipartestület életében az egyetértés, a testvériség és szeretet részére othont teremtsenek, mert bölcsen belátták, hogy ezen eszközökkel sikeresebb a küzdelem minden támadás ellen.

Az esetről-esetre megválasztott elöljáróság tudatában volt annak, hogy az egyesület eredményes vezetése csakis alapszabályos működésében gyökeredző rendelkezésekkel biztosítható.

Ennélfogva különös tekintettel volt arra, hogy a hozzá fűzött igényeknek teljesítését minden egyes tagjával szemben, különbség nélkül beváltsa.

Szem előtt tartotta, hogy működésében a lehetőség szerint hivatásának megfelelhessen; mert előre látta, hogy a legesekélyebb félrelépéseért a tömörülés szentségét a szétváltás és a kishitőség dulja föl.

Találkozott is az Ipartestület olyan áramlatokkal, amelyek sehogy sem akartak meghódolni előtte, de az újítás szelleme hamar békót vetett a maradiságra és a céhok lelkes tagjait a haladás kora magával ragadta és megismertette velük annak szükségét, amely az Ipartestület megalakításával az iparosoknak egy táborba vonásával jár.

Igy átesve minden akadályon, mind erősebben nyilvánult meg a békés munkálkodás vágya. Mind hangosabban jutott kifejezésre az Ipartestület eredeti célja.

Az iparosság józanabb része érezte, hogy egyesülésben rejlik érdekeinek megóvása. Törekedtek arra, hogy az egyenlenség az Ipartestület életéből egyszer és mindenkorra kiküszöböltessék.

Az elfentétek teljes elsimulása az iparosságot egymáshoz közelebb hozta és a megváltozott körülmények alapján a rendszeres

együttműködés vert gyökeret. Mig végre jött egy jobb kor, a békés törekvés diadalmasodott és az Ipartestület biztos lépésben haladhatott az elébe tűzött cél felé.

S midőn az önzetlenség jegyében működő elöljáróság eredményes tevékenységét a megegyezés betetézte, az engesztelés ne-felejtis színű ege is kiderült fölötte.

De ép egy negyedszázad küzdelmes évei sorakoztak el működése mellett, mig odáig jutott, hogy az elért eredményekért — melyek az iparosság javára szolgáltak — a gondviselés előtt háláját kifejezhesse.

Huszonöt évből merített tanulsággal gyarapodott a testület. Oly tanulságokkal, amelyek a késő utódokra nézve is mindig üdvösek lehetnek.

E tanulságok rövid összefoglalása alapján belátunk a 25 éves multba, tapasztalással birunk a jelenben és irányt vehetünk a jövőre is. A mult küzdelmes volt, a jelen az öröm és lelkesedés napja lett s a jövő ezek sikeres következménye lehet.

De most forduljunk egy maradandó szép emlékehez, mely Ipartestületünk 25 éves fenállását örökíti meg.

Az évi rendes közgyűlés kimondotta, hogy az Ipartestület negyedszázados évfordulóját jubileumi ünnepély keretében megüli és az ünnepély rendezésének előkészítésére az elöljáróságot hatalmazta fel. Az elöljáróság ezen küldetésében egy vizgalmrendező nagybizottság közreműködésével lelkiismeretesen eljárt. A jubileumi ünnepély rendezéséről programot készített, melynek alapján az ünnepély megtartását a legnagyobb sikerek mellett f. évi szeptember hó 17-én végre is hajtotta.

Az ünnepély keretében elhatározott, hogy egy iparosotthont létesít, melynek alaptőkéjéhez 8 éven át évi 500 koronával járul; az ünnepély napján pedig 200 K-t oszt ki az elaggott és munkaképelen iparosok között.

Ezen határozatot a július 16-iki rendkívüli közgyűlés lelkesedéssel tette magáévá. A közgyűlés lelkesedését erősen fokozta Samu József elnök azon nyilatkozata, hogy a létesítendő iparosotthon alaptőkéjéhez 100 koronával járul hozzá.

Siker koronázta az ünnepély táncestélyét is, tekintélyes összeg folyt be a belépődíjakból és a felülfizetésekből.

A tiszta bevételek összege 1060 K tett ki, mely összeg a jelzett alap céljára takarékpénztárba helyeztetett.

Mindezekben számot adtunk az Ipartestület 25 éves fenállásának dióhéjba foglalt történetéről és jubileumi ünnepélyének erkölcsi és anyagi eredményéről.

Mely után áttérünk a testület egyéb említést érdemlő mozzanatairól.

Az ipartestület belétele és vezetése szükségét érezte az alapszabályok módosításának. Ugyanis ama kérdés merült fel, hogy az elöljáróságban minden iparág nem képviselheti magát. Ez okból január 4-én tartott elöljárósági ülésben Halvax Frigyes városi tanácsos, iparbiztos előterjesztést tett, hogy az eddig érvényben levő alapszabályok módosítása elkerülhetlenül szükséges és hogy az elöljáróságban lehetőleg minden iparág képviselve legyen, az elöljáróság létszámát 30-ra véleményezi kiegészíteni. Továbbá előterjesztette, hogy az alapszabályok mindazon szakaszai, amelyek a mai viszonyoknak nem felelnek meg, szintén módosíttassanak.

Az elöljáróság az iparbiztos ezen előterjesztéseit egyhangulag elfogadta.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium néhány szakasz módosításával 90673/911. II. A sz. alatt az alapszabályok példányaira vezetett záradék szerint 1912. január 8-án jóváhagyta.

Az 1910. évről adott jelentésünkben bejelentettük a közgyűlésnek, hogy a nagykanizsai Takarékpénztár tartozásában levő 6208 K 60 fillér bekeblezett összeget lefizeti s az egyesület pénztárát és vagyonát tehermentesíti. Erre vonatkozólag van szerencsénk a közgyűlés tudomására hozni, hogy ezen összeg október 16-án lefizetett és a zálogjog telekkönyvileg töröltetett.

Az 1911. évben az elköltözött és meghaltakat levonva, december 31-én a taglétszám 564 volt. Segédlétszám volt 595.

Az 1911. év folyamán tanonc volt 761, ebből felszabadult 141, a tanviszony felbontott 84 esetben, maradt az év végén 536 tanonc.

Jelentésünk lezárása előtt még foglalozni kívánunk azon mostoha körülményekkel is, amelyek manapság az iparosság vállaira nehezdednek.

A folytonos közgazdasági és politikai válságok a kisipar hanyatlását nagyban fokozták. Ezen bajok orvoslása csak az új ipartörvény életbeléptetésével segíthető elő, melyhez járul még a betegsegélyző törvény módosítása is. Amint a politikai viszonyok ugy alakultak, amelyre a közel jövőben kilátás van, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur az ország kisiparosságának érdekeit földelő ipartörvény revíziójához lát, biztosra vehetjük, hogy meg fognak szünni azon viszás állapotok, amelyek jelenleg a kisipar pangását idézik elő.

Ami pedig az Ipartestület elöljáróságát illeti, vegyék megnyugvással, miszerint minden időben arra törekszik, hogy az iparosság javára tőle telhető módon közreműködjön.

Nagykanizsán, 1912 január 31.

Muraközy Lajos s. k. Samu József s. k.
jegyző. elnök.

A Patronázs közgyűlése.

A nagykanizsai Patronázs egyesület március 31-én tartotta évi rendes közgyűlését Vécsey Zsigmond polgármester elnöklete alatt. A legszimpatikusabb egyesületek egyike ez, mert az ember-társak lelkét, becsületét akarja megmenteni az emberiségnek. Csak a művelt államok jutnak oda, hogy a bűn ösvényére tévedt ember-társak megávitására, segélyezésére gondolkodnak és nem is sorakozik más a mentési eszme és akció köré, mint a társadalom legjobbjai, legműveltebbjei. Azért nem csodálkozunk azon, ha sokan akadnak olyanok, kik társadalmi állásukból és vagyoni helyzetükből kifolyólag hozzájárulnak ugyan filléreikkel a kitűzött célhoz, de egyébként munkáikkal, nem támogatják a nemes törekvést.

Azért nem keseregünk, mert hiszen elegendő, ha az egyesület vezetősége és tisztikarában megvannak azok a kvalitások, melyek a nemes munka eredményét megközelítik. Azt pedig tapasztaltuk a tegnapi közgyűlésen is, hogy elnök, titkár, pénztáros és az egész választmány hivatásuk magaslatán állnak. Az elköltözött Jureczky ügyész helyett Fischer Imre ügyészben úgy látszik nem kevésbé lelkes és körültekintő tagot kapott az egyesület, akinek a gyűlés folyamán egyhangú tetszéssel elfogadott indítványa nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a Patronázs nagyobb arányokban fejthesse ki működését.

A gyűlés nem volt népes; öt hölgyet láttunk ott, akik különben sehonnán se hiányoznak, a hol a munka tette szólítja őket: Vidor Samuné, Boér Gusztávné, dr. Rothschild Jakabné, Remete Gézőné és Révész Lajosné urnök voltak jelen. Az urak közül is azok, akiknek életfoglalkozása a társadalom szolgálatában telik el.

Vécsey Zsigmond polgármester megnyitó és üdvözlő szavai után a tárgysorozat egyes pontjai napirendre kerülnek. A jegyzőkönyv hitelesítésére Vidor Samuné urnök és Fischer Imre királyi ügyészt kéri fel. Miklós Dezső dr. titkár olvasta fel az évi jelentést, mely szépen megrajzolt képét adta az egyesület működésének. Ámbár az egyesület szabályszerű működését betöltötte, de reményeik nem váltak valóra, mert oly széles alapon, mint kellett volna nem teljesíthették anyagi eszközök híján feladataikat. Bizonyos visszaesés tapasztalható a Patronázs működésében az egész országban. Pedig szükséges, hogy a társadalom mentési akciója a bíró büntetése mellett ott legyen. A szegények segélyezését következetesen megtagadta az egyesület, hanem ez nem tartozik alapszabályszerű feladataihoz. Erre való a nőegyesületek. Elismeréssel emlékezett meg a titkári jelentés Vidor Samuné, Boér Gusztávné urnök-ről, kik a munkából hathatósan kivették részüket. Megemlékezett a Trancsénbe elhelyezett Jureczky Iván ügyész működéséről, valamint Oszterhuber László kir. ítélőtáblai bíró haláláról, ki mint nemes lelkű bíró támogatta az egyesületet. Vécsey polgármester elnök indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a gyűlés dr. Miklós Dezső titkárnak nemcsak a gondos és szép jelentésért, hanem az évközben kifejtett buzgó munkálkodásért is. Ezután Gáspár Béla pénztáros olvasta fel a pénztári jelentést. Az 1911. évben folyósított segélyek összege 665-56 K. E segélyezések a következő címeken történtek:

Uti és élelmezés segély raboknak és rabságból kiszabadultaknak; rabságból kiszabadult iparosoknak ipari eszközök és anyag beszerzésére; fiatalokru szállásnak indulók és családjaiknak segélyezésére; elhagyott gyermekek támogatására; állandó havi segély letartóztatottak családtagjai számára. A befolyt jövedelemből a Népkehely 605-46 K.-val, az Orsz. Gyermekevédő Ligát 151-36 K.-val segítettek. Közvetlen és közvetett segélyezések összege 1422 K. 38 f. Az 1911. évi költségvetés 1650 K. szükségletet állapít meg, mellyel szemben a befolyt tagdíj 400 K.

A múlt évi zárószámadás tudomásul vétetett; az 1912. évi költségvetés elfogadott és Bun Samu indítványára a felmentvény megadott és jegyzőkönyvi köszönet ezavaztatott a pénztárosnak.

Nagy tetszéssel fogadott Fischer Imre kir. ügyésznek az az indítványa, hogy keresse meg az egyesület a törvényszék területéhez tartozó községeket, hogy mint erkölcsi testületek lépjenek be tagokul, hiszen az vállalkról veszi le a terheket üdvös működésével. Kérjessenek fel a járási főbírák és a körjegyzők, földbirtokosok a belépésre. Vécsey polgármester örömmel járul az indítványhoz, de kiegészíteni kéri azzal, hogy ez akció érdekében kéréssek fel Zalamegye alispánja, hogy vesse latba tekintélyét, hogy a felhívásnak meg legyen a kellő eredménye. Egyhangúlag elfogadott.

A megejtett választásnál úgy a tisztikar, mint a választmány az eddigi maradt, csak az eltávozottak helyei töltettek be ujjakkal.

A gyűlés elfogadta a választmányának az elnöktől előadott ama indítványát, hogy f. é. június első napjaiban Virágnap jelleggel gyermeknap rendezessék, melynek jövedelméből a Patronázs az eddigi szokás szerint 5 százalékkal részesedik.

Ezután a polgármester a gyűlést a tagok éljenzése közt bezárja.

HIREK.

Aktuális strófák.

Nagybójt.

I.

A jó öreg katedrából
Halljuk a nagy igazságot,
Mit a tisztelendő atya,
Egész héten jól megrágott.

Ékes szóval, tüzes nyelvyel
Dicsőíti a bőjtölést
S példalódszik, hogy e téren
Ki követ el szentség-törést.

Óh a nyáj most jámbor birka,
Törvények hű megtartója,
Nézd az arcát; a nagybójt
Koplasz ordít le róla.

Hű keresztyén valamennyi,
Dehogy vét a törvény ellen!
Lón terén a bőjtölésnek
Mind a hánya — acéljellem.

Sőt magát a koplalásban
Oly annyira beleéli,
Hogy hentessel, mézárossal
Már nem is mér szembenésni.

S fogadok egy kiló husban
(Bár koldussá tesz az ára:),
Hogy e népek még huvsétkor
Sem jut hus az asztalára.

Óda a Naphoz!

II.

Óh Nap! Szeretlek és imádlak!
Te jóltevője a világnak.
Hol puha aszfaltban
Térdig jártam heteken át.
Most ily puha aszfaltot
Bármily kutató sas szeme nem lát.
Te vagy a mérnök, a kövező,
Te imádtott, te ragyogó Nap!
Ennyi sokoldalúságot
Ténne-e fel valseki rólad?
Cipőm talpának ékes beszéde
Himnuszot zengeni hozzád elég-e?
Kneippoltam eddig; most valahára
Megszűnt a náthám...
Sugárözönödben a világot
Mintha dicsőbbnek látuám!
Óh Nap! Ne boruljon
Vig arculatodra felleg
S én hálaképpen nap-nap után
Dics-himnuszokban megénekellek.
A mig te ragyogsz, nem léssen az ég
Sárgyártó csapadék ontó
— S nem jelenik meg nálam a nátha
És szünetel a — cipőkontó!

A kormány reaktiválása.

A király a Khuen-Hédervary kormányt újból kinevezte. A kormánykrízis megszüntetését a következő királyi kézirat dokumentálja:

Kedves Khuen-Hédervary gróf!

Mély sajnálatla' észleltem törvényadta fejedelmi jogaim tartalmára vonatkozó azt a nézeteltérést, amely önt és miniszterétársait lemondásuk benyújtására indította volt.

Kormányzatomnak az alkotmányos élet áldásos helyreállítását követett egész ideje alatt gondosan örködöm a törvény és az alkotmányos rend épségben tartása felett.

Zavartalan birtokában van a nemzet összes alkotmányos jogainak, ezek között az újoncemegajánlás jogának is és mi sem áll tőlem távolabb, mint ennek érintése vagy csorbítása.

Másrésről azonban ragaszkodnom kell azon az 1888. évi XVIII. törvényekben reám ruházott fejedelmi jogaimhoz is, amelyek értelmében behivatottam, vagy benntarthatom az ezen törvényben megjelölt tartalékosokat és póttartalékosokat, amidőn ezt különös körülmények szükségessé teszik.

A milyen határozott akaratom tiszteletben tartai a nemzet alkotmányos jogait, éppen olyan határozottsággal kell alkotmányos fejedelmi jogaimat is sértetlenül feutartanom és uralkodói feladatomnak csak akkor felelhetek meg, ha együttesen tölthetem be ezen kettős hivatásomat.

VELMA SUCHARD

Nyersen való

evésre

páratlan.

Bizalommal hívom fel a nemzetet, könnyítse meg ezen feladatának lelkiismeretével összeegyeztethető módon való teljesítését és ezzel biztosítsa a király és a nemzet egyetértésű alapuló alkotmányos munka folytatását.

Kelt Bécsben, 1912. március hó 30-án.

Ferenc József s. k. Kihű-Héderváry gróf s. k.

Olvasóinkhoz. Lapunk legközelebbi száma kétszeres terjedelemben f. hó 6-án szombaton jelenik meg.

— A „Zalai Közlöny” szerkesztősége máj. hó 20-ika óta szaporodott egy szellemi munkással. Ugyanis Nagy Lajos, helybeli állami iskolai tanító, aki a hírlapírás terén már régebben is munkálkodott, társzerkesztői minőségben belépett a „Zalai Közlöny” munkássái közé.

— Halálozás. Özv. Göttinger Kelemen született Csizmadia Amália ugy a saját, miőt rokoni nevében fájdalomtelt szívvel tudatja, hogy felejtetetlen férje, Göttinger Kelemen a kereskedelemügyi miniszteriumban beosztott m. kir. posta és távirat felügyelő folyó évi március hó 29-én d. u. 4 órákor életének 49-ik, példás házasságának 21-ik évében hosszas szenvedés és a halottak szentségének ájtatos felvétele után Nagykanizsán elhunyt. A megboldogultat folyó hó 31-én d. u. 4 órákor helyezték örök nyugalomra a nagykanizsai családi sírboltban.

— **Titkárváltás az Első Magyaránál.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság működése olyan mélyen gyökerezik a magyar közgazdasági életben, hogy minden változás, mely a Társaság személyi vagy ügykezelési ügyeiben előfordul, figyelmünkre számíthat. A Nagykanizsai főgynökségünknél beállott titkári változást hozta tudomásunkra egy körlevél. Az eddigi titkárok városunkban mindig tényezői voltak társadalmi életünknek. Nehai Sümegi Kálmán titkár nem egyszer kötötte le városunk figyelmét irodalmi érdekességű felolvasásával. Hivatás utóda Dezső Béla titkár szintén kiváló egyéni kvalitásokkal töltötte be hivatalát. Emellett tanuskodik az a körlevél is, melyben a Társaság tudatja, hogy „Dezső Béla ur nagykanizsai főgynökségünk érdemes titkára egészségi állapotára való tekintettel — legnagyobb sajnálatunkra nyugdíjba lép.” Dezső Béla titkár nemcsak példás szorgalmú hivatalnok volt, hanem szeretettel és szakértelemmel figyelte gazdasági életünket. Ez bizonyítja, hogy a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületnek — mind máig választmányi tagja. Mint ember, mindig humanus lelkére hallgatott; rokonszenyes egyénisége, barátságos modora széles körnek közkedveltségét szereztek meg neki. Hoszu, becsületos munkával eltöltött működés után hagyja el hivatalát. Kívánjuk neki, hogy a jól megérdemelt nyugalom kedves derült napokat, boldogságot nyújtson neki és családjának még sok esztendőig. A Nagykanizsai főgynökséghez az észéki főgynökség titkára, Lendvai Vilmos helyettesített át. Amint az észéki lapokból értesülünk Lendvai Vilmos urban nemcsak a nagykanizsai főgynökség, hanem a város intelligenciája is értékes férfit nyert.

— **Hivatal átvétel.** Ibázi Horváth István nagykanizsai állami helyettes anyakönyvezető egy hónapi szabadságáról visszaérkezett és ma átvette hivatalát.

— **Tanácsülés.** Nagykanizsa város tanácsa szombaton tartotta rendes heti gyűlését, melyen a folyó adminisztrációs ügyeket tárgyalta le. Ezen kívül az arena építésre vonatkozó engedélyt megadta. A wieni mészárosok melléktermékeket értékesítő szövetkezetének megegyedte, hogy a közbiztonság mellett csontgyűjtőtelepet létesíthessen.

— **Nagy műsoros estélyre** készült a helybeli formátus egyház, templomalapja és a Kálvineum gyarapítására. Az egyház előjárósága gondoskodott,

hogy a f. hó 28-án tartandó estélyen dr. Baltház Dezső és dr. Antal Gábor püspökök, Miklós Jenő vagy Farkas Imre költők, Kiss Ferenc püspökladányi esperes, gr. Bieza István vednök, részben az estély műsorában mint szereplők, részben mint az ünnepegy főnév emelő vendégek is részt vegyenek. Vednökül Bosnyák Géza, Szalacsy Farkas és dr. Balás Béla úrúkat kéri fel a presbiterium s egyszersmind Bosnyák Zoltán, Sándor Erzs. m. kir. operatékésnöknek az estély műsorában leendő részvételén is fáradozik. Felkéri elnökök a város polgármesterét, a katonai hatóságok vezetőit, elnökök pedig a helyi négyzetek elnökeit. A rendezőség a város intelligenciájának vezető egyéneiből lesz összeállítva. Eme nagyszabású művelődési nyújtó estélyre már előre felhívjuk közönségünk érdeklődését.

— **Nagykanizsa államsegélye** Horváth István edelőleőr ma d. e. vette fel a város részére a nagykanizsai kir. adóhivatalnál a 4- millió, államsegélyből Nagykanizsára eső 30 ezer koronát. Az összeg felhasználására névze a belügyminiszter annyit köt ki, hogy amennyiben a város közigazgatási alkalmazottai részére kiszolgáltattott illetmények a 62000 91 l sz. a. rendelettel megállapított mértéket el nem érnék, a most kiutalt állami segélyösszeget, illetőleg ez összegnek a jelzett célra szükséges részét a közigazgatási tisztviselők segéd és kezelőszemélyzet fizetésének és lakáspénzének az említett körrendeletben megállapított mértékig való kiegészítésére kell fordítani. Az illetmény kiegészítés tárgyában hozandó városi közgyűlési határozat felsőbb hatósági jóváhagyást nem igényel és azt csak felebbezés esetén kell felfertésíteni.

— **Az izr. templomban** a husvéti ünnepek alkalmából az esti istentiszteletet f. hó 1-én, hétfőn és 2-án, kedden d. u. 6-órákor, a délelőtti istentiszteletet f. hó 2-án, kedden és 3-án szerdán d. e. 10 órákor fog megkezdődni.

— **Az ipartestületnek** vasárnapra hirdetett közgyűlése az alap szabályokban megállapított számú résztvevők hiányában elmaradt és husvét hétfőjére halasztott, amjkor a közgyűlés tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, okvetlenül megtartatik. Az előző közgyűlési tárgysorozattal.

— **A szocialdemokraták** által mult szombati estére hirdetett népgyűlés a Polgári Egylet földszinti éttermében nagy számú érdeklődő közönség jelenlétében folyt le Gyenes Dezső. elnökletével. Preusz Mór a „Typographia” szerkesztője tartott beszédet; az általános választójog, a politikai helyzet és a munkás sajtó kérdése voltak a kitűnő előadó tárgyai.

— **Kiűtötték a szemét.** Horváth Lajos gyümölcskereskedő és Haszón András sörgyári ko-

ecsis tegnap este a Rákóczy-féle vendéglőben mulatás közben összekülömbözött egymással; gy leány volt köztük az Eris almája. A jelenlevő rendőri közeg lecsendesítette a két vetélytársat s szinleg kibékülve váltak el egymástól. Azonban az előbb távozó Haszón lebeállva megtámadta a később hazafelé induló Horváth Lajost s dulakodás közben kiütötte Horváthnak balszemét. Igazán drága ár egy leányért.

— **Tűz Kiskanizsán.** Mult szombaton d. u. 4 órákor a városi tűzoltóságnak munkája akadott Kiskanizsán. A Szt Rókus-utcában egyik gazda pajtája gyuladt ki; természetesen a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Tartalékosok bevonulása.** A Nagykanizsán állomásozó cs és kir. 48. gyalogezredhez 1905, 907 és 909-ben besorozott tartalékosai közül 500-an f. hó 11-ére 13 napi fegyvergyakorlatra behívtattak. Ujabb 500 pedig ugyancsak 13 napi gyakorlatra apr. 29-ére fog behivatni. Amennyiben elegendő hely lesz a régi gimnáziumban, ott fogják őket elszállásolni.

— **A szép gyermek a mamák büszkesége!** Ez a tétel lebegett a „Háztartás” szerkesztősége előtt, amidőn e kitűnő lap előfizetőit a legszebb gyermekek versenyére kérte föl. A mamák a kis babáik, a nagymamák unokáik, a néni picike öcsikéik s hugocskáik arcképét küldik be, ezek megjelennek a „Háztartás” egy későbbi számában és az olvasók szavazatai döntenek el, hogy az Erdős József kiadó tulajdonos által kitűzött sok és értékes díj kinek jusson. Nagyon helyes, hogy a Kürthy Emilné népszerű lapja, — amellett, hogy évenként ezernél több remek ételreceptet közöl, kertészeti, állattenyésztési s egyéb háztartási tudnivalóval szolgál és a divat s kézimunka újdonságait is bemutatja, — a gyermekápolás rendkívül fontos kérdését is fölvetve programjába. Mert nemcsak a legszebb gyermekeket ismeretli; hanem arra is figyelmezteti olvasóit, hogyan lehessenek a szép gyermekek egészségesek, jó modorúak s szellemileg is fejlettek. A „Háztartás” előfizetési ára negyedévre 3 K, fél évre 6 K, 1 évre 12 K. Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba (Budapest, VI. Eötvös-utca 36.) küldendők, amely szívesen szolgál mutatványszámokkal is.

— **A Nap a magyar újságírás szennálója.** Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, amint hogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai újságiszer: 155.000 példány naponként. Egy szám 4 fillér. Előfizetési ár: egy évre 16 korona, fél évre 8, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 f. Minden jó magyar fizessen elő A Napra!

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,

ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság árú minőségért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Hirdessen a
Zalai Közlönyben

A magyarországi utviszonyoknak megfelelőbb

Automobilok

a

LAURIN-KLEMENT

gyártmányu

„S“-typusu 1912. évi modelü 12/14 H. P. 4 hengeres, 4 üléses kis kocsu, melynek ára elégsz torpedo-karrosseriával és komplett felszereléssel
K 7800.--

„K“ typusu 1912. évi modelü 28/40 H. P. 4 tura-automobil, melynek ára Prinz Heinrich karrosseriával és komplett felszereléssel
k. 16000.--

Magyarországi vezérképviselet és raktár

Budapest, IV., Semmelweis utca 9.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higienikus szappanai.

Óvakodjunk utánszaktól és más készítmények becsesítésétől.

E megjelölések:

- Berger kátrányszappana,
- Berger glicerín-kátrányszappana és
- Berger kén-kátrányszappanai,
- Berger gyógy- és higienikus szappanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden előrusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jelöl az itt lenyomatott védjegyet és cég-aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp. Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszeráriában és szakbavágyó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávé

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatossabbá és ízletesebbé teszi. annak szép barna színt kölcsönöz.

meggyőz annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-** cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánszaktól **tövuttra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Társzerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Husvétkor.

Mig emberek lesznek ezen a földön, akiknek kételygő lelkéből a hit nem veszett ki egészen: a husvét feltámadási ünnepe mindenkor mélyen megfogja indítani. Miért? Mert az a lelkivilágunk, melynek a hit a fundamentuma, hisz az igazság győzelmében. És a világtörténetnek legfelségesebben tanító eseménye, hogy az igazság a koporsóból is kitör és eget kér. Ezt a felséges eseményt az Istenember a mai szép ünnepen példázza. Követ hengerítettek a koporsójára. Öröket állítottak melléje, — hasztalan. Az igazság kitört sirjából, mert az igazságot nem lehet megölni. A husvét ezt simbolizálja. Boldogok azok, akik a nagyhét minden áhitatának hívő hittel részesei voltak, ám azok sinosenek elveszve, akiknek a husvét simboluma jut csupán enyhületül ebben a minden tekintélyt, minden tiszta emberi érzelmet gunyoló hitetlen korban, melyben mihaszna ránk rakódik a szkepszis sötét vigasztalan érzelme.

Kietlenebb, cinikusabb, önmagát és másokat mardosó lelket, amilyen Voltaire volt, még nem szült édes anya és ez a gonosz nagy elme, akinek az egyházzal az volt jelszava: „Irtsd a gyalázatost,“ — tisztultabb lelkivilágában élettapasztalatban megerősödve, így javította ki magát: „Ha a vallást nem találták volna még ki, nekünk jansenis-

A husvétii locsolkodás.

A mi egészséges magyar népünk még mindig úgy csinálja ezt a sok kacajra, jó kedvre fakasztó népszokást, ahogy Poncius Pilátus elkezdte. Mert nyilvánvaló, hogy a husvétii locsolkodás szokását Poncius Pilátus indította meg, aki bírói pálcát tört az Isten-ember fölött, de aki csak a vakszenvedelmi irástudókra hagyta, hogy beteljék a jövődőlés, maga pedig nem akarván erkölcsi felelősséget vállalni: mosta a kezeit.

Igy esett az:

A kíváncsiság Eva asszonnyal született. Mikor tehát híre futott Jeruzsálemben, hogy a kálváriai leő-sirboltjából kikelt az, aki nem volt e világból való, elhengeredett a kő a koporsóról és fényzőn közepette kilépett belőle a Megváltó, a csodahír nagy kíváncsiságot keltett. Mi igaz belőle? Csak kőszá beszéd-e az? Elvágre azok az együgyű jeruzsálemi asszonyok mit tudtak abból, hogy a Megváltónak az ige hirdetéséért kellett meghalnia és az örök büntől kellett megváltania az emberiséget. Hogy érthessék őt meg azt a földöntuli hatalmat, mely a halál után életet ad, mely sirokat nyit és káprázlató fényben jelenik meg, azt a hatalmat, mely koporsóból kitör és eget kér, mert ő az igazság?

Mikor tehát híre ment, hogy a keresztrefeszített Jézus halottaiból feltámadt, a jeruzsálemi asszonyhad

táknak kellene kitalálni. Nagyon cinikus, nagyon lelketlen, tulságosan meghiggadt bölcsesség, de ebben a hitetlen korban is bátran elfogadhatjuk vezérmotivomul. Nagyon gonosz ember az, aki a maga „felvilágosult“ üres lelkével megháborgatja azoknak a boldogoknak tiszta lelkivilágát, akik hisznek. Oh, hagyjátok, hadd tisztelje Istenét mindenki úgy, ahogy tetszik neki, mondotta Nagy Frigyes; ezt a mondást talán a vallási közöny értelmetlen divatában így módosítaná: „Hagyjátok a hívőket, hadd emeljék föl lelköket e sivár hétköznapi porából.“

Hozsánna! A nép akkor volt nagyobb, amikor ünnepelte a Názáretit, akinek socialis tanainál fenségesebbet sem előtte, sem utána nem hirdettek. A szegények felemelője, a minden embernek egyenlősítése Krisztusi eszme s ne higgyétek, hogy a megtámadt dogmákat védőknek szűk látóköre emelte őt keresztre: az ő keresztalála valóban az emberiség megváltása, a kasztokból és rab-szolgaságból. Egyenesen azt hirdette, hogy minden ember egyenlő Isten előtt; a történelem második fenséges eseménye a francia forradalom, csak a polgári viszonylatban terjesztette ki ezt a keresztény tant, midőn kimondotta: „minden ember egyenlő a törvény előtt.“

Megszólalnak az elnémult harangok. És hirdeti: az Ige él. Az igazságot megölni nem lehet. Azért mindenké, kik az igazságot

hirdetitek, legyen néktek erősségtök, hogy eszmétek nem feszíthető meg. Kikel sirjából is és az egekre kiált.

A husvét ünnepe tisztítson meg mindenké. Boldog ember, kinek a hite ép és rendföltetlen a husvét nagy igazságában. De a hit malasztja mindenké kiterjed, aki a husvét szóp ünnepének nagy eszmei tartalmát, Krisztusi fonségét átérezni akarja.

Ebben a zsendölő tavaszban minden azt mutatja: van feltámadás. Az eszmék forrongásában: hogy az igazság nem halt meg, él. Hiába hengerítenek követ a sirra, hová elföldelni vélik.

Politikai husvét.

A béke zsolozsmái, melyek a feltámadási körmenetben az emberi lelkekbe férköztek, nem hozta meg politikai életünknek azt a nyugodt, békés jövődőt, melyre annyira oly régen áhítozik már a magyar polgár. Ami osend köröskörül honol, az nem a békességnek, hanem a visszafojtott lélekzetnek a csendje, mely a harora való készülődés előjele, Epochális események történtek a közel multban és hogy mit rejt az idők méhe a közel jövőre nézve, azt tudni ugyan nem lehet, de a sejtelem országos küzdelmekre, átalakulásokra mutat rá.

A magyar politikai élet egyik nagy eseménye volt a Kuen-kormány újból való

hihetetlen csodálkozása kerekedett fölül és vele a kíváncsiság. Már hajnal derengésére csapatosan előzönlötték a jeruzsálemi római követségi épületet, ahol Pilátus lakott. Pilátus nagy zsinatra ébredt föl, amit kívül a kapu előtt az asszonyhad támasztott.

— Micsoda láрма ez? riad föl.

Mikor aztán fölvilágosították, micsoda hírt hoztak és miben akarnának az asszonyok megbizonyosodni, Pilátus parancsot adott szolgálóinak:

— Zavarjátok el az asszonynepet a kapu alól.

A római légióknak házi reudet végző parancsnoka pedig tréfás legény lehetett. Mi özné el legjobban az őszeverődött asszonysereget? Mi más, mint egy cseber hideg víz. És menten a nyakuk közé zúdítottot vagy egy cseberrel, amire az asszonyok olyik csuronvisessen, de valamennyien akkor hevenyészve még szörnyűbb zsinatot csapva, szétrebentek. És ezzel a husvétii locsolkodás népszokása kezdetét vette Bizonyosan megőrizte a szájhagyomány, hogy már az első keresztények éltek ezzel a szokással. És aztán idők során sok változáson ment keresztül és elvezetett a rózsavizig. De bizony ma is az igazi és a jökévd terjesztője, mikor különféle praktikával és örvvel, mikor nem is látja, mikor nem is várja, a kéznél levő locsoló száján kiömlik a víz s megriad hangon zsörtölődő panasz hangzik föl érte. De nem kell azt és nem lehet azt komolyan venni. Nem viszi el azt seuki szárazon. És erre illik az a magyar példaszó: ma nekem holuap neked.

Sok helyen az is divik, hogy a gémeskut elé viszik a fehérsépet és a kut hideg vizéből vederszám leöntik. Ez egy kiesit több a kelletténél és nagyon sok áldozatot követelt. Amilyen nyegleségnek tartom, ha egészséges magyar ember szagos vizekkel öntözködik, ép olyan vad, nyers dolog az is, amikor kut elébe vonszolják a szegény áldozatot. És aminő különös tempója van most április komának, bizony a hideg furdó olyan ágybadöntőre is válhat, hogy gyász fakad utána. Minat minden dologban, ebben is az srany középnt a legjobb.

Egyébként az öntözködés, hogy a férfi a nőt és megfordítva a nő a férfit hideg vízzel leönti és az aztán jó egészséget kíván, már az indusoknál jóval előbb megvolt, míg a keresztények a jeruzsálemi asszonyokra való emlékezés gyanánt fölkapták. Az indusok szerint a víz az egészség, a termékenység jelképe és akit az indus hideg vízzel leönt, azt kitünteti, mert szívéből a legjobb jót kívánja népe.

Hogy a kereszténység éppen husvétkor locsolkodik, azt csak abból lehet kimagyarázni, hogy Pilátus nagyon felboszankodott a zsinatoló asszonyokon. És elég volt a kereszténység első fordulatan szokásba hozni, sok századig és sok locsolkodó nép nem is tudva, húségesen utána cselekszi, ezt a különben — ha kellő határok között mozog — ártatlan népszokást.

(V. L.)

kinevezése, melyet az ország törvényhatóságainak bizalom megnyilvánulása kísért. De a Justh-párt szomorúan látja elszigeteltségét és tapasztalja, hogy az ország közvéleménye ellene fordult, azért csak annál elkeseredettebben hirdeti az obstrukciót, melyet a többség akarátának ellene szegez. Ha nem sikerül a makacs kisebbséggel való küzdelem a házszabályok hibás és helytelen értelmezése miatt, akkor elkerülhetetlen lesz az új választás. A képviselők, kik a ház husvétii szünetére elszéledtek, leutaztak kerületeikbe, hogy az új választás esélyeit egyengessék maguknak. Tehát újra ki lesz téve az ország a választás izgalmainak. Nagykanizsára nézve úgy lehet az új választás meg fogja hozni azt a változást személyben és politikai irányban, mely a jelenleginél inkább fogja szolgálni városunk intencióit. Mert lehetetlen az, hogy egy város, melynek közgazdasági érettsége oly magas fokon áll, mint Nagykanizsáé, ahhoz a párthoz szegődjék, mely az ország anyagi és kulturális fejlődésének, megerősödésének oly makacsul gáncsot vet.

A második esemény, mely a politikai világot foglalkoztatja az, hogy Horvátországban a parlamenti élet szünetel és Őuvaj horvát bánt királyi biztosul nevezte ki Ő Felsége. E kinevezéssel a horvát képviselőválasztási készülődés aktualitását elvesztette. Ez a királyi biztos kinevezés, írja — Az Ujság — a magyar koalíciós kormányzat sikerei közé tartozik.

A fiemei rezolúciónak a koronája ez, amelyet köztudomás szerint a magyar koalíció vezérőlbizottsága és a szerb-horvát ellenzéki pártszövetség együttesen készített. Amint a vezérőlbizottsági tagok miniszteri székbe jutottak, rögtön átlátták, hogy drávántuli szövetségükben törököt fogtak. Minisztertanácsban foglalkoztak azzal, hogy Horvátország élére ne küldessenek-e királyi biztost, de éppen akkor ünnepelvén „alkotmányvédelmező” sikereiket, röstelték a király elé terjeszteni a prozociót. Azóta egymást érik a bán-bukások, folyton kísérletezik a kormány, az immár nyílt pártütésre vetemedett koalíciós politika lavináját egyik se tudta feltartóztatni.

Ezért látta elkerülhetetlennek a magyar kormány a horvát királybiztosi kinevezést. Az ellenzéki lapok magyar bojkottról beszélnek, de a királyi biztoshoz közel álló egyének szerint ez a híresztelés nem egyéb, mint mumus, mely fenyegetésnek a nép, a kereskedők és iparosok között alapja nincs.

Egyelőre tehát Horvátországban is csend van; de a déke, az majd csak ezután fog beállani.

Utcarendezés.

(N. L.) A fakadó tavasztól sok min'ent vár egy közönséges földi halandó. Így például gyógyulását reméli tőle a beteg, kenyerét a földműves munkás, fa- és világításból származó gondjainak apadását a szűkös anyagi viszonyok között tengődő; kedélyének felfrissülését a melankólikus. Olyan forma szerepet játszik életünkben a tavasz, mint egy nagy nyeresési esélyekkel kecsegtető, jól megkonstruált sorjáték: mindenkit biztat valamelyes jelentékeny nyeresémmelkutatással.

Mi szegény városi adófizető polgárok is sok-sok reményünk teljesülését lessük attól az epedve várt évszaktól, melyben „minden virág nyílik, orgonától a kis gólyahíríz.” De hát a tavasz mosolygó istenasszonya sajnos, akkuratósan olyan szécsélyes, mint társnője Fortuna uruó. Reményességünk legtöbbször messze marad a megvalósulás stádiumától. Na igen! Mert ennek a megvalósulásnak sok-sok egyéb akadályai között nagyon is lényeges a városi pénzügyi bizottság felfogásának miként való kialakulása is. Ez az a hatalom, mely a lokális élet fináncminiszteri hatalmát képviseli. S ha ez a (fináncminiszteri felfogás nem engedi véleményét semmi néven nevezendő tekintetekkel, érvekkel befolyásolni, csupán a büdzséösszegei irányítják, akkor természetesen hiába a közegészségügyi érvek bármily szépen csoportosított halmaza is. A pénzügyi szempontokkal szemben nagyon alárendelt szerepe jut a polgárok egészségügyi kérdésének.

Aztán meg nagyon köztudomásu dolog az is, hogy ha valamely városrész vagy utca rendezésének favorizálását a városi képviselőtestületben sem szolgálja senki, — akkor az ilyen város — vagy utcarendezés érdekelt lakossága éveken keresztül dudolhatja azt a nótát, amit a kedvese karjaiba vágyódó szemérmes leányzóknak válaszul a hűtlenségben leledző öcsémuram izenni szokott.

Nos hát így vagyunk mi Kinizsy-utcai adóalanyok is a már régen beigért utcakezeléssel.

Akit a skorpió már megcsipett, fél a szunyogcsipéstől is. Ne vegye tehát tőlünk senki se zokon, ha ennek a kérdésnek felvetését szükségesnek találjuk. Osupán konstatálására szoritkozunk annak, hogy néhány utcának (Zrinyi Miklós-u., Arany J.-u., Kinizsy-u. és Kisfaludy-u.) egy időben és pedig a jelen év tavaszán leendő rendezését, kikövezését kilátásba helyezte a város. Azt hiszem, az érdekelt utcák háztulajdonosai kész örömet belemennek a kilátásba helyezett Betterment rendszer szerinti rendezési tervet anyagi terheinek viselésébe, csak végre valahára va'ora váljon azon régi vágyuk, hogy az egyes kövezetlen utcákban nyaranta tapasztalható tudó- és egészséggyilkos portengertől megszabaduljanak. S hisszük, hogy a város vezetősége kellő érzékel bir a közegészségügynek legalább is annyira nagy fontossága iránt, hogy a pénzügyi szempontoknak nem rendel meg továbbra is alája néhány ezer

lakó egyézségügyi érdekét. Jó reménységgel vagyunk a város vezetőségének az utcakezelés ügyében nála járt deputációnak adott válasza iránt s azt értjük, azt hámozzuk ki ebből a válaszból, hogy a régi ígért talán már még sem fog továbbra is ígért maradni. A város humanus cselekedetet végez, mikor rendezetlen utcáink kövezésének részletekre osztott munkatervét a megvalósulás stádiumába juttatja.

A valósítási eljárás befejezése.

A szombathelyi m. kir. VI. számú helyszínelési felügyelőségnek 411/1911. sz. a. átírata folytán a Nagykanizsa város tanácsának 7077/1911. sz. a. határozatával Tancsics Béla kataszteri nyilvántartó lett a valósítási eljárással megbízva.

A valósítási eljárást nemcsak az 53501. sz. P. M. utasítás szellemében, hanem saját gyakorlata alapján készítette el, tudva azt, hogy az utasítás értelmében követendő eljárás ilyen nagy határral, ilyen sok dűlővel és 21000. hrsz.-mal bíró városban nem sok eredménnyel kecsegtetett volna. E végből a valósítási eljárást a következőképp fogauatosította.

Első sorban a város határában levő 113 dűlőt dűlőnként parcelláról-parcellára menve, a helyszínen a 2 bizottsági tag és egy v. kültanácsos jelenlétében valósította.

Kzen munkálatot 1911. évi április hó 24-én kezdte meg és 1911. évi július hó 28 napján fejezte be. Ennek végeztével azonnal megkezdte az egyéni kataszteri birtokivének a letárgyalását a VI—VII. kerületi városrészben a felek és a bizottsági, nemkülönben az előjáróság képviselével megbízott kültanácsosok jelenlétében.

Ezen munkálatot az 5600 drb. egyéni kataszteri birtokivét 1912. évi jan. hó 1-éig letárgyalta, amikor is az alább ismertetett hibákat derítette ki és igazította ki. 1912. jan. hó 1-től kezdve a kataszteri telekkönyveket kiigazította, a törvényben előírt függelék pontossá házzám jegyzéket, cirka 8000 kataszteri birtokivét (ujat) elkészítette és azokba a helyrajzi számokat bejegyezte. Ezen az 1909. évi V. c.-ben előírt kataszteri átalakítási munkálatokat 1911. évre befejezte. Az összes munkarészeket és az átalakított kataszteri munkálatokat 123/1911. sz. a. a VI. sz. m. k. Helyszínelési felügyelőséghez felülvizsgálás végett felterjesztette.

Ennek megtörténte után fogja az új kataszteri munkálatok kiegészítését a hivatalos órán kívül megkezdni és azt a törvényben előírt terminusra 1913. évi jan. hó 1-ére befejezni, amikor az új munkálat érvénybe lép.

A valósítási eljárást 1911. évi április hó 24-étől nap-nap után a kora reggeli óráktól a késő esti órákig eszközölte. A vasár- és ünnepnapokon is folyt a valósítás. Kivételt Urnap. Szt. István napja és Karácsony első napja képezett, amikor a munka szünetelt.

Az említett módon készült nagy és lelkiismeretes munka meghozta a kívánt eredményt, mert így

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

minden néven nevezendő és fajta hiba kipuhítottatott és tényleges birtoklásnak megfelelőleg azonnal az összes munkarészeket kiigazítottatott.

Nagykanizsa r. t. város földadó katasztere olyan elhagyott rossz állapotban volt, hogy azt feltételezni sem lehetett volna. Ilyen rossz karban levő kataszter az ország legelhanyagoltabb és legkisebb községében sem található. Találtatott 864. évi eredeti felvételi hiba 1884. évi valószínű hiba is; de a lényegesebb hibák nagyrészen a kezelés körül találtak.

Tarlózás.

Valamelyik sajnálatra méltó 6 gyerekes család-apa nagy szolgálatot tett a tanügyi statisztikának. Kimutatta, hogy a helybeli állami iskolánál 222 napra rug az évi szünet napok száma. Csakhogy ezt a statisztikát is nyomban követi a statisztikák végzet: hasból készült Hát hiszen nem kívánhatjuk, hogy még a statisztika is tökéletes legyen. Mert ez esetben ennek a fontos tudománynak honi megszépítését. Vargha Gyulát, aligha választották volna be az — Akadémiába.

Szegény tanítók! Még sem oly nyomorúságos a helyzetük, mint ők maguk hiszik. Lám, akad náluk is valami irigyelni való. Ez pedig jelen esetben a kivirágzott koldusbot, a koldusbotjuk virága: a vakáció.

Bóra, nemere burána s még tudja Isten mi minden néven nevezett szélviharok összessége szakadt a nyakunkba. Napokon keresztül dühöngött egy folyóban. Istenem! Mekkora kárt okozott ez a rendellenes időjárás a nemzetgazdasági élet terén. A lelkes sir, ha arra gondolok, hogy országszerte hány téli kabát zálogváltásig kellett pár nap alatt előteremteni. Ez az összeg elég lett volna Alakon néhány löverseny-díjra.

A nemzeti költői irodalom is megsínylette ezt a télies tavaszt. A lírai költészet Titán Lacijait összemorzsolta teljesen. Hogyisne? Lantjuk hurjain megfagyott valamennyi tavaszi vers. Csak a versek zöldsége maradt meg; az is azért, hogy a szerkesztői papirkosarakat, a tavaszi versek öme rideg temetőhelyét némi reményesség-színrel tarkítsák. Pedig hiába! A papirkosarakon is ott lebeg láthatatlan felírással a Daute híres mondása: „Lasciate ogni speranza!”

No tessék! Itt igazgatói kinevezés egyszerre. A pesszimista aszongya hogy: itt már nem érdem szerint történtek a kinevezések. Az optimista meg úgy vélekedik, hogy: bizony eddig se kellett az efféléhez érdem, hanem legtöbbször — kiliucselés. Középen az igazság. A szolgálati idő figyelembe vétele irányítja a kinevezéseket A kor, a kor! Hej, hány tanfűrű és tanleány (!) engedné el ezt a kitűntetést, ha cserébe visszakapná például a — fiataliságot.

Lapunk társszerkesztőjét mód felett bántja az, hogy a feleségét igazgatónővé tették. Ohogya fogadják a feleségének szóló gratulációkat. Valamennyiben a halálos ellenségét látja. Hogyne kérem? Most már nem csupán a családi életében. — de hivatalból is alárendelték a feleségének. Egy szép napon arra virrad, hogy ifj. Wajdits József könyvnyomdájában a következő névjegyet kell (önagysága meghagyásából!) megrendelnie:

Stetter Borisné

szül. Nagy Lajos

No ha még ez te diadala a feminizmusnak?! Akkor Glücklich Vilma a megmondhatója, hogy mit akarnak.

Yes.

HIREK.

Krisztus keresztjén.

Krisztus keresztjén
Az van felírva:
Hogy az igazság
Nem vesz a sirba!
— Örvendjen, akit
Bántalom ér:
Ha szíve tiszta,
Lelke fehér!

Krisztus keresztjén
Az van felírva,
Hogy a szeretet
Nem vesz a sirba!
— Mind a világ bár
Eltedre les:
Csak te bocsáss meg,
Csak te szeress!...

Csak te bocsáss meg
A gyűlölőknek;
S oszd szét a szíved
A szenvedőknek!
— Megmozdult a kö
Sirja felett...
Örökkévaló
A szeretet!

Szabolcska Mihály.

— Husvétii ajtatosságok A Szent Ferenc-rendiek plébánia templomában a feltámadási körmenet 1/2 órákor lesz.

Husvét vasárnap reggel 7 órákor, 1/2 9-kor és 1/2 10-kor csendes misék lesznek ez, után szent beszéd és ünnepélyes szent-mise következik.

Husvét hétfőn ugyanily időben és sorrendben következnek a csendes misék, szent beszéd és ünnepi szent mise; délután pedig litánia.

— Gróf Mikes János Kőszegen. Gróf Mikes János megyéspüspök április 14-én és 15-én Kőszegen fogja kiosztani a bérmálás szentségét a Jézus szent szíve templomban. A püspök fogadtatására úgy a város, mint a katolikus egyházközség megteszik az előkészületeket. A bérmálás után a püspök látogatásokat tesz, ezenkívül a szent Dömérend iskolai ünnepet rendez tiszteletére.

— Református istentisztelet lesz Krisztus feltámadásának emlékülünepén, holnap, vasárnap délelőtt 10 órákor a Bathány-utcai imaházban, hol ez alkalommal Kádár Lajos helybeli lelkész az urvacso-
rát is kifogja szolgáltatni a híveknek. Délután 3 órákor szintén egyházi beszéddel tartatik istentisztelet. Hétfőn Keszthelyen tart a lelkész ur-istentiszteletet urvacso-
ra kiszolgáltatással.

— Az izr. templomban a husvétii ünnepek utolsó napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: f. hó 7-én, vasárnap d. u. 6 órákor esti istentisztelet f. hó 8-án hétfőn d. e. 10 órákor misza istentisztelet, d. u. 6 órákor esti istentisztelet. F. hó 9-én, kedden reggel 7 órákor sachsiz istentisztelet a halottak lelkiúdvéért való imával (Házkáráb), d. e. 10 órákor misza istentisztelet szintén Házkárával.

— Kitüntetett tanítók. A vall. és közokt. miniszter Kovács Miklós, id. Szabó István, Banekovich János, Kaan Irma és Nagyné Stetter Boris helybeli, Tordai János csáktornyai, Dngovits Battii csáktornyai, Steinauerné Gériques Mária muracsányi, Nádaí Ferenc perlaki, Baján Ferenc, Fazekas Lajos és Tikk László zalaegerszegi, Vértessyéné Nagy Mária és Gellért Mór sümegi állami elemi iskolai tanítókat illetve tanítónőket az 1907. évi XXVI. t. c. alapján a tanügy terén tanúsított érdemeik elismeréseként egyenként évi 200 korona személyi pótlék engedélyezése mellett igazgatókká illetve igazgatónőkké léptette elő.

— Előljárósági alakuló gyűlés. A nagykanizsai izr. hitközség újonnan választott előljárósága f. hó 4-én tartotta alakuló ülését Grünhut Henrik hitközségi elnök távollétében dr. Rothschild Jakab vezetésével. Megválasztották hitközségi helyettes elnöké: dr. Rothschild Jakab. Templomi szakosztályi elnöké: Halphen Mór helyettes elnöké: dr. Rothschild Zsigmond. Iskolai szakosztályi elnöké: dr. Rothschild Jakab, helyettes elnöké: Heltai József. Alapítványi szakosztályi elnöké: dr. Rothschild Samu, helyettes elnöké: Weiser József. Jótékonyügyi szakosztályi elnöké: Fischer Ignác, helyettes elnöké: Strém Vilmos. Gazdasági szakosztályi elnöké: Sommer Ignác, helyettes elnöké: Halphem Mór. Jogügyi szakosztály elnöke: dr. Schwarz Adolf, helyettes elnöké: Sommer Nánán. Az egyes szakosztályi tagok kijelölése után végül a különféle kisebb bizottságok alakították meg.

— Egy érdekes előadás A soproni kereskedők egyesületének felkérésére dr. Kirchnopf Gyula soproni keresk. és iparkamarai h. titkár mult hó 24-én a Pannónia szálló fehér-termében előadást tartott a tisztességtelen versenyről. Hogy mennyire érdekes volt az előadás témája, bizonyítja az a nagy és széleskörű érdeklődés, mely az előadás iránt megújult. Dr. Kirchnopf Gyula széles látókörrel s tárgyának nagy szeretetével taglalta azt a káros hatást, mit a tisztességtelen verseny egy a kereskedelem, mint az ipar terén eredményez. Előadásának könyvedsége, lebilincselő modora olyan spontán megnyilatkozást váltott ki hallgatóságából, hogy valóságos ünneplés számba ment az a nagy tetszés, mivel hallgatósága őt honorálta. Ott voltak: Spigel Szigfrid kumari alelnök, a kereskedők egyesületének agilis elnöke, Ulléin József kamarai elnök, kir. tanácsos, az Omke elnöke, a győr-sopron-ebenfurti vasat felügyelő, az iparfelügyelő, a kereskedelmi és ipari élet előkelőségei, a társadalom egyéb kitűnőségei stbi. Városunkból Halvax Frigyes kamarai alelnök vett részt az előadáson, kinek sikerült dr. Kirchnopf Gyulát egy városunkban tartandó előadásra megnyerni. Halvax Frigyes kamarai alelnök öntudatosan és nagy buzgalommal felél meg annak a bizalomnak, mellyel a polgártársak kamarai tagoknak a kamara pedig alelnökének választotta meg. Elismeréssel adozunk neki, hogy dr. Kirchnopf kamarai titkár felolvasásának Nagykanizsán való megtartására meghívta. Megvagyunk róla győződve, hogy a felolvasó asztal előtt óriási közönség lesz, mely a tisztességtelen verseny ellen a magyar kereskedelem és iparos világ reputációja érdekében szívesen felveszi a küzdelmet.

— Halálozás Reichenfeld Sándor hosszas szenvedés után életének 53. évében f. hó 5-én Budapesten elhunyt. Temetése 8-án d. u. 4 órákor lesz a nagykanizsai izr. temető halottas házából. A megboldogult igazgatósági tagja volt a Délzalai Takarekpénztárnak. Reichenfeld Ede és Reichenfeld Gyula kereskedők fivéroket gyászolják az elhunytban.

— A magyar Delta. A Duna mellett a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer arstnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt, vadaskertet keritettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítőanyag, mert olesó, tartós és a célnak mindenképen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronyukkal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— Ügyvédi iroda. A következő értesítést kaptuk: Van szerencsém értesíteni, hogy ügyvédi irodámat Budapesten, V. Lipót-körút 17. szám alatt (Május 1-től V., Tátra-utca 4, Lipót-körút 8. mellett.) megnyitottam és a gyakorlatot Dr. Haasz Bertalan kartársammal együttesen folytatom. Kiváló tisztelettel Dr. Bartha (Blau) Arthur.

— Utóállítás. A f. hó 4-én városunkban tartott katonai utóállításra a sorozóbizottság katonai szolgálatra alkalmasnak talált keresetképes szülők fiai közül 12-öt, keresetképtelen szülőkkel bíró hadkötelesek közül 6-ot sorozott be. Az előállított három oszt-rák honos katonakötelezet közül egyik sem találtatott szolgálatra alkalmasnak.

— Husvét a moziban. Az Uranus mozgó-képszínház szenzációs műsorról gondoskodott a husvétii

ünnepekre. A szombati és vasárnapi műsorból kiemeljük Copperfield Dávid világhírű drámát 1000 méteres filmen bemutatva. Nagyon humoros a Nehéz feladat és az Ifjúkori szerelem. Husvét hétfőn előadásra kerül a két udvarló, A szerelem győzelme. Mór és az elvált asszony kacagató jelenetekkel. Nagy érdekességű lesz a Kávetermelés Santosban és A derék matrózinas drámája. Szombaton 7-től 10-ig; vasárnap és hétfőn d. u. 4-től kezdve minden órában lesz előadás.

— **Elhalasztott befizetések.** A Délzalai Takarékpénztárral egyesült Önszegélyző Szövetkezet a hétfői befizetéseket az ünnep miatt f. hó 12-én, azaz pénteken délelőltől tartja meg.

A Nagykauzisi Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetnél a husvét hétfői befizetések pénteken azaz f. hó 12-én lesznek.

A Gazdasági Takarékpénztárral egyesült Önszegélyző Szövetkezetében a hétfőre eső befizetések pénteken teljesítendők.

— **Ipartestületi jegyzőség.** A nagykauzisi Ipartestület rövid idő óta jegyző nélkül van és ideiglenesen egy városi írnök végzi ott hivatalos idején túl a legszükségesebb teendőket. Minthogy azonban az iparosság érdeke megkívánja, hogy az ipartestületi jegyző délelőltől és délután is rendelkezésre álljon, ugyan természetesen, hogy az ipartestületi előjárás az az van, hogy minél előbb betöltse azt az állást. A husvét hétfői közgyűlésnek tesz is erről előterjesztést még pedig azzal az indítvánnyal, hogy az eddigi mostoha fizetés helyett némileg jobbat nyújtson a sokszorosán elfoglalt ipartestületi jegyzőnek. Eddig 800 K és 200 K személyi pótléka volt, hogy mennyivel emelik, azt az ipartestület vagyoni viszonyai és a közgyűlés belátása fogják eldönteni, de tekintetbe kell venni, hogy az említett 1000 K-an kívül kisegítő munkáért is kellett egy bizonyos összeget folyósítani. A pénzügyi kérdéseknél azonban sokkal fontosabb a választandó jegyző egyénisége. Mert nemcsak hogy bizonyos értelmi kvalifikációt nem nélkülözhet hivatalában, de feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ugy multjánál mint jelleménél fogva odaiáll legyen arra a helyre, melyre az iparosvilág őt állítja. Pályázatot csak a közgyűlés után fog hirdetni az előjárás, amely bizonyára gondos körültekintéssel fogja kiválasztani azt az egyént, aki tehetségével, rendezett vagyoni viszonyaival az ipartestület bizalmára érdemes lesz.

— **Téglagyári szemle.** A multkor megemlékeztünk arról, hogy Grünfeld Miksa egy részvénytársasági alapon létesítendő téglagyárhoz kért a városi tanácstól telepengedélyt. Az új gyárnak Herkules téglagyár r. t. lesz a neve és a lazsnaki mauzóleum közelében lesz. A városi tanács elrendelte a telep-szemlélt, mely a napokban történt meg. A szemlé-nél a hatóság részéről jelen volt dr. Sabján Gyula v. főjegyző, Deák Péter főkapitány, dr. Rácz Kálmán városi orvos és Braun István iparfelügyelő. A vállalatot Weisz Bódog és Grünfeld Miksa képviselték. A telep közvetlen szomszédai szintén ott voltak a szemle alkalmával. A telep mintegy 15. kat. hold területet foglal magában és a téglagyártásra alkalmas földanyaggal bír. Megállapították, hogy sem közrendészeti, sem tűzbiztonsági, közegészségi sem városrendezési szempontból, nem merül fel ok, ami a telepengedélyezésre nézve akadályul szolgálna. A megjelent szomszédoknak sem volt kifogásuk ez ellen. A városi tanácsnál csütörtökön fordult meg az ügy, mely megállapította a munkásvédelmi, köz-biztonsági és a szomszédok érdekeinek megóvása céljából szükséges feltételeket és ezek után a kért engedélyt megadta. Nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül, hogy a város előkény gyorsasággal intézi az ipari vállalatok alapításának ügyeit; mert az a helyes elv dominál a városházán, hogy nem megnehezíteni, hanem elősegíteni kell a vállalkozási kedvet és a vállalatokat. Amint értesültünk a Herkules téglagyár az ősszel már megkezdte működését.

— **A kiskanizsai bicska.** Hát bizony ilyen címen a helyi lapok egész nyugodt lelkiismerettel állandó rovatot nyithatnának. Gyakran akadna tárgy a krónikára. Most ismét a duhaj virtus egyik sajnálatos eredményéről kell referálnunk. Csütörtökön este 8—9 óra között a homokkomáromi szőlőuton Horváth József Józsa nevű kiskanizsai cigányt, ki Mersdorf János vendéglőssel bort fejteni járt, egy Kiskanizsa-felé hajtó szekerén levő társaság vérben fagyva hagyta az utfélen, a Kiskanizsához 50—60 lépés távolban levő homokbánya mellett. Mikor az őszeszurkált s jól elvert cigány után jővő Mersdorf és Sneff György a jávveszekelő cigányhoz értek, a verekedők felugrálva a kocsira, már tova hajtottak. Mersdorf és Sneff egy darabig karon fogva vezették a sebesült cigányt; majd a rendőrségre menvén telefonáltattak a mentőkocsit, mely azután a megszurkált embert behozta a városi hórházba. Dr. Szekeres és dr. Pollák orvosok vették itt kezelés alá. Székács Pál vizsgáló bíró az orvosi kezelés alatt kihallgatta, mert félt volt, hogy a szerencsétlen nehézsérüléseibe belehal. De csak annyit tudott mondani, hogy egyik támadója karóval támadta meg; többen pedig fejét és hasát szúrták meg, mit bizonyít is. hogy a bulci. kiállítások A tanus kihallgatása alkalmával Mersdorf vendéglős vallotta, hogy a verekedők közül ifj. Steszli Györgyöt és Sneff György vallomása szerint Mátés Mihályt ismerték fel a verekedők közül, mint olyanokat, kikből a támadás és bicskázás eredt. A kihallgatottak vallomásaikra megeskettvén, eme kihallgatás eredményeként Mátést és Steszli elzetes letartóztatásba helyezték.

— **Lugkómérgezés.** Szabó Viki sójtőri születésű 16 éves leány, nagykauzisi lak s a Kellermann-féle szatécstetben 4 fillérért lugkóvet vett s hazafelé ment belekóstolt alaposan. De mivel a száját összegegette a még megmaradt részt eldobta. Otthon esti 8 óra felé nagy fájdalmat érzett s midőn tettét elárulta Deutschné helyszerezőnek, kinél alkalmazást keresett, a helybeli kórházba szállították, hol még most is betegnek tekszik. Azt mondja azért akart meghalni, hogy betegsége miatt helyet nem kapván sokat éhezett s azért akart meghalni.

— **Tűzvészély.** Oriási szélvihar tombolása közben a városi tűzoltóság tűzjelzése riasztotta meg Nagykauzisa lakosságát kedden este 7 óra után. A tűzjelzés nem bizonyult vaklármának. A Kazincy-utca és Erzsébet-tér sarkán levő Kayser-féle ház egyik kéménye gyuladt ki s okozta első pillanatban a méltó ijedtséget. Szerencsére a vészély csak látszólagos volt. Mert mire a tűzoltóság kivonult, nem akadt semmi munkája.

— **Tél a tavaszban.** Az után az igazán szépen indult tavaszi időjárás után, mely pár héten át megörvendeztette a közönséget s melyben a gyümölcsfák, kerti és mezői vetemények rohamos fejlődésnek indultak; bárom nap óta szakadatlanul tartó hideg szélvihar zudult az egész országra. Már eddig is oriási károk okozója lett ez az abnormális időjárás. A gyümölestermést erősen megrontotta s csütörtök reggelre virradólag olyan erős fagy csapott

le a földre, hogy a kerti növények közül a korábban kifejtett fajtákat majdnem teljesen tönkre tette. A már-már nyári pihenőre került téli felöltők újra előke ültek s dideregve, lehangolt kedéllyel várja a szegény földi balandó a tavasz egyik legszebb ünnepeit, a husvétot.

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Magyar Biztosító közgyűlése. Mult hó 16-án az Első Magyar Általános Biztosító Társaság tartotta Csenkovic Endre gróf v. b. t. tanácsos elnöke alatt ezidei rendes közgyűlését, melyen ugy a főri világ, mint a pénzügyi kiválóságok nagyszámmal vettek részt. Az elnök a közgyűlés határozatképességének megállapítása után meleg részvétellel emlékezik meg Zichy Nándor gróf és Szende Károly igazgatósági tagok elhunytáról. Erdemeiket a mai közgyűlés jegyzőkönyvében örökítették meg. Az igazgatóság jelentését ormdí Ormódy Vilmos főrend. vezérigazgató terjesztette elő.

A jelentés szerint annak dacára, hogy a lefolyt év üzleti eredményét a nagymértű tűzkárok igen erősen befolyásolták, mégis a társaság ötvenéves fennállásának tartama alatt a legjobb évi eredményt mutatta. Az évi mérleg 5,267.842 korona 88 fillér tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság indítványozta, hogy a jutalékok levonása és a különféle tartalékok dotálása után 3,200.000 koronát osztalékkul fizessenek, vagyis részvényeinket 800 koronát, amely összeget a részvényeseknek július elseje helyett már e hó 18-tól kezdve fizetnek ki a társaság főpénztáránál. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság indítványait elfogadta és a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta és Bókay János részvényes indítványára az elnökek, ormdí Ormódy Vilmos vezérigazgatónak, a kormányzótanácsnak, a választmányának, a felügyelőbizottságnak és a tisztikaruk jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elért fényes eredményért. Jövőhagyta továbbá a közgyűlés az igazgatóság és a választmány közös elhatározásából kifolyólag a közhasznú és jótékonyági intézetek számára megszavazott adakozások, melyek az eddigi bőséges adakozásokat jóval fölmulják. Végül egyhangulag beválasztották a választmányba Gaál Jenő drt. Széchenyi Pál gróft, Wenckheim Dénes gróft és Zichy Aladár gróft. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Új vonatcsatlakozás Zalaegerszeg és Zalasszentiván közt. Mult év végén a Zalaegerszegi Kereskedelmi Kör mozgalmat indított a Déli Vasutnak Nagykauzisa fölől Zalasszentivánra hajnalban érkező 302. számú gyorsvonatához való új vonatcsatlakozás létesítése érdekében. A kereskedelmi műisztér a vármegye főispánja és a soproni kamara által hathatósan támogatott törekvést indokoltak találta és elrendelte, hogy a kért vonatpár a folyó nyárimenetrendbe egyenlőre kísérletképpen fölvetessék.

— **Egy jó házból való fiu,** kinék 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoucnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország.)

Vasut-, posta-, telefon- és távirda-állomás.

Új gyógyezálloda villanyvilágítással, hírneves radioactív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Hjánlva: közhvény, csúzjécs (töchtas stb.-nél) Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor-és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Izap-azénsavas és napfűdők.

Égész éven át nyitva. Modern kényelem Új szállodák. Mesés környék. Katouazeu. Prospektust ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

!! A magyar újságírás szenzációját !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetően szószólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR** Felelős szerkesztő: **HACSAK GÉZA**

Naponként 155.000 példány!

== Egy szám: 4 fillér. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 10.- K || Negyedévre . . . 4.- K
Félévre 8.- K || Egy hónapra . . . 1.40 K

FIDIBUSZ

legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

== Egy szám: 12 fillér. ==

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 8.- K || Negyedévre . . . 1.50 K
Félévre 3.- K || Egy hónapra50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 12.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetség az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság árú minőségéért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Hirdessen a
Zalai Közlönyben

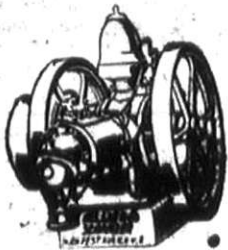
Ön szép és izléses
nyomatványt?
Ha igen,
ugy keresse fel
Ifj. Wajdits József
könyvnyomdáját

AKAR

Nyers olaj-motor.

Világhírűek

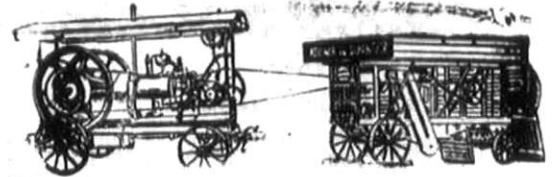
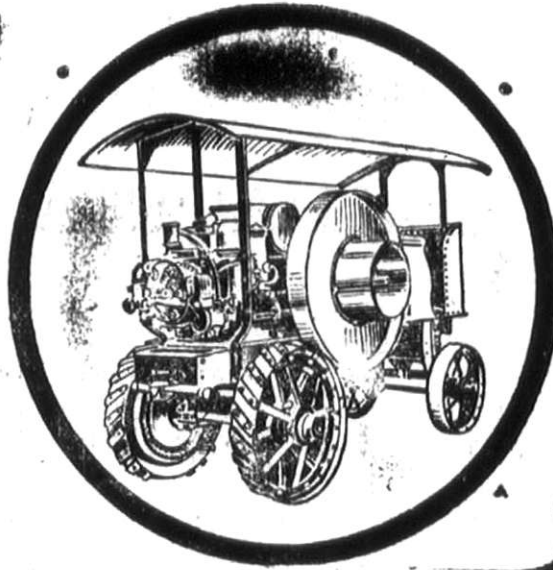
Gőz- és motor-cséplőkészletek

kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

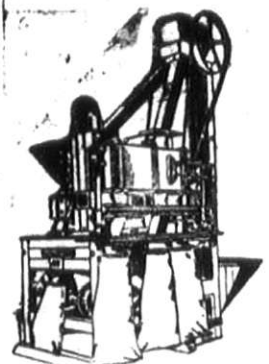
Magánjáró- motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó
kezelés egyszerű.

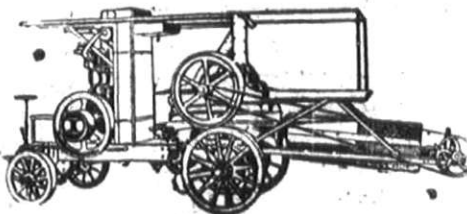
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjázat

igen célszerűek, mert a
malomjáratral együtt van
sikszi szerkesztve. Kévs
helyet foglal el, alkalmas
finom liszre és darára.

Magánjáró kötőrő

Az országutakon magát voutatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Klmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

A magyarországi utviszonyoknak megfelelőbb

Automobilok

a

LAURIN-KLEMENT

gyártmányu

„S“-typusu 1912. évi modelü 12/14 H. P., 4 hengeres, 4 üléses kis kocsu, melynek ára elegáns torpedó karrosseriával és komplett felszereléssel
K 7800.--

„K“ typusu 1912. évi modelü 28/40 H. P. 4 tura-automobil, melynek ára Prinz Heinrich karrosseriával és komplett felszereléssel
k. 16000.--

Magyarországi vezérképviselet és raktár

Budapest, IV., Semmelweis utca 9.

Az 1898. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szappanai.
Óvakodjunk utánzatoktól és más készítmények becsapásától.

E megjelölések:

Berger kátrányszappana,
Berger glicerin-kátrányszappana és
Berger kén-kátrányszappanai,
Berger gyógy- és higiénikus szappanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül a pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cégnevet viselik.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi győzszerterületben és szakbavágó üzletekben.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

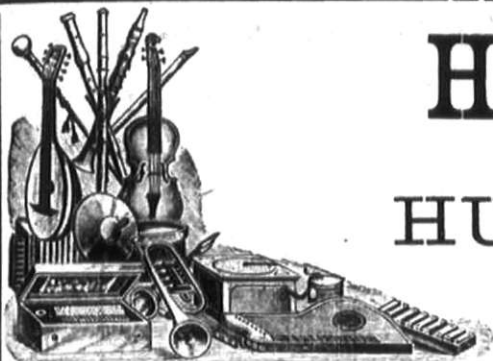
zamatossabbá és izletesebbé teszi. annak szép barna színt kölcsönöz.

meggyőző annak kiváló minőségéről.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonok: 1, 1'50, 2, 2'60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 6) kor. és feljebb. — Hegedűtábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonok: közönséges 1'60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{7}{8}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Princitóra, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Princitóra palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Princitóra egész 64, 70, 80 kor. — Koncertitóra a fent felsorolt minőségben is, azonban drbja 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utánz. palisándefából 14 korona.

Rézfúvóhangszerek.

Minden rézfúvóhangszer 1a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatilfából ujezüst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóflóták: 5'20, 5'60, 6'40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatilfából, ujezüst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratu fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drbja 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háro-nszoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

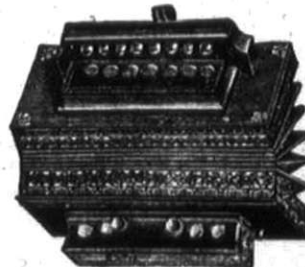
Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

IFT WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Társzerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásában szerinti.

Április 11.

Szerencsétlen gondolat volt április tizenegyedikének hivatalos ünneppé való avatása, bármilyen történelmi nagy és fontos nap is ez tulajdonképpen. Szerencsétlen gondolat azért, mert ünnepet semmiféle állami törvénnyel megosinálni nem lehet, ha a közszerepet és becsülést gyökere meg nem fogja. Legtöbb ünnepet a legnagyobb szuverén csinált: a pápa, akinek milliók áldoznak alázattal és mi lett e megrendelt ünnepekkel? Munkaszünet; de nem ünnep. Ünnepek a nagy normanapok, amelyekhez a nagy vallásalapító életének legnevezetesebb fázisai fűződnek. Gondoljuk: ezeket Péter, az első pápa nem is akklamálta ünnepé; de úgy a jeruzsálemi, mint a római gyülekezet, mint érdekes és jelentőséges évfordulót megünnepelte. Nem akklamálta ünnepé senki minálunk március 15-ikét és 1848. óta nemzeti ünneppé lett. Ünneppé tette a nemzeti közérzés és annak felelős gondolata, hogy a demokratikus alkotmány innét számítódik. Ami miatt április nem lehet sohasem a nemzet ünnepé, nem az, mintha ez a forduló kevésbé volna jelentőséges mint a népszuverenitást márciusi ünnepe, hanem — okkal, vagy ok nélkül — nem lehet ünneppé ama sanda és a szivekből ki nem irható gyanu miatt, hogy ez az ünnep az előbbinek elhomályosítására van kieszelve. Mi azt hisszük, hogy ilyen gondolat távol állott Bánffytól, akinél sovénabb magyarabb kormányfő nem áll még a miniszterelnöki bársonyszékben. Április 11. megünnepelése pedig az ő eszméje. Gondoljuk az a gondolat alkotta, hogy ha a demokratikus szellem első föllángolását megünnepli a nemzet: ünnepelje azt is, mikor e szellem kivívott győzelmét, alkotásaiban: törvényeiben uralkodói szentesítés érte.

Szép gondolat és egyenesen magyar gondolat; de nem verhetett gyökeret, mert maga a szentesítés ténye nem volt ünnep. Azt tudjuk, hogy március 15-én a rendi alkotmányból modern alkotmány lett; de hogy az alkotmány sáncaiba bejutott a nemzet, — azt igen kevesen tudják. Pedig bejutott s a mit most a jogkiterjesztés terén akarunk, az csak a haladó idő korrektívuma. A nagy elvet, hogy mindnyájan egyenlők vagyunk a törvény előtt, — az április 11-én szentesített törvények hozták meg a haza mindenrendű fiának.

Azért ha április 11. szürke dolognap marad jövőre is, sohasé bántson az senkit. Szinte illik, hogy a demokracia nagy ünnepnapja dolognap legyen. A demokracia a munka dicsőségét, érdemét és a vele elérhető legnagyobb sikereket jelenti. Megünne-

pelhetjük ezt munkaközben is és voltaképpen akkor leszünk stilszerűek, ha munkával ünnepeljük. Azért e nagy történelmi napnak kultusza terjedni fog, mert az iskolák falai között a gyermek fogékony lelkében e napon is éppen úgy fel lehet, sőt fel kell gyújtani a hazaszeretet tűzét. E nap azt hirdeti, hogy az a nemzet él, amely jogaihoz törhetetlenül ragaszkodik. A 48-as eszméket egy világ választotta el a királyi felfogástól és a jogát föl nem adó nemzet alkalmas időben kivívta e jogát. Az alkalmas időt azonban ki kell várni. Jogot föladni nem szabad; de jogot botorul követelni, mikor az idő nem alkalmas, oly végzetes taktikai hiba, melynek következményei beláthatatlanok.

Ez nemcsak a jelennek, de április 11-ének is nagy tanulsága.

Hogy ismerhető fel a Peronospora.

Hogy is lehet ilyet kérdezni ma, mikor a Peronospora már ide s tova 30 esztendeje befészkelte magát a szőlőnkbe s a gazdák a saját kárunk bizony eléggé megismerkedtek ezzel a kellemetlen vendéggel, mely Amerikából kelt vándorutjára s ma már a magyarországi szőlőművelésnek is legáltalánosabb kártékony ellensége? S mégis nem ok nélkül vetjük fel ezt a kérdést.

Mindjárt ki is magyarázzuk, hogy mit értünk alatta. Hogy a Peronosporának a leveleknek a fonákján kitoró apró, törött sóhoz hasonló fehér ragyogó gyepecskéit megismeri a szőlősgazda, azt tudjuk. Habár nem tagadható az sem, hogy még mindig elég nagy számban küldenek ám a gazdák szőlőleveleket a m. kir. Ampelologiai Intézetbe Budapestre (II., Debrői-ut 15.), amelyeken a Peronosporát gyanítják, de bizony nem attól szenvednek ám azok, hanem a szőszös betegségtől, azaz egy szőlőatka szurása okozza a kérdéses foltokon a levélszóróknak a levél alján való elszaporodását. Ez a példa mutatja, hogy még nem árt ebben a részben sem a tájékoztatás.

De most tovább célozunk. Azt kérdezzük, hogy miről ismeri meg a szőlősgazda, hogy Peronospora már befészkelte magát a szőlőben, hogy fertőzte a szőlőt, akkor amikor még a leveleknek a fonákján nem lehet látni a fehér gyepecskéket? Ez az a kérdés amire felelni kívánunk mostan s egyben gyakorlatias módon felvilágosítást kívánunk adni a szőlősgazdáknak.

Azt, hogy a szőlőt már megfertőzte a Peronospora, arról lehet megismerni, hogy a szőlőleveleken világosabb zöld vagy sárgászöld, fillérnyi vagy nagyobb foltok keletkeznek, amelyek ha a levelet a világosság felé tartjuk áttűzők, úgy mint a papír, amelyen olajjal zsiradékkal pesétet ejtettünk. Éppen ezért az ily világosabb zöld vagy sárgászöld foltokat „olajfoltoknak” hívjuk. Ezekkel nem igen törődtek eddig. A múlt évben a m. kir. Ampelologiai

Intézetben azonban ezeket a foltokat nagyon részletesen tanulmányoztuk s kísérleteket is végeztünk, hogy fejlődési módjukkal megismerkedhessünk.

Az olajfolt azt jelenti, hogy a Peronosporának a csirái már behatoltak a levélbe nemcsak, hanem ottan a Peronospora annyira kifejlődött, megerősödött, hogy már csak a kedvező időre vár, hogy kitorjjon a levél fonákjára s hogy ottan milliószámra termelje, ontsa csiráit — amelyek a bajt aztán a legrohamosabban terjesztik mindenfelé.

De hát mit érek vele ha ezt tudom? Már ugy sem tudom megölni a Peronosporát a levélben, mert azt mondják a „tudósok” hogy a bordói lé meg a többi szer sem megy a levélbe s onnan kipusztítani nem lehet ezt az élősdit. Tehát nem is tehetek már semmit sem?

Erre azt feleljük, hogy igen is, nagyon sokat ér ám az, ha megtaláltam az olajfoltot. Főleg ha be is tudom bizonyítani, hogy az csakugyan olajfolt-e vagy sem? Ha az csakugyan igazi olajfolt, akkor az a legelső esőre kitor s elárasztja a szőlőt a csiráknak millióival. Már most az esőt nem tudom elhárítani, azt mondhatja a gazda erre is. Szent igaz, hogy ezt nem lehet, de lehet ám tenni valamit!

De tartsunk rendet. Ha olajfoltosnak látszó leveleket talál a gazda szedjen belőlük. Még pedig keresse azokat legelőbb, a legkorábban fakadó fajtákon. S aztán vigye a konyhába — mert tavasszal már nem igen fűtenek: s ottan tegye nedves itatóspapírra a leveleket, kissé precskelje meg vízzel őket s aztán takarja le az egészet egy tányérral. Ha a konyhán elég jó meleg van 1—2 nap múlva a levelek alján, pontosan a foltoknak megfelelően a levél fonákján kitoró a Peronospora s megjelennek a fehér ragyogó gyepecskék, melyek aztán még egy-két napig mind erősebbek, tömöttebbek lesznek. Ha még tovább így tartja az ember a leveleket, természetesen a végén egészen elpenészednek.

Tehát már mostan tisztában levén azzal, hogy azok csakugyan igazi olajfoltok — megtudtuk eleve, hogy a Peronospora ben van a szőlőben! S most már csak az első esőre kell várni, hogy a szőlőben is kitorjjon.

Mi tehát a teendő. Az t. i. hogy a gazda haladéktalanul amint az olajfoltokat megállapította — hozzá fog a permetezéshez s arra igyekszik minden erejével, hogy lehetőleg még a legközelebbi eső előtt — megpermetezze az egész szőlőjét. Kezdi pedig a munkát a legkorábban fakadó fajtákon, vagy pedig egyáltalán azokon a fajtákon vagy táblákon, amelyeken az olajfoltokat megtalálta.

Ezzel természetesen nem pusztította ki a beteg levelekből a Peronosporát, de elérte azt s ez már nagyon fontos eredmény, hogy a többi levelet, amely még nem beteg, megvédte a mostan az első esőre kitoró Peronospora gyepeken termő csirák általi megfertőzéstől, — amelyek mint ismeretes, aztán esőben, harmatban új fertőzéseket idéznek elő.

Ha pedig alig egy-két nappal előbb permetezett volna, akkor nem olyan sürgős a dolog — akkor

várhat még, de azért azoknak a tábláknak mégis jó utánuk nézni, amelyeken az olajfoltokat megtalálta s nem árt ottan megint permetezni oldalról is, azaz arra törekedve, hogy amennyire lehet a leveleknek az aljára is jusson valami a permetező léből.

Megjegyzendő, hogy az olajfoltok az egész tenyésztési időszak alatt folyton keletkezhetnek, ezért főleg, mikor hideg esős napok után felmelegszik az idő jó lesz utánuk nézni s amint megállapíthatók, azonnal a permetezést megismételni. Így a Peronosporának kártételét nagyon lehet majd korlátozni.

A valósítási eljárás befejezése.

A husvéti számban közölt valósítási eljárás alatt észlelt hibákat csoportonként a következőkben ismertetjük:

1. Hatszáznál több olyan ház találtott, a város területén, amelyek a kataszterben kitüntetve nem voltak mi által azok tulajdonosaitól a beépített területek után jogtalanul szedtetett be az a fő Talált 6 évtől 25. évig visszamenőleg ilyen épületeket. Ennek részint a felek, részint pedig a kezelők az okai. Ilyen volt az évekkel ezelőtt épült járvány kórház is, mely szintén nem volt kitüntetve.

2. Olyan egyéni birtokivet fedezett fel, amelyeken a tulajdonosként feltüntetett egyéneknek 1844. év óta nincs ingatlanuk, rég elhaltak és ebből folyólag 1884. év óta ezen tételek után nem is adózik senki. Ezen ingatlanok tényleges tulajdonosait kiküldt.

3. A lényegesebb hibák közé sorolhatók a hibás térfogatu ingatlanok. Vagyis a kataszteri munkálatokban nem az a helyes természet-szerinti térfogat vétetett fel. Az 1884. évi eredeti felvételi adatok az 1884. évi valósítási adatok között eltérés van ami legtöbb esetben tollhiba. A város legutóbb 1864-ben méretett fel a kataszter készítésekor, az akkor felmért területek, melyek nem daraboltattak fel, 1884. évben is akkorak területtel bírtak, sőt még most is akkora, mégis az 1884. évi valósításkor amikor mérések nem eszközöltek egyes területek kisebbnek vétettek fel, holott természetben az 1864. évi adatoknak megfelelnek. Csak ebből magyarázható meg az a körülmény, hogy a város területe 1884. évben 4-5 katasztrális holddal kisebbben érvényesítetett, mint 1864. évben pedig abból egy □-öl sem hiányzik. Ennek alapján 1884. évtől a különbözet nem vétetett földadó alá, mert területileg tévesen vétetett fel, amíg most is érvényben álló kataszteri munkálatokban és így úgy az állam kincstár, mint a vármegye is az ilyen tételeknél adóban yeszített.

Az ilyen hibás térfogatu területek ki. mérők által felméréndők és a felmérésül nyert mérnöki bizonyítvány alapján a m. kir. pénzügyigazgatóság által igazíthatók csak ki.

4. A lényegesebb hibák legu. része a téves birtoklás. Amikor a kataszterben nem az az ingatlan van az adózó nevében, amelyik tényleg az

ővé, minél fogva egy más. egyén ingatlanától adózik. Az ilyen természetű hibák a helyszínen a tél közbenjöttével a térképek és munkarészek segítségével megállapítottak és kiigazítottak. Az adók és egyéb terhek megtérítettek a felek által. Vannak 5 évtől 30 éves ilyen természetű hibák.

5. Az észlelt hibák közül nem ritka a következő csoportbeli hiba.

Az egyes parcellákból megosztás folytán keletkezett több parcella számtalan esetben nem a természetbeni nagyság szerint osztott el. Ebből keletkeztek az igazságtalan megadottatások, melyekhez járult még a nem természet-szerinti sorrend. A munka részében meggyenként feltüntetett egyén a természetben nem szomszéd.

Az ilyen természetű hibák nem csak a mezőn hanem legtöbbször a belsőségben a házaknál tapasztaltattak.

Számtalan esetben csak felméréssel lehetett gyökeresen orvosolni a bajt.

Voltak egyes dűlők, melyekben egyetlen egy ingatlan sem volt helyesen megosztva és csoportosítva.

A helytelen sorrendre nézve legyen szabad a következő felderített hibára utalni.

Zerkovitz Albert által évekkal ezelőtt a herceg Batthyány Fülöpötől megvásárolt és 4 utcára szóló és 5 parcellából álló telek elosztása és fekvése nem felül meg a valóságnak, mert a Csányi László-utca 2. számától a 18. számig levő házak a kataszter szerint a Kazinczy-u. vonalára eső parcellákból hasítottak ki és viszont. Valamint a kataszterben nem azok a szomszédok szerepeltek, akik a természetben. Az ilyen természetű hibából sok volt és különösen a tíz év óta nyíló új utcáknál észlelhető.

Ehhez hasonló hiba volt a Kinizsy-utca 41. sz. a. háztól kezdve a 71 sz. házaknál, azzal a különbséggel, hogy a terület nagyságok is rosszul voltak felvéve ennél az esetről. Pl. Nagy Károlynak kataszter szerint volt 2460 □-öl területi belsősége, míg a természetben 115 □-öl. Mőger Károlynak volt kataszter szerint 38 □-öl és tényleg 156 □-öl terület az ingatlana.

(Vége következik.)

HIREK.

— Április 11. Az 1848. évi törvények szentesítésének évfordulója alkalmával a városháza és az állami hivatalok iskolák kitűzték a nemzeti lobogót. A Fereuerndűk plebánia templomában ünnepies szentmise volt, melyen a városi hatóság is me. jelent. Az Osztrák Magyar Bank és a Pesti Magyar keresk. Bank hivatalai szüneteltek. Az iskolákban előadások nem tartattak. Iskolai ünnep csak az állami polgári iskolában volt, hogy a tervezett márc. 15-iki ünnepélyt a testületben akkor történt haláleset miatt április 11. ére halasztották. A márc. 15. nap jelentőségét Kohn Vilmos 4. o. t. méltatta szépen, érte-

mesen. Muth Ágnes 4. o. t. Petőfinek A szabadsághoz c. versét, Németh József 4. o. t. pedig Egy gondolat bánt engemet c. versét szavalta. A fiu és leányiskolai ifjuság pedig a Hymnuszt és más hazafias dalokat énekelte.

— A főgimnázium elhelyezése. A leendő főgimnázium építésénél még most vagyunk a kezdet kezdeténél. Ott tartunk, hogy még a régi gimnáziumi telek felhasználása, illetőleg az épületeknek a telken való elhelyezése nincs elintézve. A Jámbor és Báliut építőcég ugyan már régebben benyújtott egy ilyen tervrajzot, melyen azouban a telek kihasználásának módja nem találkozott az illetékes egyének általános helyeslésével. A Jámbor és Báliut műépítőcég levelet intézett Véssey Zsigmond polgármesterhez, hogy az építendő gimnázium végleges elhelyezésének megállapítását szombaton 13-án a reggeli órákban szeretnék megajteni. A polgármester az időpontot elfogadta, a gimnáziumépítő bizottságot összehívta, úgy hogy ez a kérdés valószínűleg szombaton d. e. 9 órakor elintézés nyer.

— Napfogyatkozás. Április hó 17-én igen érdekes napfogyatkozás lesz, amely részlegesen Budapesten s egyáltalán egész Magyarországon is látható lesz. Ismeretes dolog, hogy ezeket a fogyatkozásokat a csillagászok másodpernyi pontossággal ki tudják számítani, előre megtudják mondani, hogy a fogyatkozás mikor fog bekövetkezni s hogy a föld mely adoit helyéről szemlélve, milyen lesz a lefolyása, mikor kezdődik stb. Az április 17-iki napfogyatkozásra az a szinte egyedül álló érdekes eset áll elő, hogy nem lehet teljes bizonyossággal előre eldönteni, hogy a fogyatkozás hol és meddig lesz gyűrűs, illetőleg teljes. E bizonytalanságnak több, a nap és a hold mozgására és méreteiknek pontosságára vonatkozó adat hiánya az oka. A csillagászok számítása szerint 11 óra 0 perc 45 másodperckor kezdődik Venezuelában. Madeira szigetén teljes lesz a napfogyatkozás. A teljesség tartama 6 másodperc. Magyarországon csak részleges napfogyatkozást látunk. A legnagyobb elsötétedés déli 1 óra 32 perckor fog beállani, ekkor a nap 0,77 része lesz eltakarva. A fogyatkozás vége 2 óra 51 perc 36 másodperckor fog teljesen beállani.

— Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 12. étlől kezdve, további intézkedésig fél 7 órakor fog kezdődni.

— Halálozások. Egy érdemes iparosa halt meg városunknak. Halvax Károly hunyt el husvét hétfőjén reggel. Hosszu, közel 90 éves kort ért meg a boldogult s 58 évi házasságle alatt egyik legnagyobb számú családnak lőu a megalapítójává. Miut polgár s mint iparos a város társadalmának minden rétegében általános tisztelgetnek, becsülésnek volt állandóan részese. Ez a közbecsülés nyilvánult meg kedden délután 4 órakor véghez ment temetése alkalmával is, hol a család minden rangu tisztelői rótták le a megboldogult iránti kegyeletöket. A

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

9 felnőtt gyermeket, 12 unokát és 5 dédunokát hátrahagyott családfőt városunk vezető egyéniségeinek egyike Halvax Frigyes városi tanácsos, iparkamarai alelnök, mint fia gyászolja. Nyugodjék békével a jó öreg Halvax bácsi.

Özv. Tálóssy Antalné magánzónó, ma hosszú szenvedés után meghalt Nagykanizsán. Az elhunytban Tálóssy József lapunk volt belmunkatársa édesanyját gyászolja.

Sattler József kereskedő f. hó 10-én délután 4 órakor, életének 57-ik, boldog házasságuk 27-ik évében elhunyt Tetemei f. hó 12-én, pénteken délután 3 órakor fognak a gyászszókból a helybeji izz. sirkertben örök nyugalomra tétetni.

— **Tanitók gyűlése.** A nagykanizsai tanítói járáskör f. hó 10-én választmányi gyűlést tartott Banekovics János elnökletele alatt. A gyűlés megállapította a tavaszi közgyűlés idejét (f. é. máj. 9.) és helyét (Nagykanizsa). A közgyűlésen Ács József nagykanizsai áll. tanító fog értekezni a tanítók fizetésrendezéséről; Banekovics elnök pedig a nagykanizsai tanítófiúk internátusának sorsáról fog beszámolni.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Hétfőn d. u. 3 órakor tartotta meg a nagykanizsai Ipartestület évi közgyűlését Samu József ipartestületi elnök vezetésével. Elnök a megjelenteket üdvözlővén felkérte a jelen volt mintegy száz főből álló testületi tagokat, hogy a már nyomtatásban megjelent elnöki jelentést vegyék tudomásul. Felolvastatott továbbá három előző közgyűlési jegyzőkönyv, melynek hitelesítése után a számvizsgáló bizottság jelentését hallgatta meg és vette tudomásul a közgyűlés. Ezután Vidos János városi tisztviselő, mint a testület ideiglenes jegyzője terjesztette elő az 1911. évi zárószámát és az 1912. évi költségelőirányzatot. A zárószámából kiűnik, hogy az Ipartestület múlt évi összes bevétele 15031 kor. 29 fill., a kiadás főösszege pedig 14946 kor. 19 fill. volt. A kiadási főösszeg szokatlan nagysága abból származott, hogy az Ipartestület a tulajdonát képező ház vételárából származó adósságának utolsó részletét, közel 6000 kórónát befizette és az épületen is költséges javításokat végeztetett. Jelenlegi vagyona 2238 kor. 10 fill. tesz ki. Jövő évi költségelőirányzatának összege 5971 K., melynek fedezetéről kellő módon gondoskodott a vezetőség. Az ipartestületi jegyző 800 kórónával fizetését a költségelőirányzatban már 1200 kórónával állította be a vezetőség. Tudomásul vette a közgyűlés a volt jegyző, Muraközy Lajos lemondását, a jegyzői fizetés emelését; a választások megajánlását a közgyűlés véget ért. A közfelkiáltással választott új előjárósági tagok: Muzikás Vinca, Bazsó József, Wolrat Sándor, Németh Ferenc, Vértes Anta', Totola Lajos, Piller Albert, Hoffmann Henrik, Jack Frigyes. Aulics Ignác, Ország Kálmán, Horváth Károly, Laskovits József, Bognár István, Kelemen József, Horváth György (bábsütő). A régiek közül ismét megválasztottak: Kaufmann Ferenc, Horváth Majdák József, Resenthal Géza. Pótlagok lettek: Müller Károly, Kohn Samu, Kugler Antal, Balog Boldizsár, Vajda János. Számvizsgálók: Kaufner József, Miltényi Gyula, Bród Ignác. Pótlag: Reisz Zsigmond.

— **Alakuló gyűlés.** Az Ipartestület új tisztikara tegnap este tartotta alakuló gyűlését az ipartestületi helyiségben. A gyűlésen megválasztották a háznagyot, könyvtárost, szolgát és megválasztották az ipartestületi jegyzői állásra meghirdetendő pályázat szövegét. Továbbá felszabadították 12 iparos tanoncot, valamint néhány új iparengedélyt adtak ki új iparosok részére. Megválasztották az iparügyi gazdasági bizottságokat, végül a közelebb Budapesten tartandó orsz. iparügyi kongresszusra megválasz-

tották az ipartestület helyi képviselőjét Halvax Frigyes személyében.

— **A fürdő kibővítése.** A legutolsó városi közgyűlésen indítvány tételre a város tulajdonában levő gőzfürdő modern átalakítása és kibővítése tárgyában A fürdő bérloje Osillag Jenőné ma beadvánnyal járult a tanács elé, melyben a kibővítést és átalakítást sürgeti, mert szerinte a gőzfürdő olyan elhanyagolt állapotban van, hogy összeomlással fenyegeti a közönséget. A beadványhoz egy terv is van mellékelve, mely szerint az átalakítási költségek 70—80 ezer K-ra rugnának. Ezzel szemben természetesen magasabb bérösszeget volna hajlandó fizetni.

— **A magyar Delta.** A Duna mellett a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítkező anyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképpen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronnyukkal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronyt, mely versenyre kívül áll. Készséggel mind bárkinek árjegyzéket.

— **Lóosztályozás.** Zalavármegye alispáni hivatalának 1912. évi március hó 6-án 4784. szám alatt kelt rendelete értelmében Nagykanizsán f. hó 22-én reggel 7 órakor a Kossuth Lajos-téren lóosztályozás lesz. Az elő nem vezetett lovak tulajdonosai, amennyiben ezen mulasztást kellőleg igazolni nem tudják, az 1873. évi XX. t.-c. végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás 7. §. rendelkezése szerint lovaiknak esetleg valamely szomszéd községben való utólagos elővezetésére kötelezendők és a városi szegényalap javára minden ló után 30 kórónájá terjedő bírsággal büntetendők.

— **Vendéglők, husipartelepek vizsgálata.** A rendőrhatalóság a városi tisztiorvosok és állatorvosok közbenjöttével most tartja a tavaszi vizsgálatot a vendéglőkben, kávéházakban, hentesüzletekben, mészárszékeken. A vizsgálat kiterjed mindenre, ami a közönség érdekében a köztisztaság és közegészség megkövetel. Az eddig teljesített vizsgálatok keretében 5 hentes, illetőleg mészárszoros és 7 kocsmaáros ellen tétellett feljelentés, üzletükben tapasztalt rendellenesség és ki nem elégitő tisztaság miatt. A rendőrhatalóság a megkezdett vizsgálatot folytatja.

— **Piaci husárulás a miniszter tiszgiguru** intézkedése miatt nagyon meg volt nehezítve az utolsó időben. A husz nemcsak hogy állandóan letakarva, de mind lefektetve kellett tartani, ami a husvevést is megnehezítette. Egy most megjelent miniszteri rendelet megengedi, hogy a hus a sátor belsejében tiszta ruha alatt felgatható legyen csak a sátor elején vagy oldalán tilos ezentul is a hus, vagy husárúk kikaszása.

— **A jó szív jutalma.** Hát bizony gyakorta megcsik e világi életben, hogy a becsületes érzelű emberek éppen ellenkezőjét nyerik annak a jutalomnak, a miről a vallás őrei a hívőket biztosítják. Így történt ez Husvét vasárnap délután a régi gimnázium mellett levő hintánál összeverődött társaság egyik tagjával is. Egy gyámoltalan öreg embert vetett oda a sorsa, kit a társaság egyik rossz lelkű tagja

Kiss János péksegéd állandóan bántalmazott, gúnyos megjegyzéseivel inzultált. Pók Lajos kocsis védelmére kelt a szegény bántalmazott öreg embernek s e miatt szóváltásba keveredett annak bántalmazójával. A szóváltás vége természetesen a bioská volt, mely elintézte a vitát. Pók Lajos kapta meg vele a jutalmát Kis Jánostól. Hjah! A jó tettért nem szoktak hasonlóval fizetni!

— **Egy jó házból való flu,** kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Irodalom.

* **Uj Idők.** Aprilis elsőjével új évfolyamot kezd az Uj Idők, Herczeg Ferenc kltűnő hetilapja, amely hétről-hétre gazdag előkelő színvonalu tartalommal keresi fel olvasó közönségét. Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerül, mindazt azon mód frissen megszerzi az Uj Idők. Munkatársai között a szerkesztő Herczeg Ferencen kívül ott találjuk a toll, a rajzon és ecset java reprezentálóit. Regény, novella, vers társadalmi és művészeti cikk, kép és rajz, minden, ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül és a szerkesztőség apparátusa az új évfolyamban is azon működik, hogy minél változatosabb és előkelőbb színvonalu lappal lépjen az olvasó közönség elé. E cél érdekében a magyar irodalom legjelesebbjeinek munkáiból azoknak színvonalát közli és egyuttal a külföldi szépirodalom minden jelentősebb munkáját is bemutatja. Horkayné a maga elmes modorában az Uj Időkben szól hozzá az aktuális eseményekhez. A magyar és külföldi regényen kívül, amelyeket a lap közöl, közli még Herczeg Ferenc nagyszerű új színművét, folytatásokban. Mindezeket kívül a világirodalom legérdekesebb regényével is kedveskedik olvasóinak az Uj Idők. Mindenki, aki a lapra előfizet, ingyenkapja Dumas világhírű regényét: Gróf Monte Cristo-t. Előfizetési ára negyedévre 5 K. Kiadóhivatal VI, Andrássy-ut 10. szám.

* **Magyar Figyelő.** A magyar értelmiség eleven és magas színvonalu folyóirata, a Magyar Figyelő, melynek élén Tisza István gróf és Herczeg Ferenc nevével találkozunk, mint szerkesztőkkel, mostani számában érdekes tanulmányt közöl Barabási Kun József tollából Bismarekról és az általános választói jogról. A magvas studiumon kívül Adorján Andor nagy figyelmet érdemlő cikket írt „Utazások Magyarországon a XIX. században” címmel, Alexander Bernát pedig nagy készütségről tanuskodó, eleven tollal megírt tanulmányában a színpadon szereplő gonoszokkal foglalkozik. Szemere György művészi szépségeiben gazdag elbeszélése, „A méhek menyasszonya”, amelyet az illusztris szerző a Petőfi Társaságban olvasott fel, továbbá Palágyi Menyhért kritikai tanulmánya Oswald prédikációiról és a Főljegyzések gazdag rovata egészíti ki a lap gazdag és változatos tartalmát. Előfizetési ára negyedévre 6 kóróna. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

— **A Nap a magyar újságírás szenzációja.** Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haesak Géza. Munkatársai: a magyar újságírás kltűnőségei. Peldányszáma amerikai újságsiker: 155.000 példány naponként. Egy szám 4 fillér. Előfizetési ár: egy évre 16 kóróna, fél évre 8, negyedévre 4 kóróna, egy hónapra 1 kóróna 40 f. Minden jó magyar fizessen elő A Napra!

VELMA SUCHARD Nyersen való evésre páratlan.

!! A magyar újságírás szenzációjáé !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérérlhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

BRAUN SÁNDOR

Felelős szerkesztő

HACSAK GÉZA**Naponként 155.000 példány!**

Egy szám: 4 fillér.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 10.- K || Negyedévre 4.- K
Félévre 6.- K || Egy hónapra 1.40 K**FIDIBUSZ**

legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 12 fillér.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 8.- K || Negyedévre 1.60 K
Félévre 3.- K || Egy hónapra 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 12.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai ipartestületnél üresedésbe jött jegyzői és hivatalozgái állásokra ezennel pályázatot hirdetünk.

A jegyzői állás javadalma évi 1200 K., a hivatalozgáé évi 800 K., mely illetmények utólagos havi részletekben vannak folyósítva.

A jegyző az alapszabályok 17. §-a alapján egy évi próbaidő letelte után nyer véglegesítést, míg a hivatalozgá 3 havi kölcsönös felmondás mellett választatik.

A megválasztandó jegyző 300 K., a hivatalozgá 100 K. biztosítékot készpénzben, vagy óvadékképes papirokban letenni tartozik.

A jegyzőtől megkivántatik, hogy a közig. hivatali teendők, könyvelés és levelezésben kellő jártassággal bírjon.

Ezek alapján felhívjuk mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket 1912. évi április hó 20-ik napjának d. e. 12 órájáig az ipartestület Elnökségéhez feltétlenül benyujtsák, mert az elkésletten érkezők figyelembe véteteni nem fognak.

A választás határnapjának kitűzése érdemében [a pályázati határidő lejártá után az Elnökség fog intézkedni.

A jegyzői állás betöltésénél fenntartja magának az előjáróság a jogot, hogy a pályázati feltételeknek meg nem felelő pályázók esetén új pályázatot ír ki.

Nagykanizsán, 1912 évi április hó 10-én.

Vidos János s. k.
h. jegyzőSamu József s. k.
elnök.**380 magyar hold birtok**

Zalamegye legjobb részében, a murasziget közvetlen közelében, mely áll:

**314 HOLD ELSŐRENDŰ SIK FEK-
YÉSŰ SZÁNTÓBÓL****66 HOLD****KITŰNŐ BŐTERMŐ RÉTBŐL**

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel 7 km. a vasuti állomástól, kiválóan előnyös munkáviszonyokkal és számos nepes községekkel körülvéve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek kocsit az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt **Blockner J. hirdetőirodája Budapest, IV. Semmelweis utca 4.****Aki butort****BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,**saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló**BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET**

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövözet az „Országos Központi Hitelszövözet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru m. utóságért!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

AKARÖn szép és izléses
nyomatványt?

Ha igen,

ugy keresse fel

Ifj. Wajdits József

könyvnyomdáját

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Eüffzetel árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Társzerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A Justh-párt szalmaszála.

Magyarország pártalakulása a kiegyezés óta mindig két elv körül csoportosult. Az egyik a független Magyarország elvének alapján állt. A másik pedig a 67-es kiegyezéssel vélte megóvni a magyar nemzet fennállását és fejlődését. A többi árnyalat mind ebbe a keretbe tartozott; illetőleg vagy egyik, vagy másikkal volt hol szorosabb, hol lazább viszonyban. Míg a 67-es párt-politikának köszönhetjük az utolsó fél századnak hatalmas fellendülését mind az anyagiak, mind a szellemiekben, addig nem tagadhatjuk el, hogy a függetlenségi politika idealizmusa mindig bizonyos nimbussal volt körülvéve és még azok is tisztelettel adóztak neki, akik különben a gyakorlat, az élet által igazolt 67-es kiegyezést tartották az adott viszonyok között legelőravezetőbbnek.

E pártok népszerűsége az utolsó években lényegesen megváltozott, sőt talán nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy egészen ellentétes felfogás érvényesült róluk. Vagyis amióta a függetlenségi politika az idealizmus örökzöld berkeit elhagyta és a prózai valóság kormányhatalmára jutott és ott a saját tehetetlenségét lépten-nyomon dokumentálta, azóta a nimbus megtépdesve vonzóerejét elvesztette és a Deák Ferenc politikája értékben, népszerűségben megnövekedett.

A politika az életet szolgálja, aki tradíció szolgálatába akarja fogni, az kudarcot vall. Így látjuk, hogy a régi szabadelvű párt és a jelenlegi munkapárt egymásután alkották meg azokat a törvényeket, melyeket a nemzeti haladás megkövetel és ma-holnap az a meglepetés éri a függetlenségi pártot, hogy mindazokat a követeléseket, melyeket programjukba vettek, a mindenkori kormányok idők folytán valóra váltották.

Igy szedi ki a haladás a gyékenyeket egyenkint a függetlenségi pártiak alól úgy annyira, hogy ma már szinte csak egy szalmaszál van, amelybe gőrosösen kapaszkodnak. Ez a szakadó szalmaszál az általános választói jog. De ez se az övek már, hiszen nincs parlamentünknek egyetlen pártárnyalata sem, amelynek zászlaján ez írva ne volna. A múlt választáskor még Nagykanizsán ez az egyetlen jelszó volt, mely a Justh-pártiak táborába terelt sokat azok közül, akiknek

felfogása olyan távol állt a függetlenségi ábrándtól, mint Jeruzsálem Makótól. Pedig hogy a választójogi felfogás tekintetében Zichy Aladár Magyarország szupremáciájának épségben tartása mellett elmegy addig a határig, ameddig az internacionalis elvéken állókkal szövetségbe kötött Justh-párt, azt bizonyítja Nagykanizsa volt képviselőjének Zichy Aladár grófnak az alkotmányban írt cikke, melyből közöljük a következő részletet:

„A választójogi törvény újjaalkotásának szükségessége ajtónkon kopog s ez elől jó lelkiismerettel elzárkózni nem lehet. Magában véve a választási eljárás újjaalkotása és így a tisztességes választások lehetősége is már emelni fogja a törvényhozás tekintélyét s vele együtt a törvényhozók lelkiismeretének érzékenységét is. Ki kell terjeszteni a választói jogot, mert ezt az igazság követeli s mert semmi sem boszulja meg magát annyira, mint az igazságon ejtett sérelem. Csak úgy fogja a nemzet azonosítani magát a nemzeti követelésekkel, amelyeket a törvényhozásnak diadalra kell vinnie, ha abban magát képviselve érzi. Magyarország történelmi múltjának egyik legszebb jellemvonását abban ismerjük, hogy a jogok birlalói mindig megtalálták az igaz idót és mértéket, melyben kiváltságaikról le tudtak mondani. Ennek a történelmi multnak újabb határkövéhez érkezett a nemzet. Alkossunk új választási törvényt s erre szedje össze utolsó erejét az országgyűlés. Nagy történelmi hivatás vár erre az országgyűlésre, ezért a hivatásért érdemes békét kötni a munkára s érdemes egyfelől lemondani a pozitív munka utjában álló tulsások akadályairól, másfelől lemondani arról a gondolatról, hogy pártokat erőszakosan letörjének.”

A nemzet tudja ezt, nem lehet már félrevezetni se meggyanusitással, se jelszavakkal. A legutóbb lezajlott Komáromi választás, melyből a munkapárt került ki győztesen, utmutatója a népakaratnak, a népfelfogásnak, mely meg fog nyilatkozni az országban, ha a Justh-pártnak meggyűlölt obstrukciója új választásba kényszeríti a nemzetet.

Az a szalmaszál, melybe a Justh-párt kapaszkodik, mellyel a választási haroba

indul, elszakad, mielőtt a küzdelem megkezdődik.

A valósítási eljárás befejezése.

III.

6. Fordultak elő számítási hibák is, amidőn a kataszteri tiszta jövedelem nem helyesen volt kiszámítva, miáltal vagy több, vagy pedig kevesebb adó fizettetett az ingatlan után. Fordultak elő dupla megadóztatási esetek is. Derítették fel olyan hibát is számtalant, melyet a P. u. igazgatóság követelt el, adómentesítés körüli munkájában pl. ház, udvar helyett szülő adómentesítettet elírt hrsz. következtében. Ezen hibák az 1913. évi III. sz. nyilvántartási jegyzékben lesznek csak kiigazíthatók.

7. A valósítási eljárás során tapasztalt és Nagykanizsa r. t. várost közelebről érdeklő ügyek a következők:

A megtartott helyszíni szemléken konstataált miszerint több dűlőben a város tulajdonát képező mezei dűlőutak jelenben nem olyan szélesek, mint amilyenek a térképek feltűntetik. Tehát mindkét oldalon foglalás történt. Szembeötli ezen körülmény a Sipadombi marhahajtó utnál, ahol a térkép 16—20 öl (méter) szélességet is mutat, a legstűkbe szélessége 8—9 öl, míg természetben egyik kocsi a másikat ügyyel-bajjal képes csak elkerülni. Alig 2—3 öl a szélessége.

Van a városnak a bodonkúti kanálisi dűlőben 977 □-öl tértogatu parlagon heverő csekély értékű ingatlana 11071 térkép sz., amely ma csaknem 164 □-öllel kisebb, mint a városé foglalás következtében. Ugyan ezen földjével szemben van egy drb szántóföldje, amely mellett van egy 84 □-öles mezei dűlő ut, amelyet dacára annak, hogy tudtára adatott ama körülmény, miszerint az ut a városé, a közlekedést eltiltja, felszántja és beveti azt.

Bandur László VI—VII. kerületi dékánnak van a piváris nyugati dűlőben 14839 térkép sz. a. 337 □-öl szántóföldje, a principális kanálist és legelőt összekötő dűlő ut mellett közvetlenül. Nevezett egyén ahogy az ingatlanát szegélyező árkot újból ásta, a 14985 térkép sz. mezei dűlőutból, amely a város tulajdonát képezi 54 öl hosszúságban 2 öl szélességben egy drb. földásvot a város ingatlanából 108 □-ölet elfoglalt és az új árkot oly mélyre ásta hogy a legelőtől a kanálisa járó gulya testi épségét fenyegeti. Az elfoglalt terület és a mellé ásvott árkok a különben széles dűlőutat olyan nagy mértékben megsűntette, hogy a közlekedést igen gátolja.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évésre
páratlan.

8. A valóságos körüli eljárás alkalmával 1800 művelési ág, változásra akadtak, mely változások nem lettek a felek részéről a törvényes 30 napon belül bejelentve, mi által nem a tényleges állapot szerint adóztak. Ezen változások feljegyzettek és az 1913. évi III. számú nyilvántartási jegyzékbe lesznek felveendők és a készülendő új munkánál figyelembe vehetők.

A forogtatt és bejelentett szőlő területek adómentesítés végett nyilvántartásba vétettek.

(Vége.)

HIREK.

A Ferencrendiek beadványa a városhoz.

A plebánia templom kibővítése.

A legszelebb körben szimpátiát keltett a nagykanizsai Ferencrendi szerzetnek az az elhatározása, hogy a város fejlődését a legszebb helyen megakadályozó barátok kertjét és a cintoriumot háztelkek számára felosztás alá bocsátják. E hírek szíves fogadtatását fokozta az a körülmény, hogy ezzel kapcsolatban a Ferencrendiek temploma is megnagyobbíttatik, majdnem kétszeresévé a mainak. Hogy erre milyen szüksége van a körülbelül 20 ezer kath. lelket számláló városnak, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a felső templom újra és nagyobbra építése is már évek óta foglalkoztatja a híveket. Természetes, hogy a kérdéses telkek eladása illetéleg vétele csak akkor fog folyamatba tételezni, ha a város már az utcarendezéshez hozzájárul. Ezért szombaton e hó 13-án a rendház nevében Börzsey Tivadar házfőnök és plebános betérjesztette a városhoz az egyházhatalmaságilag és kultuszminiszterileg engedélyezett templomterületi és kerti telkelfosztás tervezetét. A beadványban foglalt kérelem oda irányul, hogy a tanács hagyja jóvá a tervet és a közterületnek felajánl 6010 m² utcai területet rendezze (csatornázza, köveze, világítsa.)

A parcellázásból befolyó összeg a templom megnagyobbítására fordítatik és mert az eddigi kerthasználat a zárda elesik, ennek életszükségleteinek előteremtése megnehezül. Mivel pedig a szent ferencrendű zárda Nagykanizsa kath. hívóinek plebániái és lelkeskedési funkciót teljesíti, annak fejében a mai napig a város pénztárából 69 K. (hutvan-kilenc) korona havi segélyt élvez. Minthogy a tulajdonsági jövedelmi forrás, az u. n. stola-illeték az anyakönyvvezetés államosítása folytán már jelenleg is 2000 K. évi összeggel csökkent, sőt évek múlva a stola minimalisra redukálódik, azt a méltánylást érdemlő kérést terjesztette elő a házfőnök, hogy a 69 K. havi segélyt a zárda fennállási szükségleteire havi 200 K-ra emelje. A 135 ezer K-ra preliminált zárdakibővítési költsége is némi városi hozzájárulásért esedezik.

Ha a templom a terv szerint megnagyobbítja-

lik, akkor a katolikus hívők vallásos szükségletekre kellő kielégítést nyert és a felső templom újraépítésére hosszú esztendőig nyugodtan folytathatják a gyűjtést, hiszen a jelenleginek szép templomi stíljéről maga Malonyai Dezső is dícsérőleg nyilatkozott.

A Ferencrendiek kérése szerénységénél fogva sem szorul a sajtó protekciónjára; hiszen leghatározottabban ajánlja az a missio, melyet a mély meggyőződésen alapuló vallásosság és a felebaráti szeretet hirdetésében kifejtjenek.

— **Eaküvő** Sipos Sándor pécsi kereskedő f. hó 21-én d. e. fél 11 órakor köt házasságot Oesterreicher Rózi urleánnyal Nagykanizsán.

— **Mikés püspök Zalaegerszogen.** Gróf Mikes János szombathelyi megyés püspök folyó hó 20-án (szombaton) délután 4—5 óra között érkezik Zalaegerszogra. Vasárnap (21-én) reggel 8 órakor fog misézni; mise után szentbeszédet tart, melynek végétével az első áldozókat megáldoztatja. A délelőtti folyamán a tisztelgő knldtségeket fogadja, míg délután látogatásokat tesz. Este a katolikus legényegylet a főpásztor tiszteletére ünnepséget rendez. Hétfőn reggel 8 órakor lesz a szentmise, mely után a bérálás következik.

— **Kalvineum estély bizottság értekezlete.** A gróf Tisza István főgondnok és dr. Antal Gábor püspök védnöksége alatt Nagykanizsán f. hó 28-án B Sándor Erzsébet kir. operabázi művésznő, dr. Baltazár Dezső tiszántuli ref. püspök, Kiss Ferenc esperes, dr. Miklós Elemér költő és Jánosy Antal énekművész közreműködésével tartandó Kalvineum-estély rendező bizottsága f. hó 16-án este 6 órakor a városi közgyűlési termében értekezletet tart.

— **Félszázados rabbijubileum.** A csáktornyai izr hitközség hétfőn nagyszabású ünnepségek keretében emlékezett meg rabbijának, Schwarz Ármannak félszázados lelleszi jubileumáról. Ezt a félszázados a köztisztelőben álló rabbi megakasztás nélkül Csáktornyan töltötte el s maga előtt látta fölnevelkedni a város egész generációját. Az ünnepségeken osztatlanul részt vett a város egész közönsége. A délelőtti istentiszteleten az ősz jubiláns fia, ki győri főrabbi, mondott imát és beszédet. Az únepei beszédet mely hatással a hitközség elnöke, dr. Wollák Rezső tartotta. A hitközség részéről értékes ajándékok nyújtottak át a jubiláló rabbinak, akit az ország különböző részéből számosan üdvözöltek. Schwarz rabbi nevére a hitközség a jubileum alkalmából ezer koronás alapítványt tett.

— **Kitüntetés.** Dr. Büchler Sándor keszthelyi főrabbi édes atyjának Büchler Pinkás moóri rabbinak a király sok évi buzgó és eredményes működése elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Tantestületek tisztelgése.** A nagykanizsai izr. hitközség elöljárósága a legutóbb tartott alakuló gyűlésén Heltai József kir. keresk tanácsost az iskolai szakosztály elnökének választotta meg.

Ebből az alkalomból az izr. felső kereskedelmi iskola tanártestülete és az izr. népiskola tanítótestülete tisztelgtek az új alelnöknel, ki mint a felső kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálatok miniszteri bizto-a és mint több estendő óta iskolaszéki tag, mindig érdeklődéssel kísérte az iskolák ügyeit és a tantestületek tagjainak törekvései benne mindig méltányló pártfogót találtak. Ennek a tisztelgés alkalmával a jóvőre nézve is kifejezést adott. Heltai alelnök különben mint a helybeli izr. iskolák nagyteljeségű végzett tanulója lépett az életbe és saját egyénisége emelte őt abba az előkelő pozícióba, melyet Nagykanizsa társadalmi és közéletében elfoglalt.

— **Felvételi pályázat.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urnak 34296 sz. rendelete értelmében az 1912/13 iskolai évre a csáktornyai állami tanítóképző-intézet I. osztályába összesen 30 növendék vétetik fel és pedig teljes fizetéses helyre 11, féldíjas helyre 10, ingyenes helyre 2, ösztöndíjas helyre 3, segély nélküli bejárónak 4 növendék. A teljes fizetésesek 28, a féldíjasok 14 K-át fizetnek havonkénti köztartásdíj címén az intézet pénztárába. Az ösztöndíjas havonként 14 K ösztöndíjat kap. A kérvényhez a következő okmányok csatolandók. 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. é. értesítő, 3. tiszti orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról s a kiskorú gyermekek számáról hiteles családi kimutatás. Csak oly **éptestű és zenei hallással bíró tanulók** vétetnek fel, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évnél nem idősebbek s akik a polgári vagy középiskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvétel az intézeti orvos véleményétől s az ének-hallásbeli vizsgálat eredményétől függ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz címzett folyamodványokat az előírt okmányokkal együtt 1912. május 31-ig kell a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének az utolsó posta és vármegye feltüntetéseivel. Csáktornya, 1912. április 5-én. Zrinyi Károly igazgató.

— **Borravaló.** Az állami tanítókat eléggé megbecsüli az iskolafenntartó. Husvóra borravalót kaptak, pirostojásképpen. De csak egyik-egyik. Talán csak azok, akik nem utálják a hegy levét. Az imminens nyomorúság enyhítéséül kiutalt 70 korona, azaz hetven korona boldog husvétü ünnepeket derített reájuk, már t. i. a kikre derített. A helybeli állami tanítótestület 41 tagja közül kapott a 70 koronából vagy 25, — a többi vár. Vár. Persze hiába. Hanem kapott a tantestület egyik, ma már ideiglenesen nyugdíjazott nőtagja is, a ki itteni működésének négy éve alatt összesen öt hónapig volt

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

iskolában, a többi időt a jól kiérdemelt állandó szabadságban, annak fáradsalmas semmittevéseben húzta ki. Bizonyára ezért a farsztó semmittevéseért utaltak most részére is lakásbérpótlékot. A kik azonban soha tényleg szabadságon se voltak, hanem 20-30 évi munkát hagytak maguk után, azok, no hát azok várhatnak. A míg bele nem fáradnak.

— **Trieszti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mértékkel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tüz-, szállítvány-, úveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyésztések biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára, A nagykanizsai főgynökség Danneberg J. és Weisz.

— **Ninos Kanizsán kaptafa-iparos.** A soponi kereskedelmi és iparkamara felhívta a nagykanizsai ipartestület elnökségét, hogy ajánljon egy kaptafavágót, aki érdemes volna arra, hogy állami gépek és motor kedvezményében részesüljön. Az ipartestület elnöksége azt az értesítést küldte, hogy „nagykanizsai ipartestület tagjai között olyan kaptafavágók, kiknek részére a felajánlott állami gépek kiadhatók volna — ez időszereint nincs senki.”

— **Tanácsülés.** A pénteki tanácsülés egyetlen közérdekű tárgya a 30 ezer K. államsegély felosztási kérdése volt. Ez a segély tudvalevőleg már az állandóság jellegével bír és a tisztviselők törvényszabta fizetése teljesen kikerül belőle. A tisztviselők jól felfogott érdeke tehát, hogy ez a kiegészítés a városból élvezhető fizetéshez csatolva, rendszeres járandósággal utaltassék ki. és ne kelljen minden alkalommal közgyűlési határozatot igénybe venni, hogy a jogos fizetés a tisztviselőkhöz jusson. De az is életbevágó fontossága, hogy az így megnövekedett fizetést a nyugdíjigény alapjául tekintsék és természetesen a nyugdíj-illeték is ez összegek után rovatnának ki. Az ügyet áttették a pénzügyi bizottsághoz, hogy ezekről véleményt nyilvánítson.

— **Kerületi tornaverseny.** A nagykanizsai római kath. főgimnázium agilis tornatanára László József tudomására hozta a tanulóifjúságnak, hogy a június hónap elején Pécsen tartandó kerületi tornaversenyen az ő vezetésével részt fog venni a helybeli gimnázium tanuló ifjúsága is. A tornaversenyre való szervezés, jelentkezés, előkészület már folyamatban van. A tanár ur gondoskodik arról is, hogy a versenyre kiránduló csapat részvevői a pécsi utat minél olcsóbban tethessék meg, hogy ez által a szegényesebb viszonyok között élő szülők gyermekei is részt vehessenek a versenyen.

— **Tavaszi fagy.** Vasárnapra, 11-ére virradóra szokatlan tavaszi dér és fagy volt. A diófának már jöf kifejtett barkái és levelei megfeketülve hullanak le a fagy következtében. A gyümölcsös általában ugy a kár. A szőlő és vetés egyelőre nem szenvedett a hideg tavaszi időjárás alatt.

— **A Franz-cég építkezése.** A Franz r. t. építési engedélyt kér egy kétemeletes palota építéséhez. Érdekes ez az építkezés azért, mert a Nagy- és Kiskanizsát összekötő ut mentén a villamos-üzem és gőzmalom előtt fog emelkedni az új palota. Valószínű, hogy egy új építkezési környeknek lesz ez a magva, mely alkalmas lesz arra, hogy idővel a két

városrész teljesen összefüggő egészet képezzen. A Franz-cég ez új épülete nagyarányú lesz, mert úgy a hivatalokat, mint tisztviselői és szolgálai lakásokat is magában foglalja.

— **A magyar Delta.** A Duna mellett a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítkező anyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronnyal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— **Tűz a vasutnál.** Vasárnap d. u 1 óra-kor tüzet jeleztek a Déli Vasutról. A vasut fátelépén fekvő 2—300 impregnált táviró oszlop gyújtott meg, de a gyorsan megjelent tűzörségnek sikerült a tüzet csakhamar elfojtani úgy, hogy csak mintegy 26 darabot rongált meg. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Nem tartják lehetetlennek, hogy a mozdonyból kiszállt szikra gyújtotta fel az impregnáló könnyen gyuló faoszlopokat.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,189,790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51,905,357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24,558,447 korona 87 fillérrel 351,843,680 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztálékélapja 6,987,470 korona 49 fillért tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüvegbiztosítást a díjbevétel 18,155,625,823 korona biztosítási összeg után 31,117,251 korona 84 fillér volt, miből 10,777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordítottott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20,339,596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14,714,913 K 09 f, mint díjtartalék minden tebertől menten jövő évre vitélet át. A jövő években esedékesse váló díjkötelezvények összege 148,108,144 kor. 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,494,546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 kor. 49 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 5,133,335 kor. 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,339,844 kor. 58 fillérre rugott. Károkként a társaság 1911-ben 45,723,647 korona 90 fillért és alapítása óta 1,063,798,459 kor. 33 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 211,795,053 kor. 79 fill. esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 23,957,883 kor. 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,804,335 kor. 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 14,962,460 kor. 76 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2,031,287 kor. 65 fillért tesz ki. Részvényekéül 700 arany frank osztalék került kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 392,746,965 kor. 47 fillérről 416,840,622 kor. 40 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 101,703,390 kor. 60

fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36,489,996 kor. 03 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4,961,098 kor. 36 fillér. 4. Értékpapírok 249,564,355 kor. 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19,182,014 kor. 70 fillér. 6. Tárca-váltók 634,457 korona 05 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitellezők követeléseinek levonásával 4,305,309 korona 81 fillér. Összesen 416,840,622 kor. 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézetét, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapestén a kezességi és óvadék- valamint eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztések biztosítását vezette be, mint új ázatokat hazánkban.

Irodalom.

* **A Nap a magyar újságírás szénázója** Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főzárkosztó: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai újságsiker: 155,000 példány naponként. Egy szám 4 fillér. Előfizetési ár: egy évre 16 korona, fél évre 8, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 koronára 40 f. Minden jó magyar fizessen elő A Napra!

Szerkesztői üzenet.

R Gy. helyben. Ökike elkésve jutott közükhöz. A jövő számban helyet adunk neki.

A por a halál!

Csak úgy kíméli meg egészségét, butorait, festményeit, ha az ideál impregnált portörli ruhát használja állandóan.

Az „IDEAL” impregnált portörli ruha jó tulajdonságai:

1. Törles alkalmával a port teljesen magába szedi és leköti s így 2. Nem veri föl a port, mint a közönséges portörli, amelyek használatánál ugyanaz a por ismét ellepi a butorokat s megtámadja a lakásban tartózkodóknak a tudóját 3. A törölt butorokat a por ellen egy rendkívül finom réteggel vonja be, miáltal 4. a por újból lerakódását megátalja. 5. A butorokat nem rongja, azokon foltot nem ejt, sőt 6. szép fényt ad a törölt felületeknek. 7. Állandó használatánál teljesen pormentesíti a lakást s abból a tudóre legártalmasabb finoman szálló port, mely szemmel alig látható, teljesen eltávolítja. Az „IDEAL” impregnált portörli ruha, rendszeres használat mellett, hosszú ideig használható és közben a szükséghez képest — néhány-szor — hideg vízben szappan nélkül kimosható.

Árak: I. rendű 6 drb. K. 5.50
II. " 6 " K. 4.80
I. " 12 " K. 11.—
II. " 11 " K. 9.60

Rendelésekor a pénz előre beklendő, vagy utánvétellel posta, reudelőt terhel, esetről-esetre 72 fill. Megrendelhető: „IDEAL” impregnált portörli ruha válatat iroda:

Budapest, IX. k. Ranolder-u. 30. II. 22.

„IDEAL” padlóörli darabja 1 koronára 20 fillér! Ugyanolyan tulajdonságú bir, mint az „IDEAL” portörli.

Alapítva: 1907-ben!

Alapítva: 1907-ben!

380 magyar hold birtok

Zalamegye legjobb részében, a murasziget közvetlen közelében, mely áll:

**314 HOLD ELSŐRENDŰ SIK FEK-
VÉSŰ SZÁNTÓBÓL**

66 HOLD

KITŰNŐ BŐTERMŐ RÉTBŐL

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel 7 km. a vasúti állomástól, kiválóan előnyös munkásviszonyokkal és számos neves községekkel körülvéve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek kocsis az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt **Blockner J. hirdetőiro-
dája Budapest, IV. Semmelweis utca 4.**

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruházaikat, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkoosis-uteza sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért.

Az áruházaikba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

AKAR

Ön szép és izlées
nyomatványt?

Ha igen,

ugy keresse fel

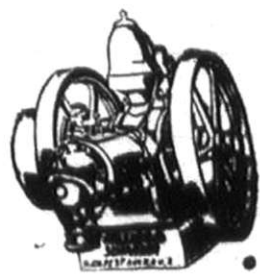
Uj. Wajdits József
könyvnyomdáját

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

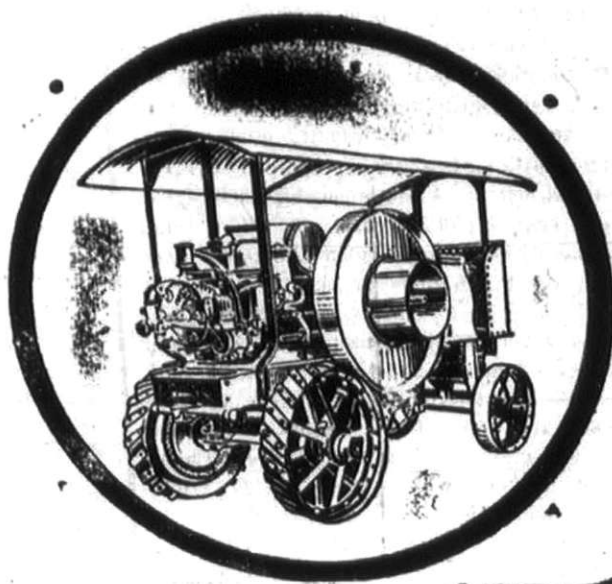
Nyers olaj-motor. Világhírűek

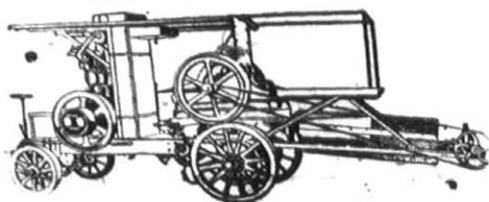
Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó
és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

Magánjáró- motoraink

Magánjáró kötőrő

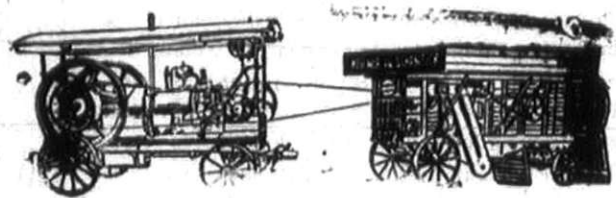
Az országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Gőz- és motor-cséplőkészletek

Elsőrendű gyártmány. Nézeme olcsó
kezelés egyszerű.

mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a
malomjártattal együtt van
sikszita szerkesztve. Kevés
helyet foglal el, alkalmas
finom liszre és darára.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Társzerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Egy mozgalom tetszhalála.

(N. L.) Lapunk egyik közelebbi számában cikket írtunk a Nagykanizsa területén mostanában fellendült építkezésről s akkor elmondottunk azzal kapcsolatban olyan dolgokat is, a melyek az idegen vállalkozók felkarolása miatt káros kihatásúnak látszanak a mi felfogásunk szerint a helyi építő-s ezzel közeli kapcsolatban levő egyéb ipari ágakra nézve. Jelen cikkünkben az építkezésben tapasztalt egyik szociális hiányt óhajtjuk szóvá tenni.

Az igazán impozánsnak ígérkező, palotaszerű épületek építési munkálatainak szemlélése közben önkénytelenül is eszünkbe ötlik egy pár év előtti mozgalom emléke. — Magunk is jelen voltunk egyik ilyen üdvösnek ígérkező mozgalomból folyó népgyűlésen, hol a szociális érzék fellobbanásaként bizonyos tervbe vett munkásházák építésének lehetőségéről, mikéntjéről esett szó s puffogott el néhány nagyhangú frázis. Frázisnak kell neveznünk, — mert az azóta lefolyt idő egy jöttányival se hozta ezt a valóban üdvös eszmét a megvalósítás határához közelebb. Aki vagy akik a kolompot felkötötték, — annak zörgetésébe úgy látszik belefáradtak. Nem akarjuk azt a feltevést rájuk fogni, hogy csupán a fórumon való szereplés peronyi dicsőségére áhítottak volna. Hisz ez a dicsőség a komoly jellemeket nem izgatja. S mi ezt a mozgalmat nagyon is komoly jellegűnek hittük. Mert hiszen néhány száz ember anyagi és családi, valamint egészségügyi kérdésének kínálkozó megoldásáról lévén szó, — a teljes komolyság színezetét nem nélkülözhetette.

Sokat vártunk a tervbe vett munkásházák építésétől. Ismerjük városunk lakásvizonyait, melyeknek anyagi nagy terhe legfőképpen a kis emberek vállaira nehezedik. Épp' ezért csak sajnálkozni tudunk azon, hogy a munkás lakások építésének megkezdésére irányuló mozgalom megszűnt. Vagy csupán alszik, mint Jairus leánya? Hiszen a szociális bajok orvoslására irányuló jó akarat köztudomás szerint nagy mértékben

meg van városunk vezető egyéneiben s ezt a jó akaratot mint tőkét talán semmiféle más terv megvalósításával nem lehetne oly hasznosan kamatoztatni, mint a munkás lakások felépítésének megvalósításával. Mert hiszen tagadhatlanul szép dolog az egyes pénzzel rendelkező polgártársainknak azon intenciója hogy tekintélyes összegbe kerülő házak vagy éppen bérpaloták építtetésével Nagykanizsa városának külszépségét és ingatlanértékét nevelik, — de az általuk emeltetett épületek első sorban mégis csak egyéni érdeket s nem közölczt szolgálnak. S mikor hangsúlyozzuk, hogy mi az egyesek által eszközölt építkezésekből nem is tőlük várjuk a közszolgálatát, mert hiszen ezt józan ésszel tőlük senki nem is kívánja: csak rámutatunk azon körülményre, hogy a fellendült építőipar nagyarányú produktumai között nagyon is megnyugtató lett volna szemlélni az olyan irányú és célú építkezést is, mely a szociális érzék követelményeinek megfelelőleg a kis emberek terheinek oszկentésére irányuló munkásházák emelésében nyilatkoznék meg. Vagy csakugyan nem halt meg a leányzó? Igazán óhajtandó volna, hogy csupán lethargiáról legyen szó ez esetben, mely rövidesen pezsgő életre változik át.

Pénzintézetek fuziója.

Min'egy fél évvel ezelőtt a legjobb auspiciumok között létesült a Dunántuli Parcellázó Bank r. t. Részvényei csakhamar tuljogyentettek és a részvénylőke teljes befizetése hiánytalanul megtörtént. Az intézet élén dr. Koltz Sándor es. és kir. kamarás, pallini földbirtokos állott, ki a közgyűlésen tartott megnyitójában nagy tudásu, széles látókörű nemzetgazdász hatását keltette. Mivel a Parcellázó Bank a Néptakarékpénztár alapítása volt, természetesen bizonyos személyi és pénzügyi uexus állott fenn a két intézet között. Mielőit azonban a Parcellázó Bank üzleti működését megkezdte volna, beállott a mai közgazdasági válság, amely minden üzleti tevékenységet megbénított. Ennek hatása alatt érlelődött meg az az elhatározás, hogy a Parcellázó Bank egyesüljön a Néptakarékpénztárral, mely pénzintézet szoliditása

és erőteljes fejlődése alapján a leguzulesebb körök bizalmának letéteményese már.

A tőkében és érdekszférában így meggyarapodó Néptakarékpénztár ezentul hatványozott mértékben felelhet meg azoknak a várakozásoknak, melyeket a gazdasági élet és a részvényesek érdeke vele szemben támaszt. Mindazok az üzletágak, melyeket a Parcellázó Bank programjába vett, a Néptakarékpénztár által is kultiváltatni fognak. Ezért mind a Néptakarékpénztár, mind a Parcellázó Bank eddig részvényesei megnyugvással és örömmel fogadják a két intézetnek a Néptakarékpénztár neve alatt való egyesülését, melynek további üzleti működése olyan perspektívát helyez kilátásba, mely az eddigi fejlődésnek méltó folytatása lesz.

A két intézet egyesülésének módozatai, mint arról illetékes helyen informáltak bennünket, a következők:

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság jelenlegi 800,000 koronás alaptőkéjét 1.300,000 koronára emeli fel és e célból 2,500 darab 200 koronás új részvényt boesájt ki 216 koronás árban. E részvények a Parcellázó banki részvények kicserélésére fognak szolgálni olyképpen, hogy minden két darab á 100 koronás névértékű Parcellázó banki részvényért 12 koronás ráfizetés ellenében 1 darab új 200 koronás névértékű Néptakarékpénztári részvény fog cserébe adadni. Az új részvények a folyó év végéig 5%-os kamatban fognak részesülni és a jövő évtől kezdődőleg fognak az osztalékban részesedni. Egyidejűleg bevonatnak a Néptakarékpénztár régi 500 koronás részvényei is és azok helyett minden darab után 2 1/2 darab 200 koronás új részvény adatik cserébe.

Az egyesülés alkalmával a Parcellázó Bank elnöke: Dr. Koltz Sándor es. és kir. kamarás, pallini földbirtokos a Néptakarékpénztár igazgatósági tagjává fog választatni. A beolvadó Bank igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjaiból pedig megfelelő hatáskörrel bíró választmányi szervezet fog a Néptakarékpénztár által alakittatni.

Az egész egyesülést különösen jellemzi az, hogy bár ily trauaktiókat rendszerint a részvényes-kisebbség rovására kíméletlen majorizálással szokás lebonyolítani, a jelen esetben ez korrekt módon kerültek ki. Az érdekelt intézetek vezetőségének méltányosságát bizonyítja, hogy a rendelkezésükre

VELMA SUCHARD Nyersen való
évésre
páratlan.

álló többséget nem használják ki arra, hogy a részvényeseket a fenti feltételek elfogadására kényszerítsék. E helyett szindikátust alakítottak azon célból, hogy amely Parcellázó banki részvényes részvényeit kicseréltetni nem kíváná, annak részvényeit teljes befizetési árban, darabonként 102 koronával megvásárolják.

Authentikus értesülésünk szerint, a szindikátusban a Néptakarékpénztár szerződéses anyainlézete a Magyar országos központi takarékpénztár (Budapest) is jelentékeny részt vesz, amennyiben a már meglevő 250,000 korona névértékű Néptakarékpénztári részvény érdekeltségén kívül, további 125,000 korona névértékű részvény átvételére kötelezte magát.

Sport-élet.

Mikor az egész ország sport-lázban ég, mikor az ország fővárosában egymást követik a nevezetesebből-nevezetesebb sport-események, akkor a mi városunkban csak vajudni kezd még a sport.

Társadalmi életünk betegségének jellemző tünete ez. Nem vesszük figyelembe a nálunk fejlettebb társadalmi életű városok utmutatását, sőt a fővárosét sem, hanem járunk a magunk intenciói után a saját lábunkon. S csak későn vesszük észre, hogy elmaradtunk. Akkor aztán összekapkodva azt amink van, legtöbbször azt is amink nincs, szaladunk megkésve, egyedül s minden segítség nélkül a többiek után.

Igy vagyunk a sporttal is. Mi csak a fővárosi napilapok hasábos tudósításaiból ismerjük a sportot s akkor, amikor Budapesten 30 ezer ember, a hozzánk közelfekvő városokban, mint Kaposvár, Szombathely, Pécs, sőt Nagyatádon is 5-6 ezer ember néz végig mámoros lelkesedéssel egy-egy footballmatchet, — akkor mi még azt sem tudjuk, mi is az a football.

De ne higgyük, hogy a football kezdődik és ezzel be is fejeződik a sport. Budapest sport-egyletei most rendezik nemzetközi uszóversenyeket, melyek mindegyikére angol, német és francia uszók rándulnak le, hogy dicsőséget szerezzenek hazájuknak. Mi még tisztességesen meg sem süröndhetünk, a munka közben ráuk ragadt szennyet le se moshatjuk magunkról, hiszen valamirevaló süröndük sincs. Pedig jár ám köztünk néhány olyan ember, ki nagyszerű anyagot rejt magában. Ha ezek nekik megfelelő milliőbe kerülnek, hol a bennük lévő erőt fejleszthetik, művelhetik, dicsőséget szereznek városunknak.

A sportban való elmaradottságunk egyik fő oka a körülmények kedvezőtlenége. Az atlétika szabad teret, a football megfelelő pályát kíván. Ezuttal ne vagyunk példát Budapesttől, hol mintegy 20 sporttelepen nevelik világszerte ismert atlétáikat; nézzük csak a vidéki városokat. Nagyváradi városi tanácsa 68 ezer koronát szavazott meg sporttelep építésére. A Dunántúli városai mind dicsekedhetnek ezzel. Kaposvár, Győr, Székesfehérvár társadalmának, intelligenciájának ünnepe képezi egy-egy football- vagy atlétikai mérkőzés.

Miért?

Mert meg tudnak becsülni, méltányolni tudnak egy kultúreseményt.

Tudom, biztos remélem, hogy Nagykanizsa közönsége meg tudja érteni, fel tudja fogni a nagyobbszabású sportesemények kulturális jelentőségét. Mert a közönség elismerésére, buzdítására szükségük van a küzdő csapatoknak. Ez az életük elemük.

Városunk sportélete már megindult a fejlődés útján. A nagykanizsai Toruaegylet fiatal gárdája fáradhatatlanul dolgozik a sport népszerűsítésén. A lázas, lankadatlan munkának meg van már az eredménye. Közönségünk a közel jövőben egy nagy-

szabású nemzetközi mérkőzésnek lehet szemtanúja. Ezt azonban megelőzi egy másik, méreteiben nem sokkal kisebb football-verseny, mely e hó 21-én, vasárnap fog lezajlani.

Hódító körútján eljött tehát hozzánk is a sport. Jött és megy tovább. Megy tovább hódítani. A kulturálishoz fogékony városokat már meghódította, mi vagyunk talán az utolsó. De szeretném hinni, szeretném látni, hogy minket is meghódított. R. Gy.

HIREK.

A Kalvineum estélye.

Nem akarunk a próféta szerepére vállalkozni, de a 16-án este 6 órára összehívott Kalvineum-estély rendező-bizottságának értekezletén az az impresszióknak támadt, hogy Kádár Lajos református lelkész ur nagyon jó taktikusnak s mindenek felett egyháza ügyei buzgó vezetőjének bizonyult, mikor városunk érdemes polgármesterével, Vécsey Zsigmond urral karöltve, bevonta a Kalvineum és a református egyház templom-alapjának gyarapítása céljából rendezendő műsoros estély rendező-bizottságába Nagykanizsa város társadalmának minden számottevő tagját. Ezzel a taktikával a város különböző vallásfelekezethez tartozó elemei között a testvéri együttérzés ápolását is sikerült elérnie, meg egyúttal biztosította az impozánsnak ígérkező apr. 28-iki estély anyagi sikerét is.

Kedden este 6 órára hívta össze Kádár Lajos lelkész ur a rendező-bizottságot, a városi ház tanácstermében, hol vázolván röviden az estély célját s jelezvén azt, hogy az estély védnökei, dr. Antal Gábor dunántúli püspök és gr. Tisza István egyh. ker. főgondnok megígérték megjelenésüket, az értekezlet vezetésére, felkérte Vécsey Zsigmond rendezőbizottsági elnököt, ki az elnöki széket elfoglalván, üdvözölte a szép számban megjelent rendezőbizottságot. Majd pontonként előterjesztette az estélyre vonatkozó terveket megvitatás és jóváhagyás végett. A bizottság elhatározta, hogy az estély műsorát 10 pontban állapítja meg, melynek befejezte után táncmulatság lesz. E célból Fischer Imre kir. ügyész urat kérte fel a jelenlegi rendező-bizottságnak táncrendező-bizottsággal leendő kiegészítésére.

Az estély előkészítésére szükségesnek mutatkozó minden körülményt nagy körültekintéssel megvitatott a bizottság, mely után Vécsey elnök ur megköszönvén a megjelenteknek szíves faradozását, azon kérelemmel zárta be az értekezletet, hogy kövessenek el minden lehető ez ünnepély sikere érdekében, annál is inkább, mert az estélyen megjelenendő országosan elismert résztvevők egyéniségét tekintve nem csupán a helyi református egyháznak, de az egész Nagykanizsa közönségének is ünnepe lesz az április 28-iki estély.

— Lukács miniszterelnöksége. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök tegnap Ó Felségüél kihallgatáson volt, beadta lemondását, mit a király elfogadott. Héderváry Lukács Lászlót ajánlotta utódjának. Lukács a megbízást elfogadja és rövidesen összeállítja a kabinetet, melyben a Khuen-kormány több tagja is rész vesz. Az új kormány a jövő hét folyamán már bemutatkozik a parlamentnek.

— A Kalvineum estélyének műsora. A f. hó 16-án megtartott rendezőbizottsági értekezlet,

mint lapunk más helyén megírtuk, megállapította a f. hó 28-án tartandó Kalvineum-estély műsorát a következőkben: 1. Kádár Lajos lelkész előszava. 2. Dr. Balthazár Dezső tiszántúli egyh. ker. püspök ünnepi beszéde. 3. A helybeli Irod. és Művészeti Kör dalárdájának énekszáma. 4. Lajpczig Lolly k. a. szavalata. 5. Kvartett: (Zeneszámok) 6. B. Sándor Erzsi, m. kir. operaházi énekművész énekszáma. 7. Dr. Miklós Elemér költő költeményeinek a szerző által leendő felolvasása. 8. Jánossy Antal énekszáma. 9. Kiss Ferenc püspökladányi lelkész, tiszántúli egyh. ker. főjegyző beszéde. 10. Irod. és Művészeti kör dalkörének énekszáma.

— Gyászhir. Lukács Mariska, polgári iskolai tanárjelölt életének 21. évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. A megboldogult özvére volt Lukács József tanárnak, lapunk nagytehetségű munkatársának.

— A villamos ügy megakadt. A Franz r. t.-nak az a törekvése, hogy a villamos egyenáramot körforgó árammal cserélje fel egyelőre lekerült a vaporendről. A cég amint tudjuk azért tervezte az áramváltást, hogy Nagykanizsának távolabbi környékén levő közönségnek is szolgálhasson villamvilágítással, illetőleg árammal. A város villamos bizottságának kezdetől fogva az volt a felfogása, hogy a cégnek a várostól nyert eddigi concessiója volt alapja üzeme felleundülésének, azért joggal megkívánhatja, hogy ez újabb engedményből is bizonyos haszon háromoljon a város közönségére. A részese- és méreteit a város közölte is a céggel, mely azonban azokat nem tartotta elfogadhatóknak. A f. hó 15-én megtartott villamos bizottsági gyűlés a Franz cégnek a határozatát tudomásul vette, a további tárgyalást erre vonatkozólag a céggel befejezettnak nyilvánította. Egyben megbízta Király Sándor városi mérnököt, mint a bizottság jegyzőjét, hogy a bizottsági tárgyalások jegyzőkönyvét szerkesztesse meg, és terjessze a bizottság elé, milyennek alapján jelentőséget meg fogja tenni a közgyűlésnek. A tárgyalások tehát megszakadtak és most már a Franz cég az érvényben levő szerződésben foglalt kötelezettségeikkel hogy megvalósítsa, mely a kábelfektetésekre vonatkozik és mely munkálatoknak f. é. júl. 2-ára be kell fejeződniük. Hogy az az idő rövidségénél fogva szinte a lehetetlenséggel határos, azt mondunk sem kell. Így míg a vállalatnak egy tervbe vett vállalkozása azenvedett hajótörést meren magatartása miatt, addig a tárgyalások alatt eltelt huzamosabb időt elmulasztotta felhasználni az említett kötelezettség teljesítésére.

— Értékes régi képek. Halis István városi tanácsoshoz megtekintés végett 11 db. érdekes régi történelmi kép érkezett Münchenből. Rosenthal Jakab udvari antiquáriustól. Hét darab Kanizsa várára vonatkozó, 4 db. pedig a hozzá közel levő várak képei u. m.: Nembti (Lenti), Sala (Zalavár), Sziget (Szigetvár) és Szerinvár (Kakonya mellett) Sziget eleste, Kanizsa ostroma és Szerinvár elpusztítása ugynevezett röpülő lapok (Flugblätter), melyeken a kép alatt az esemény története is el van mondva. A képeket Halis tanácsos bemutatta Vécsey Zsigmond polgármesternek és javaslatot fog tenni a tanács-hoz hogy e képeket a létesítendő nagykanizsai történelmi múzeum számára szerezze meg.

— Szanatoriumi közgyűlés. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület nagykanizsai főnöke 1912. április 21-én délután 3 órakor a városi háza tanácstermében közgyűlést tart. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés és beszámoló az egyesület működéséről. 3. Tiszttakar és választmány megválasztása. 4. Indítványok. Közgyűlés után Pakots József neves író, a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület főtitkára, a tudóvész elleni védekezésről szabad előadást tart.

— **Sztrájk a Merkur gyárban.** A Merkur-vasművek munkás viszonyaitól sohasem voltunk elragadtatva. Szóvá is tettük már nem egyszer, hogy a gyár igazgatója Nikolai ur nem alkalmas egyéniség arra, hogy a magyar munkások között tapasztalt eljárással szimpátiát keltsen maga iránt. Bár a jelenlegi sztrájk közvetlen oka nem ebből a viszonyból indult ki, de a cél mégis csak a törhetetlen bérek megváltoztatása. A sztrájk közvetlen oka az volt, hogy Steiner Pál munkással ki a szakszervezetben nem iratkozott be, nem akartak a szervezett munkások együtt dolgozni, mivel pedig Nikolai igazgató Steiner személyéhez ragaszkodott, azért a vas- és fémmunkások és segédalkalmazottak szakszervezete a sztrájkot rögtön végrehajtani határozta, amit Horváth Boldizsár Griesler Lajos vasmunkások és Nyerges Agoston megbízott a rendőrségen szabályszerűen bejelentett és az is, hogy sztrájkanyául az Eötvös-téri Neizer-féle vendéglőt választották. A rendőrfőkapitány a sztrájkra vonatkozó iratokból azt állapította meg, hogy a magyarországi vas- és fémmunkások nagykanizsai helyi szervezete szabálytalan működést fejtett ki és a munka szabadságát veszélyeztette, ezért a helyi csoport működésének felfüggesztését Zalamegye alispánjánál kérelmezte, különben a legmesszebb menő intézkedés tétetett a dolgozói kívánó munkások érdekében. Az ügyet Halvax Frigyes iparbiztos kezeibe tette a város, hogy a munkaadó és munkások között békéltető eljárást indítson. — Amint a sztrájkanyán értesült munkatársunk csak megfelelő béremelés után hajlandók a munkások helyeiket újból elfoglalni.

— **A magyar Delta.** A Duua mielőtt a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöst, szőlőt vada-kerítet kénytelenek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítkező anyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképpen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronnyukkal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságokhoz szállítja a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— **Football-verseny.** Vasárnap délután fél 3 órakor fog lezajlani a katonaréten a kereskedelmi iskola és a csáktornyai tanítóképző footballmatche. A „Zalai Közlöny” sokat irt már a sport szükségességéről. Mai „Sport-élet” című cikkünkben rámutattunk arra, hogy a kultúra s. emponitákból mennyire fontos, mennyire hasznos a sport művelése. A vasárnapi mérkőzés nagyszerű élvezetet fog nyújtani a közönségnek, mert erős küzdelemre van kilátás. A csáktornyaiak csapata erős, szálás legényekből áll, kiknek testi fölényét a kereskedelmisták gyorsaságukkal, fúrgességükkel és precíz labdatechnikájukkal ellensúlyozzák. A csáktornyaiak vasárnap délelőtt két tanárjuk kíséretében érkeznek meg. A verseny védnökségét Elek és Balog tanár urak fogadták el. A kereskedelmi iskola igazgatója és tanári kara

örömmel adta beleegyezését az ifjak kérelméhez, sőt Elek és Balog tanár urak a rendezőség élén mindent elkövetnek, hogy az ifjuság méltányolni való törekvésének legteljesebb erkölcsi sikert biztosítsanak. 40 fillérért minden diák ad belépőjegyet. A kereskedelmisták csapatfelállítása a következő: Rajki, Krausz, Biach, Friedfeld, Kertész, Neu, Reich, Schlesinger, Hirschler, Rónai és Kelemen.

— **Az építő bizottság** tegnap gyűlést tartott Knortzer György elnöke alatt. Apróbb átalakítások és építkezések mellett építési engedélyt adott Irmiler Józsefnek egyemeletes házépítésére a Csengeri-utca (Blau-telek) és Weiss Hugónak egyemeletes házépítésére (Blau-telek) a Kisfaludi Sándor-utcában.

— **Házvétel.** Dr. Kreisler József nagykanizsai ügyvéd megvette Vidor Samuné urnőnek Csengeri-ut 5. sz. alatt levő emeletes házát 80 ezer koronáért az emeleti lakosztályokat saját lakásának és irodájának foglalja el, míg a földszintet üzleti helyiségekké fogja átalakítani.

— **Meghívó, tanítógyűlésre.** A „Zalamegyei Ált. Tanítótestület” nagykanizsai járásköre f. évi május hó 9-ére, Nagykanizsára tűzte ki évi rendes közgyűlést, melyen Acs József helybeli állami tanító a tanítók fizetésrendezéséről tart előadást. Elnöki megnyitó, jkőnyvi hitelesítés, tanítói interjú, ügy, számvizsgálók jelentése s. netáni indítványok lesznek a gyűlés egyéb tárgysorozati pontjai.

— **Hamis bankjegyek.** Április 1. óta igen sikerült hamis 20 K-ás bankjegyek vannak forgalomban. Ezen bankjegyek photomechanikai uton állítottak elő. A hamisítványok első tekintetre valódi, némileg elmosódott valódi 20 K-ás bankjegyeknek látszanak, figyelmes megtekintés után a hamisítvány színe a valódi bankjegyektől eltér, amennyiben a valódi bankjegy fakó, halvány színe helyett a hamisítvány zsiros fényvel bír. Papirosa vastagabb és puhább, mint a valódi a sorozat és számjelzések pedig finomabbak, mint a valódi bankjegynél. Ezen meglehetősen sikerült hamis 20 koronások főképpen vásárok, továbbá posta és pénzügyintézeteknél hoztak forgalomba. A hamisított nyomra vezetői 10, 15 sőt 20,000 K juralomban részülnek. Esetleges észleletek a rendőrkapitányságnál jelentendők.

— **Az állami tanítók lakbérpótléka** országsszerűte ezer sérelem okozója s általános elégtelenség felidézője lett az állami iskolai tanítók között. Soha még oly öletszerűség, oly teretlenség meg nem nyilvánult valamely járandóság kiutalásában, mint ez esetben. Érzik ezt a helybeli állami iskolai tanítók is s sérelmeik és elégedetlenségük kifejezésére valamelyes módot keresnek, mikor felhívták a közös értekezletet elnökét, hogy f. hó 20-ára hívja össze a három körzet tanítósságát, hogy ott megállapítsanak azon módban, mellyel a sérelmes lakbérsegély kiutalás miatt panaszukat hatóságukhoz eljuttassák.

— **Husvizsgálók vizsgálja.** F. hó 16-án fejeződött be a husvizsgálók tanfolyama. A vizsgálaton jelen volt Augusztini Gyula főállatorvos zalaegerszegről, Dr. Rátz Kálmán városi orvos, Elschlenger Elemér nagykanizsai kir. állatorvos és Kerlész Lipót közbizághídi állatorvos a tanfolyam vezetője. A 6 jelölt közül 5 képesítést kapott a husvizsgálóra. Amint egy tanfolyam megnyitására újra elegendő jelentkező akad, a tanfolyam ismét megnyílik.

— **A Nap a magyar újságírás szeszácioja** Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, amint hogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai újságsiker: 155.000 példány naponként. Egy szám 4 fillér. Előfizetési ár: egy évre 16 korona, fél évre 8, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 f. Minden jó magyar fizessen elő A Napra!

— **Egy jó házból való flu,** kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncoknak azonnal felvették Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

A por a halál!

Csak úgy kiméli meg egészségét, butorait, festményeit, ha az ideal impregnált portörli ruhát használja állandóan.

Az „IDEAL” impregnált portörli ruha jó tulajdonságai:

1. Törles alkalmával a port teljesen magába szedi és leköti s így 2. Nem veri föl a port, mint a közönséges portörli, amelynek használatánál ugyanaz a por ismét ellepi a butorokat s megtámadja a lakásban tartózkodóknak a tüdejét 3. A törölt butorokat a por ellen egy rendkívül finom réteggel vonja be, miáltal 4. a por újból lerakódását meggátolja. 5. A butorokat nem rongja, azokon foltot nem ejt, sőt 6. szép fényt ad a törölt felületeknek. 7. Állandó használatánál teljesen pormentesíti a lakást s abból a tödrőre legártalmasabb finoman szálló port, mely szemmel alig látható, teljesen eltávolítja. Az „IDEAL” impregnált portörli ruha, rendes használat mellett, hosszú ideig használható és közben a szükséghez képest — néhányszor — hideg vízben szappan nélkül kimosható.

Árak: I. rendű 6 drb. K. 5.50
II. „ 6 „ K. 4.80
I. „ 12 „ K. 11.—
II. „ 11 „ K. 9.80

Rendeléskor a pénz előre beküldendő, vagy utánvétel postá, rendelőt terhel, esetről-esetre 72 fill. Megrendelhető: „IDEAL” impregnált portörli ruha vállalat iroda:

Budapest, IX. k. Ranolder-u. 30. II. 22.
„IDEAL” padlóörli darabja 1 korona 20 fillér!
Ugyanolyan tulajdonságú bir, mint az „IDEAL” portörli.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

MEGHIVÓ.

A Dunántuli parcellázó és finanszírozó bank
részvénytársaság

folyó évi április hó 27-én, szombaton délután 4 órakor a Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán cég helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés.
2. A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán céggel való egyesülés.

Nagykanizsa, 1912. április hó 17-én

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az alapszabályok 16. §-a értelmében, a közgyűlésen azon részvényes bír szavazati joggal, kinek részvénye, illetőleg részvény-utalánya a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal már nevére iratott s részvényét, illetőleg részvény utalványát 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál felmutatja.
A részvények felmutatásáról elismervény adatik mely igazolással szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Meghívó.

A NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN
f. évi április hó 28-án, vasárnap d. e. 10 órakor, saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A Dunántuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársasággal való egyesülés s ezzel kapcsolatban az alaptőke felemelése.
 2. Választmány szervezése, a választmány létszámának megállapítása s tagjainak megválasztása.
 3. Az alapszabályok 9, 10, 11, 17, 18, 19, 30, 35, 37, 44, 45 §§-nak módosítása és kiegészítése.
 4. 1 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása.
- Nagykanizsa, 1912. április hó 17-én.

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az alapszabályok 17. §-a értelmében, a közgyűlésen azon részvényes bír szavazati joggal, kinek részvénye a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal már nevére iratott s részvényét 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál felmutatja.
A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolással szolgál a közgyűlésen való részvételre.

AKAR

Ön szép és izléses
nyomatványt?

Ha igen,

ugy keresse fel

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdáját

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

380 magyar hold birtok

Zalamegye legjobb részében, a murasziget közvetlen közelében, mely áll:

**314 HOLD ELSŐRENDŰ SIK FEK-
YÉSŰ SZÁNTÓBÓL**

66 HOLD

KITŰNŐ BŐTERMŐ RÉTBŐL

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel 7 km. a vasuti állomástól, kiválóan előnyös munkásviszonyokkal és számos nepes községekkel körülvéve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek kocsit az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt **Blockner J. hirdetőirodája Budapest, IV. Semmelweis utca 4.**

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSAROLNI,

saját érdekében osekészik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jután os árak! Szavatosság árú minőségért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Társzerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásuk szerint.

Tavasszal.

Poéták dalolják, de minden alkalommal mutogatja az élet azt az igazságot, hogy mikor a klorofil megfesti a fát, kipattantja rügyét és virágba szökteti, — valami változás esik meg rajtunk is. Vérünk mintha gyorsabban keringene, gondolataink mintha derültebbek lennének az aprilisi, a májusi illatok érzésén. Az élni szeretés, az éléthez való ragaszkodás tavaszi metamorfózisa ez mintha az a titkos erő, mely a vén fűzfának ágaskodó fúrteit meghajlítja, az embert is érintené tavasszal. Kevesebb a halál és az öngyilkosság. Kevesebb patentet adnak szabadalmakra és telisded tele lesznek a szerkesztőségi papirkosarak — költeményekkel.

De ezek régi dolgok, kár lenne őket csépelni és az öreg Carleile haragját felköltöni, a ki élete végeig nem tudta megérteni, hogy micsoda lehetőség adódott az az újságíróknak, akinek a „muzsáj” inspirációjára állandóan — üres szalmát kell csépelnie.

Véleményünk azonban az, hogy nem csépelünk üres szalmát, mikor tavasztáji legnagyobb tanúságként arról a „va bank”-ról beszélünk, melyben a nemzet minden rétegének megélhetése elrendezve van. Már kaptunk izelítőt abból az ijedelmekből, melynek még ebben a tavaszi időben — sajnos — nem egyszer részesei leszünk. Az aprilisi fagyot értjük, amely a hamar virágba szökő gyümölcs egy részét elvitte. Sajnos, a mi középeurópai ingadozó időjárásunk

során lesz még depresszió elég s nemcsak a kajszai, de más is el fog fagyni. És majd júniusban elég lesz egy júniusi meleg nap, a rettegett „hőütés” és „oda lesz az emberek vetése”. Az egyoldalú mezőgazdálkodásból élő országok existenciája a bizonytalan időjárástól feltételeztetik. Mondhatjuk, hogy ez va bank játék a sorssal. Van-e belőle ki-vezető? Felvehetjük-e a küzdelmet az elemekkel? Enyhíthetjük-e az időjárás borzalmos kártevését? Megakadályozhatunk-e egy nemzeti szerencsétlenséget? Ezt nem; de azok a mezőgazdasági államok, ahol ipar is van, a nép existenciája nem olyan kockázatos. Azért kicsi és nagy szerencsétlenség, mely a termőföld áldását részben vagy egészben elviszi, legyen arra jó, hogy mindazok, akik a nemzet millióinak sorsát irányítják, vessék gondolatukat arra a régi célra, hogy nekünk az egyoldalú mezőgazdasági államnak ipart kell teremtenünk. Gondoljunk csak rá, hogy egy emberöltő választ el az alföldi aszálytól és apáink ki nem fogynak annak szomorú elbeszéléséből, hogy ez a gazdasági csapás mennyi embert tett tönkre és mennyire visszavetett embertömegeket évtizedekre, közállapotunkat soká zsidbasztotta egy elvesztett csatának minden nyomorúsága felidéződött azért, mert elmaradt a májusi eső, júniusban sem volt csapadék, nem volt mit aratni s a tartós szárazságban megrepedezett a föld. Nincs utálatosabb ember, mint aki a jövő veszedelmét Hióbként felidézi; de nincs könnyelműbb ember, aki olykor az 1863.

év borzalmaira nem gondol abból a célból, hogy megnyihitse ezt a csapást, ha rá méretnek e kor bűnös gyermekére megalázkodás, felocsudás, kijózanodás céljából.

Nincs más remedium, ninosen más ki-vezető, mint olyan kenyérkereseti ágazatot is a nemzeti erőnyerésnek megnyerni, melyek nem függenek esetlegektől, véletlenségtől, felhők járásától, hanem tisztán tudás és munkától. Valami haladás van ezen a téren, ámbar éppen az osztrák fővárosban eldicsekedni vele nem opportunus; de ez kevés. Ne csak állami intézkedés fejlesszen nálunk ipart; de főleg a nemzeti közszellem, melyet a sajtónak kell irányítania.

Ezek a gondolatok rajzanak agyunkban, „az elosévelt szalma”, melyet éppen a magyar közönségnek indolenciájából hányszor kell még a nemzete sorsán aggódó szürke újságíróknak végigszántania papirosán.

Könyv-reliquia.

Muzeális kiállítás Nagykanizsán.

Egy könyv fekszik előttünk, nagy, vastag, régi könyv. Amint lapozunk benne, önkéntelenül is eszünkbe jutul Kisfaludy Károlynak a Rákosi szántójából: „Hol Mátyás az igazságos? Te láttad őt boldog Rákosi!” Mert ez a könyv bizonyosan fektűt a nagy magyar király előtt, kinek kiváló művelt lelkét semmi se igazolja jobban, mint ismert nagy szeretete a könyvek iránt, meg az a törekvése, hogy Budán olyan hatalmas méretű főiskolát akart alapítani, melyhez

Petőfi szülei.

— Egy kis részlet. —

Írta: FARKAS EMÓD.

Vachot Sándor belépve a „Honderű” szerkesztőségébe, ott nagy meglepetésére egy kék mandlis magyar nadrágos, alacsony, köpcös barua embert és egy selyemkendős asszonyt talált, akik jöttére nagy illemtudással keltek fel székeikről.

— Bocsánat, ténsur — mondá az őszbevegűlt falusi ember én Petrovics vagyok Szalk-Szent-Mártonból s az anyjukommal együtt Sándor fiamat keressük.

— Örvendek, bátyámuram, csak tessenek helyet foglalni, mindjárt itthon lesz Petőfi ur.

— Ha meg nem sérteném kérdésemmel a ténsurat, — szólal meg az öreg Petrovics, zavartan forgatva a kalapját, — hogy viseli magát az én Sándor fiam?

— Jól, nagyon jól, bátyám, nincs semmi kifogásom ellene.

— Nem korhely, nem maradozik ki éjszakára!

— Nem iszik az, bátyám, este pedig legfeljebb, ha tizenegyig marad ki.

Petőfi, kemény dobogással közeledett a szobája felé.

— Ez Sándor.

Petőfi a szobába nyitva, meglepetésében az ajtó előtt megállt s csak azután futott az édes anyjához.

Az öregasszony könnyezve csókolta, ölelte, majd kezébe fogta az arcát, gyönyörködve nézegette, aztán boldog mosollyal szól:

— Jó színben vagy, fiam!

— A rendes, nyugodt élet teszi ezt, édes apám.

— Mondd csak fiam — jó ember ez a te gazdád.

— Nagyon jó, édes anyám. Egy kicsit ugyan érzeteli velem, hogy segédje vagyok, de azért igazságos és jószívű hozzám.

— És rendszeren fizet, — nem húz le tőled semmit?

— Ellenkezőleg, még előleget is ad, ha kérek; most száz forintot kaptam tőle külön egy munkámért.

— Száz forintot? — ismételte csodálkozva az anyja? — Hát aztán hova tetted azt a rengeteg pénzt?

— Jó helye van annak, édes anyám.

— Tán adósságot fizetsz belőle?

— Nincs nekem egy fillér adósságom sem, édes anyám.

— Akkor hát hová tetted a pénzedet?

— Itt van a fiókban, holnap akartam elküldeni édes szüleimnek, de annál jobb, hogy itt vannak, legalább magam adhatom át.

A költő ezzel kivette fiókjából a kétrét hajtott százast és boldogsággal sugárzó arccal nyújtotta át az apjának. Az öreg Petrovics, hű a százasra, hol meg a fiára nézett. Gyanakvó tekintettel méregette a fiát, erősen küzdött magában, végre körülnézett, mintha a falaknak is füle volna s halkán, csaknem ijedten kérdezte:

— Fiu, te, igaz uton jutottál te ehhez a pénzhez? Nézte, nézte és könny gyűlt a szemébe.

fogható az egész világon nem volt. (A nagy király halálával nemcsak politikailag, de művelődés szempontjából is lejtőre jutottunk.)

Hanem hiszen mi egy könyvről akarunk szólni, melyet a címben reliquiának nevezünk. Amíg Mátyás király bizonyára érdeklődött az akkori budai főiskola iránt és nem egyszer ellátogatott az ott folyó előadásokra és ki tudja melyik tudós professzor előtt feküdt a híres *Thuróczy János*: „*Chronica Hungarorum*”-ja, amelyből, mint az iskola ez egyetlen példányából tanította a magyar históriát. Előszóbból tanult akkor a diák, tehát nem nyomorította el a belső szabad gondolkodását. Ilyen látogatásakor látta ezt a könyvet a Hollós király, mert ez a könyv a budai főiskola valamelyik előadó professzoráé lehetett.

Az érdekes könyv Thuróczy János krónikája a magyarokról. Latin munka és valódi címe: *Chronica Hungarorum*. Augsburgban nyomtatott 1488-ban június 3-án. Tehát a Gutenberg könyvnyomtatási találmánya még bölcsőkorát érte akkor, Budán 1472-ben állította fel Hesz András az első nyomdát Geréb László püspök segítségével. De amint tudjuk Mátyás királynak könyves izlését ennek a nyomtatványai nem elégitették ki, azért nagy költséggel inkább lemásoltatta a kiváló munkákat.

A Thuróczy krónikája azonban mint nyomdatermék is kiváló. Az ilyen *ősnymtatványoknak* külön irodalma van, mely a munka minden részletére kiterjed. Azonban egyet-mást mégis megemlítünk róla, minthogy sok olyan körülmény van, melyek a szakirodalommal nem foglalkozó nagy közönséget is érdeklik. Farnetszett festett képek vannak benne. A festést abban az időben még nem a könyv sajtón eszközölték, hanem szabadkézzel. — Ezért a festék színe 424 év múltán is olyan élénk az egyes képeken, mintha most festették volna. A sok illusztráció mind művészi kézből való. A képek meglehetősen nagyok és ábrázolják a többek között „a hunok kapitányát” Atillát. Megvan a hét magyar „kapitány” (vezér) képe is: Arpád, Szabolcs, Gyula, Kund, Leel, Werbülchu és Urs. Azután következnek a királyok arcképei, legvégül pedig a tatár pusztítás képe. Mint érdekességet megemlítjük, hogy a Névtelen jegyző krónikájától eltérőleg Thuróczy a magyarokat nem a Vereckei szoroson, hanem a természetesebb útvonalon, Erdélyen keresztül vezeti be hazánkba.

Thuróczy krónikájának ez a példánya azért is nevezetes, mert az egyes lapokon széljegyzetek vannak, melyek részben egykorúak, részben későbbiek. E széljegyzetek bizonyítják — amint már érintettük — hogy ezt a könyvet oktatás céljára használták s valószínű, hogy már Mátyás idejében használták a budai főiskolában E mű Mátyás király alatt 3 kiadást ért: az első Veneziában, a második Brnubben, a harmadik Augsburgban nyomtatott. Befejező sorai ezek: *Impressa erhardi ratdolt viri clarissimi eximia industria et mira imprimendi qua nuper venetus nunc Auguste excellēt nominis simus. Impensu liquidem Theobaldi feger concivis Budensis. Anno salutifere incarnationis millesimo quadringentesimo octogesimo octavo tertio nonas Julii.* (Magyarul: Nyomatatta Ratdolt Erhard a derék ember kiváló szorgalmával, a nyomtatás csodálatos művészetével, mely előbb Veneziában, most Augsburgban jelenik meg mindenki előtt ismerve. Feger Theo-

balduš budai polgár költségén az üdvösséget hozó megfeszítésnek 1488. évében, június 3-án.)

Csak nemrég hoztuk hirt egy kulturális lépestről. T. i. hogy Vécsey Zsigmond polgármester, Sabján Gyula dr. főjegyző és Halis István v. tanácsos nagy buzgalommal akarják megalapítani a nagykanizsai történelmi muzeumot, melyhez anyag már meglehetősen van, de helyiség még nincs. Természetes, hogy gondoskodni kell, hogy ez a városi muzeum minél gazdagabb legyen. Tudomásunk van arról, hogy Nagykanizsán sokaknak birtokában vannak történelmi, irodalmi művek, képek, pénzek, eszközök, fegyverek, etnografiai vonatkozású kézimunkák stb. Tudjuk, hogy Günhut Alfréd urnak gazdag gyűjteménye van, dr. Kreisler József ügyvéd birtokában is értékes dolgok találhatók. Halis Istvánról, ki nek szíveségből ismertethetjük a birtokában levő Thuróczy krónikát, széles körben tudják, hogy szenvedélyes és tudós gyűjtője a letűnt korok történelmi és kulturális megnyilvánulásainak.

De a miot mondtuk mások birtokában is vannak érdekes és értékes tárgyak, melyekről másoknak tudomása sincs. Azért felvetjük azt a kérdést, nem volna-e helyes egy muzealis kiállítás rendezése, hol kellő garancia mellett a városunkban levő régiségek és egyéb muzeumba illő tárgyak a közönség elé kerülhetnének. Ezzel nemcsak azt érnök el, hogy sok rejtett érték kerüljön napfényre, hanem ajándékozás és vétel útján a leendő muzeum gazdagítását tesszük lehetővé és felbresztenők az érdeklődést a művelt közönségben, nemcsak a muzeum, hanem a jelent megtermékenyítő multak iránt is. Szeretnők erről Halis István tanácsos ur véleményét ismerni, amire nézve szívesen bocsátjuk rendelkezésére a Zalai Közlöny hasábjait.

HIREK.

— **Szanatoriumi közgyűlés.** Tegnap délután 3 órakor, a városház közgyűlési termében tartotta a József kir. herceg szanatorium helyi fiókja évi rendes közgyűlését Vidor Samuné és Kövesdi Boér Gusztávné urnók elnöklésével. A közgyűlést megelőzőleg Pakots József fővárosi író, a József kir. herceg szanatorium egyesület központi főitkára szabad előadásban ismertette a tüdővész elleni védekezés terén kifejtett társadalmi agitációt, melynek eredménye lett a 7 év előtt megalakult orsz. szanatoriumi egyesület. Ennek megalapítása Lukács György akkori békésmegyei főispán, később közokt. miniszter nevéhez fűződik, ki elsől látta be a tüdővésznek, mint nemzetpusztító betegségnek óriási arányú veszedelmét. Br. Korányi Frigyes, a hírneves orvosprofesszor pedig azzal szerzett e téren nagy érdemeket magának, hogy a szanatorium munkaprogramját részletesen kidolgozta, utmutatással szolgálván a társadalomnak eme humánus intézmény működésének minél nagyobb eredmények elérésére. Mert sajnos, a legfőbb államhatalom a közegészségügy eme nagyfontosságú kérdését, a pénzügyi helyzetre való utalással a társadalom kötelességétül hagyta fenn, mint megoldásra váró problémát. Míg Németországban a legelső működési évben 30 s pá érvulva 30 szanatorium alakult, nálunk 7 év alatt összesen kettőt tudott teremteni a társadalom. Igen, a társadalom; mert még ma is csak a társadalom szolgálja ezt a nagyfontosságú nemzeti ügyet. Ujabbán a József kir.

herceg szanatorium egyesület arra törekszik, hogy gyermekházak felállításával az egészségeseket vegye védelmébe a tüdővész által már bizonyos mértékben inficiált családban; erre való lesznek a gyermekházak, melyeknek rendelkezése az lesz, hogy a még menthető gyermekeket azokba telepítsék ki olyan családból, ahol már tüdővész valamelyik családtag. Ilyen gyermekház van létesülében Halvanban, hol egy ottani áldozatkész birtokos és a város adománya tette lehetővé annak felállítását. Arra kéri Pakots a helyi fiókot is, hogy az ő ez irányú munkásságukat buzgalomával és áldozatkészségével támogatni továbbra is szíveskedjék. Vidor Samuné elnöknek megköszönte Pakots József előadását s indítványozza, hogy ebbeli köszönetét fejezze ki Pakotsnak a közgyűlés jegyzőkönyvileg is. Az indítvány elfogadatot. Rávéz Lajos titkár „Mentsük meg a tüdőbetegeket” címmel felolvassa titkári jelentését s kitér abban a helybeli fiókegyesület munkaprogramjának, feladatainak ismertetésére is. Sajnálattal konstatálja a jelentés, hogy a fiókegyesület nem képes anyagi eszközének elegendősége miatt azt a nagyarányú munkásságot kifejteni, a mit a humánus intézmény védtelen fontossága megkívánhatna. Pakots József köszönetét fejezi ki a központ nevében a helyi fiók munkásságáért a vezetők és a tagoknak; majd Kövesdi Boér Gusztávné terjeszti elő az új tisztikar és választmány névsorát, illetve az erre vonatkozó jelölést kéri elfogadni. A közgyűlés a jelölést egyhangulag elfogadván, a szép számu női és férfi halgatóságából álló közgyűlés véget ért.

— **Halálozások.** Mult pénteken délután 3 órakor egész váratlanul szívizélhűdés következtében halt meg Rosenteld Alajos Kaziney-utcai szódavizgyáros. A 65-ik esztendejében elhunyt polgártársunk temetése nagyszámu rokonok és ismerősök jelenlétében vasárnap délután ment végbe.

Ugyancsak szívizélhűdés következtében halt meg életének 46-ik évében Kutor János bánokszentgyörgyi kántortanító, a nagykanizsai tanítói járáskör tagja, ki a mult esztendőben töltötte be tanítói működésének 25-ik esztendejét. A tegnap délután Bánokszentgyörgyön véghez ment temetésén a tanítói kör is képviseltette magát s ennek nevében a sirmál Banekovich János helybeli állami iskolai igaztanító bucsuzott el az élete teljes erejében elhunyt kártartót.

— **Áthelyezés.** A vall. és közokt. miniszterium Kovács Mária nagykanizsai állami polgári leányiskolai sedéktanítónő saját kérelmére az újdéki áll. polgári leányiskolához helyezte át.

— **A József Kir. Herceg Szanatorium egyesület évi közgyűlése.** Az Augustus kir. hercegnő és József kir. herceg védnöksége alatt álló József Kir. Herceg Szanatorium egyesület f. é. közgyűlését jun. 9-én tartja Budapestben. A közgyűlésre az egyesület tagjai és azok, kik május 17-ig tagokul belépnek a Budapestre való utazásra és visszautazásra féláru vasuti jegykedvezményben részesülnek. A nagykanizsai fiók elnöksége felkéri tagjait, tudassák vele, hogy a közgyűlésen részt vesznek-e, hogy Budapestben az egyesület központi irodájában a vasuti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassék.

— **Bankett.** Az új postafőnök, Roth Miksa tiszteletére mult szombatn este a helybeli posta- és távirtda tiszték társaságát rendeztek a Korona szálló éttermében. A 80—90 számban egybegyűlt

VELMA SUCHARD Nyersen való
évésre
páratlan.

társaság őszinte szeretettel halmozta el az új postafőnököt; ezt a szeretetét kifejezte a posta- és távirtdai tisztviselői kar a banketten pohárköszöntők alakjában is, de kifejezte főleg abban a körülményben, hogy az egész társaság majdnem kivétel nélkül kedélyes társalgás közben együtt felejtődött. Az első felköszöntőt Pálffy Béla mondotta, melyet követett még 8—9 talpra esett tősz, mindannyi az új főnök iránti szeretetteljes bizalom és a személyéhez fűzött azon reménységnek adván kifejezést, hogy Roth Miksában megtalálta a tisztikar a bizalommal fogadott hivatalfőnököt s a nemes szívű munkatársait.

— **Déli vasut, A f. évi május hó 1-én életbe lépő menetrend a wr.-neustadt-nagykanizsai vonalon** a következő lényegesebb változásokat tartalmazza: **A wr.-neustadt-nagykanizsai vonalon:** A 305. sz. személyvonat, mely Wienből reggel 6 óra 40 perckor fog indulni, Wr. Neustadtból a jelenleginél 66 perccel korábban, azaz reggel 8 órakor indul, Sopronba d. e. 9 óra 02 perckor érkezik, 9 óra 12 perckor indul, Szombathelyre d. e. 10 óra 43 perckor érkezik, 10 óra 55 perckor indul és Nagykanizsára a jelenleginél 35 perccel korábban, azaz d. u. 1 óra 25 perckor érkezik. Az e vonattal Nagykanizsára érkező s onnan Budapest felé utazó közönségnek Nagykanizsán megfelelő ebédidő áll rendelkezésre. A 326. sz. vegyesvonat Nagykanizsáról a jelenleginél 12 perccel korábban, azaz d. u. 5 óra 18 perckor fog indulni. **A budapest-pragerhoft vonalon:** A 241. sz. személyszállító tehervonat Csáktornyáról a jelenleginél 33 perccel korábban, azaz reggel 5 óra 28 perckor fog indulni és 56 perccel korábban, azaz már reggel 7 óra 41 perckor Nagykanizsára érkezik. **A nagykanizsa-barcsi vonalon:** A 912. sz. személyvonat Nagykanizsáról a jelenleginél 32 perccel később, azaz este 7 óra 57 perckor indul s Gyékényesre este 8 óra 49 perckor, Barcsra pedig este 10 óra 20 perckor érkezik. A többi személyszállító vonat menetrendje csak lényegtelen változásokat szenved. Közlebbi felvilágosítást a fali menetbírdelemény nyújt.

Folyó évi május hó 1-én a Budapest-Csáktornyai határszéli vonalon fekvő s ezideig csak szendélyek és utipodgyász részére berendezett „Zalaszentjakab“ kitérő, mint állomás az összforgalomra meg fog nyitni. Ezen állomás marbarakodóul nincs engedélyezve és itt olyan áruk, melyeknek kezeléséhez homlokrakodó feltétlenül szükséges, sem fél, sem ki nem adhatók. Az üzletigazgatóság.

— **A m. kir. szab. osztályorszájáték** közismertén nagy nyereségi esélyei, meg a sorsjátékot jellemző mintaszere és immár tizenöt esztendeje elismert szoliditása ügyvitel eredményeként a közönség e sorsjegyeket fennállásuk óta olyannyira megkedvelte, hogy azok rendszerint már az első húzást napot megelőzőleg teljesen elfogynak. A most sorra kerülő XXX. sorsjáték 1. osztályának húzástai folyó évi május hó 22. és 24. napjain kezdődnek.

— **Ujítás az államvasutaknál.** A m. k. államvasutak igazgatósága legközelebb azon údvos

változtatást hozza be, hogy az állami alkalmazottak családtagjainak és megadja az arcképes igazolvánnyal járó féláru vasuti jegy kedvezményt. Eddig tudnivalik az volt a gyakorlat, hogy a félárújegyet az állami tisztviselők családtagjai csak esetenként, egy-szeri utazásra szóló menetjegy igazolvány alakjában kapták; ezután pedig egész évre érvényes arcképes igazolvánnyal lesznek a családtagok is ellátva. Az erre vonatkozó rendeletet közelebb adja ki a m. kir. államvasutak igazgatósága.

— **Baromfitenyésztők figyelmébe.** A következő felhívást kaptuk: A földművelésügyi Miniszter ur Ö Nagyméltósága által kiadott rendelet szerint a baromfiállomány javítása és nemesítésére folyó év őszén is szándékozik nemes himbaromfiakat nagyon jutányos feltételek mellett a kisczárák között kiosztatni. Kiosztásra kerülnek: Orpington kakasok, Emdenul gunárok, Pekingi gácsérok és Bronz-pulyka kakasok. Felhívjuk a baromfitenyésztő kisczárákat, kik ily himbaromfiakat óhajtanak tenyésztési célra beszerezni, ebbeli igényeiket bizonyos előleg letétele mellett Tóth István gazdaköri titkárnál legkésőbb május hó 5-ig jelentsék be. Nagykanizsa város és járási gazdakör elnöksége.

— **A magyar Delta.** A Duna mellett a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt, vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítendő anyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképpen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronnyal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzékét.

— **Tyukmérgezés.** Acs Istvánné, Hovvéd-utcai 45. sz. a. lakos, valamint Malek Józsefué szintén Hovvéd-utcai lakos panaszt tettek a városi rendőrkapitányságnál, hogy teljesen egészséges tyukjaik közül egyiknél 12, a másiknál 7 darab elpusztult mérgezés következtében. Kérik a rendőrséget, hogy Frincsis János ellen, ki kettőjük között lakik, s kit a mérgezésrel vádolnak, okozott kárak megfizetésében marasztalja el s ellene a mérgezés ténye miatt az eljárást indítsa meg.

— **Ismét négy örült van a városban.** A folyó évben ezzel 17-re emelkedett azoknak a társadalom szerencsétlenjeinek száma, kikről az állam anyagi eszközök hiányában vagy egyáltalán nem, vagy csak hiányosan gondoskodhatik. A 4 újabb elmeháborodott ketteje a rendőrhatalóság zárkájában, egy a kórházban, egy pedig lakásán vétett gondozás alá. A rendőrhatalóságnak óriási erőfeszítésébe kerül egyre szerencsétlenebb gondozásának ügye, mert bár sokszor táviratilag kéri azoknak az örültek házában leendő elhelyezését, a válasz legtöbbször megtagadja ennek az elhelyezés és gyógykezelésnek lehetőségét, mert az intézetek állandóan túl vannak zsúfolva. A tüdőbeteg-k védelmére, mentésére megindult országoszerű társadalmi akció. De az örültek szomorú sorsa még nem ébresztette fel se a társa-

dalom, se az állambatalom figyelmét kellő mértékben eme szintén epidemikus jellegű országos veszedelem iránt. Pedig valóban a 12-ik óra is elérkezett arra, hogy az állam és társadalom karöltve siessen az örültség szabályszerű járványának gyógyítására, vagy szerencsétlenebb gondozására és ápolására. Ezt, ha egyéb nem, a társadalom közbiztonsága is sürgetően követeli.

— **Egy jó házból való fiu, kinek 2—3 középsikolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.**

Irodalom.

* **Bernard Shaw és a szocializmus.** Bernard Shaw hírneves essayból gondosan összeállított kis gyűjteményt adott ki Radó Antal népszerű vállalata, a Magyar Könyvtár legújabb sorozatában. Három fejezet elmeével és páratlanul független szellemmel írt tanulmány van a füzetben. Az egyik a milliomasok számára való szocializmusról szól. A másik tanulmány az anarchizmus lehetetlenségéről szól: szembeállítja az anarchiát a szocializmussal. A harmadik tanulmány végül a szocializmus illúzióit rajzolja meg melg vonalakkal, hittel és okos lelkesedéssel. A füzetet Benedek Marcell fordította nagy gondnal és írói készséggel s a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

* **Lagerlöf Zelma elbeszélései.** A nagyszerű svéd író minden újabb műve Európára szóló irodalmi nevezetessége. A Magyar Könyvtár, Radó Antal kitűnő válalata most öt novelláját mutatja be Osváth Kálmánnak az eredetiből készült kiválóan gondos fordításában. Mind az öt novella valóságos remeke az elbeszélő művészetnek. Az irodalmilag is nagybecsű, szórakoztató olvasmányoknak is élvezetes füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

* **Szomaházy István legújabb novellái.** Szomaházy István két új novellája jelent meg Radó Antal kitűnő vállalata, a Magyar Könyvtár egyik legújabb füzetében. A novellák mindegyikében megvan az a tulajdonságok, melyek Szomaházyt a közönség előtt a legkedveltebb írók egyikévé tették. A füzetet, mely a legjobb szórakoztató olvasmányok sorába tartozik s bizonyára fokozni fogja a kedvelt író eddigi népszerűségét, a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

* **A Vasárnapi Ujság** április 21-iki számának szenációja ez a kiválóan érdekes kép-csoport, mely az elsüllyedt Titanic hajót mutatja be, fogalmat nyújtva roppant arányairól és berendezésének kényelmességéről. A többi képek a bécsi magyar építleteket, a Szépművészeti múzeum metszetkiállítását, stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Jakab Ödön, Farkas Imre és Baáry Elemér versei, Pekár Gyula cikksorozata a provencei troubadourokról stb. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, Tábori Kornél cikke a bécsi magyar házakról, Gineverné Györy Ilona cikke s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedrre öt korona, a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanott megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXX. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1912. május hó 22. és 24-én** tartatik meg. — A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest. 1912. évi április hó 21-én.

MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.
TOLNAY. HAZAY.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország.)

Vasut-, posta-, telefon- és távirda-állomás.

Új gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmú kénes hőforrás + 58 C°.

Hjánlva: közhvény, cœuz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.

Elektromos massage. — Izap-azéneavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Új szállodák. Mesés környék. Katonazene. Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a
Zalai Közlönyben

Kalap-Uridivat és Egyenruházati cikkek üzlete.

Van szereném tisztelettel értesíteni, hogy Nagykanizsán (a Zerkowitz-palota felépítéséig) ideiglenesen Kazinczy-utca 10. sz. a.

**KALAP-, URIDIVAT- ÉS
EGYENRUHÁZATI CIKKEK**

üzletet nyitottam.

Legválasztéko-abb raktárt tartok az a szakmába vágó összes cikkekből, a legdivatósabb és legizlésesebb kivitelben.

Midőn kérem szives támogatását, biztosítom előre is a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról és vagyok

kiváló tisztelettel

ADLER BÉLA.

AKAR

Ön szép és izléses
nyomtatványt?

Ha igen,

ugy keresse fel

Uj. Wajdits József
könyvnyomdáját

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

380 magyar hold birtok

Zalamegye legjobb részében, a murasziget közvetlen közelében, mely áll:

**314 HOLD ELSŐRENDŰ SIK FEK-
VÉSŰ SZÁNTÓBÓL**

66 HOLD

KITŰNŐ BŐTERMŐ RÉTBŐL

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel 7 km. a vasuti állomástól, kiválóan előnyös munkásviszonyokkal és számos nepes községekkel körülvéve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek koesi az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt **Blockner J. hirdetőirodája Budapest, IV. Semmelweis utca 4.**

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,

ha vásárlás előtt megtekinti a

„**BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET**”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruházaikat, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövötkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság árú minőségért.

Az áruházaikba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Társ szerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Zichy János gróf a tanítók minisztere.

Lukács László kormányának megalakulásánál a tanítóvilág érthető érdeklődéssel, sőt bizonyos lázas nyugtalansággal figyelte, hogy ki fog Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi miniszter örökébe lépni.

Vajjon olyan utód lesz-e, aki a tanító még mindig betüvető takácsnak és mogyorófalpalcát suhogtató kiérdemesült oszmiadiának tartja-e; vajjon olyan lesz-e Magyarországon új kultuszminisztere, aki 800 K fizetést untig elegendőnek tart a semmire se becsült tanítói munka ellenértékéül; vagy olyan férfi kerül-e a magyar népkultúra élére, aki a tanítói munkát magas szempontból tekinti, aki tudja, hogy a néplelek alakítása a tanító kezébe van letéve, aki ismeri azt az átalakító hatást, melyet a tanítók beavatkozása a haza polgárainak felfogására, hazafiságára, erkölcsére, vallására gyakorol.

Nos hát a tanítók nyugtalansága megszűnt, a lidérenyomás alól megszabadult, mert Zichy János gróf miniszter örökébe maga Zichy János gróf fog lépni. A tanítóvilágnak hozzáfűzött reménységét látja ez új misszióból megvalósulni. Az a miniszter, aki hivatalbalépésekor azonnal átlátta azt a lehetetlen helyzetet, hogy egymunkát végez, egy haza polgárait nevelő tanítók közé választófalat állítani nem szabad.

Az Apponyi-féle 1907. XXVI. és XXVII. törvények a tanítóvilágot kasztoakra bontották. Az a békés együttműködés, mely az Eötvös-féle 1868. XXXVIII. t. c. nyomán fakadt, egyszerre megszakadt, lehetetlenné vált. Eddig a megyei tanítóegyesületekben együtt dolgozó állami, községi és felekezeti tanítók sorsa egyforma volt, céljai ugyanazok és küzdelmeit vállalva egyesült erővel, testvéries támogatással igyekeztek megvívni. Ez a helyzet Apponyi kegyelméből megszűnt. Az állami tanítókat külön kalap alá vonta, míg a községi és felekezeti tanítók az államnak kitagadott gyerekei lettek, akiknek csak a köteles rész jár ki. Ilyen körülmények között a tanítók egyetemének nincs sok keresni valója az általános tanítóegyesületekben, hanem inkább tömörülnek a községi és felekezeti egyesületekbe, hol legáltalános anyagi bajaik egyformák. Hogy az általános megyei tanítótestületek mégis fennállanak még, az nem Apponyi érdeme, hanem részint a tanítóké, akik még mindig ideális kötelességüknek tartják állami tanítótestvéreikkel együtt maradni, részint azoknak a biztatásoknak, melyektől az igazságtalan és méltánytalan elbánás megszűntetését várják.

Ilyen biztatást kaptak a tanítók Zichy János gróf minisztertől is, mikor a kultusz-tárcát elfogadta. Ismert nemes lelke és igazságérzete rögtön megértette vele, hogy itt az ország tanítói világának nagy többségével olyan igazságtalanság történt, amelyet a legelső alkalommal orvosolni kell, hogy meg ne bönüljön az a munkakedv, melyre éppen a felekezeti és községi tanítók részéről az állam érdekében oly nagy szükség van.

De Zichy János miniszter ígéretét bírjuk arra nézve is, hogy a tanítói fizetéseket kiemeli abból a szegénytelen mélységből, mely a napszámmunkát végző irnokokkal egyrangba helyezi a tanítói munkálkodást, amelyet pedig minden alkalommal abszolút fontosságúnak jelöltek meg a legelőkelőbb nyilatkozatok.

Zichy János gróf biztatásában hiszünk. Bár a tanítóknak tett ígéretét eddig be nem válthatta, de ez nem rajta múlt, hanem az ismert áldatlan politikai harcokban, melyet a Justh-párti obstrukció teremtett meg és amely a nemzeti haladás vetéseit könyörtelenül letiporta mindenfelé. Szívesen üdvözlö az ország tanítóvája újra azon a helyen, amelyen alkalma lesz meggyőződnie a tanítóvági kulturális buzgóságáról és alkalma lesz bölös intézkedéseivel a tanítói status eggyé olvadását újra megteremteni.

Az ujnépi uradalom állattenyésztésének országos kiúntetésé.

Az Állattenyésztési Szemle legutolsó száma egy műmelléklettel jelent meg, melyen egy állat-champion mutat be, mint az országos állatkiállítás első nyertesét. A gyönyörű állat neve „Bálint” és az ujnépi uradalom tenyészetéből való.

Mint hogy nem akartunk abba a hibába esni, hogy az idegenbe nézve az ott talált kicsiséget is égig magasítsuk, míg az itthoni érdem előtt szemet hunyunk, tehát érdeklődünk Bálint országos rekordjának genesiséről és alábbiakban közöljük azt olvasóinkkal.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (O. M. G. E.) a földművelési miniszterium és Budapest támogatásával évről-évre rendszerint szokott kiállítás-számba menő tenyészállat vásárt az összes fajokra nézve. (Az 1911. évben az egész országban grasszázó ragadós szájs és körömfájás miatt a szokásos állatkiállítás elmaradt.) Ezen az ország tekintélyes gazdái szokták bemutatni szarvasmarhát, birka, sertés és kecske apaállataikat. (Lovakra nézve külön kiállítások rendeztetnek.) De hasznosítani is szokták a kiállított állatokat, amennyiben gazdák és községek itt szokták beszerzeni a tenyésztőkhöz szükséges nemes fajú apaállatokat. A kiállítás céljaira az állam 20 ezer, a főváros pedig 2 ezer koronát bocsátott ren-

delkezésre. A kiúntetésre szánt díjakat értéktárgyakban (festmény, szobor, iparművészeti tárgyak) adják át. Zalavármegyéből két kiállító vett részt a f. évi márc. 10. és 11-én Budapesten a Tattersall helyiségekben Serbán János földm. miniszteri tanácsos elnöke alatt megtartott állatkiállításon. Egyik kiállító a keszthelyi gazdasági akadémia, a másik ujnépi Elek Ernő, ujnépi földbirtokos volt.

A gazdasági akadémia csak juhokkal jelent meg, míg Elek Ernő 9 darabból álló szimmenthali bika-collectióval és 12 drbból álló sertésfalkával. A zsüri figyelmét azonnal megragadta a bika collectio gyönyörű állatai és nyomban tisztában voltak azzal, hogy az itt található állatok dominálják a helyzetet.

A zsüri sokáig ingadozott, hogy a két legszebb példány közül, Bálint és Szives közül melyiknek ítélje oda az állami nagy díjat és melyiknek az első díjat. Így e két első díj az ujnépi uradalom tenyészetének már biztosítva volt. Végre a szakvélemény Bálint mellett nyilatkozott meg és így ő lett a 2000 K.-ás nagydíj nyertese. A 19 hónapos fajtisza állat 725 kgr. súlyával, kifogástalan természetével így lett Magyarország állatvilágának országos bajnoka. Míg Szives 20 hónapjával és 765 kgr. súlyával mint hatalmas versenytárs az 1. díjat vitte el 600 K. értékben. Azonkívül egy Huszár nevű 1 éves bikaborju (szimmenthali) elismerő oklevelet kapott.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az 1910-ben megtartott országos kiállításon az ujnépi istállóból kikerült Bugris nevű apaállat a 600 K.-ás bikadij nyertese lett, megállapíthatjuk, hogy itt egy nagy szakértelemmel vezetett tervszerű szarvasmarha tenyésztés kultiváltatik, melynek áldásos hatása van egy nagy vidék állattenyésztésére. Ilyen tenyésztési centrumok voltak előidézői annak, hogy Magyarország szarvasmarha állománya a fogyasztók aránytalan megszaporodása és a kivitel nagysága mellett is emelkedést mutat; de az állomány mennyisége métermázsánként számítva, sok perccel túlja felül a régebbi silányabb fajú husmennyiséget.

Hogy az állatok értékéről tájékozást nyújtsunk, megemlítjük, hogy Bálintot az ujnépi uradalom tenyészete magának tartotta meg, míg az 1. díj nyertesét, Sziveset az ercsi-bérgazdaság 4000 K.-ért vásárolta meg. Az eladási átlag ár pedig az ujnépi collectióból 2170 K. volt.

Elek Ernő 12 db. részint yorkshiri, részint kondorszörű lincoln-shire sertéseket is kiállított, de versenyen kívül, minthogy zsüri tag volt. Ez állatok dícsérő oklevéllel lettek kiúntetve. Különböző volt egyike azon kirándulóknak, kik az O. M. G. E. megbízásából annak idején Angliában jártak és a kiúntóknak bizonyult sertésfajokat hazánkban meghonosították. Ez állatok tenyész-malacai 3 hónapos korában 250--300 K. ért kelnek el, noha husértékük alig rug 20 K.-ra; és már megszületésük előtt reflektánsok foglalják le a tenyészetre szánt ujnépi yorkshire-malacokat.

Tehát így került a Bálint főnyépe az Állat-

tenyésztési Szemle műmellékletén az egész ország gazdaközönségének figyelme elé.

Szívesen regisztráljuk az ujnépi uradalomnak és vele Elek Ernőnek ezt a kitüntetését, hiszen az uradalom szomszédságukban van és tejterméke Nagykanizsa fogyasztói előtt mint elsőrangú ismeretes. De másrészt Elek Ernő neve Nagykanizsa, sőt az egész vármegye gazdasági és kulturális mozgalmában a legjobb hangzásuk egyike, aki nagy ambícióval és kiváló szakértelemmel működik közre gazdasági életünk fellendítésén.

Most pedig hadd szóljunk a díjakról is. Mert nem érdektelen az, minthogy amint már említett műtárgyakban kerülnek ezek kiosztásra. Így nemcsak a díjazás van elérve, hanem a művészet pártolása is elősegített; sőt mert ezzel a művészi ízlés, a művészet megkedvelése éppen annál a nagybirtokos osztálynál alapoztatik meg, melynek leginkább van módjában, hogy Mecénásza legyen a honi művészetnek, még misiót is teljesít ez az intézkedés. Az idei 2000 K.-ás nagydíj melyet Bálint szerzett meg tulajdonosának egy Spányi-féle alföldi esti tájkép, nyugodt hangulattal, jókora vásznon kidolgozva. Alul egy részlezen ez a bevésés olvasható: T. (enyész) A. (llat) V. (ásár). Budapest, 1912. A Magyar Királyi Földmívelési Miniszterium nagydíja a legkiválóbb simmenthali tenyészbikának. A 600 K.-ás 1. díj, mely Szíves érdeme, Zemléni Tivadar M. o. s. o. g. a. t. o. l. e. a. n. y. g. e. n. r. e. k. e. p. e. u. g. y. a. u. o. l. y. f. e. l. i. r. á. s. s. a. l. u. t. a. s. a. z. 1. d. i. j. r. a. A. z. 1910. b. e. n. B. u. g. r. i. s. t. ó. l. y. n. y. e. r. t. d. j. p. e. d. i. g. P. á. l. y. a. C. e. l. e. s. z. i. n. n. e. k. V. á. s. á. r. i. j. e. l. e. n. e. t. c. i. m. ű. k. e. p. e. k. i. s. e. b. b. v. á. s. z. n. o. n. V. a. n. m. é. g. t. ö. b. b. m. ű. t. á. r. g. y. i. s. a. b. b. a. n. c. o. l. l. e. c. t. i. o. b. a. n. m. e. l. y. m. i. n. d. a. z. u. j. n. é. p. i. u. r. a. d. a. l. o. m. d. i. e. s. é. r. e. t. e. n. e. k. h. i. r. d. e. t. ő. j. e. m. e. l. y. s. i. k. e. r. a. m. o. d. e. r. n. g. a. z. d. á. l. k. o. d. á. s. t. i. t. k. á. b. a. n. r. e. j. l. i. k. m. e. l. y. m. i. n. d. a. z. o. k. a. t. a. t. é. n. y. e. z. ő. k. e. t. f. e. l. k. u. t. a. t. j. a. k. i. h. a. s. z. n. á. l. j. a. m. e. l. y. e. k. a. g. a. z. d. a. s. á. g. i. é. l. e. t. h. a. l. a. d. á. s. á. t. j. e. l. z. i. k.

Ebben az öntudatos szakszerű minta gazdálkodási rendszerben találjuk meg ujnépi Elek Ernő kivívott sok sikerének titkát.

HIREK.

Magyar jellemvonás.

(N. L.) Térjünk rövidesen a tárgyra. A folytonos tervezgetés, ez a magyar tulajdonság. Nem megyünk példákért a szomszédba. Van itthon is elég.

Lássunk egy-kettőt ezekből a példák közül. Itt van mondjuk: a gazdasági szakiskola ügye. Közel két évtizedes tisztességes mult áll a háta mögött, mielőtt megszületett volna. Tehát az embrionális fejlődéshez ennek az ügynek éppen annyi idő kell, amennyi normális viszonyok között egy intézményt felvirágoztathat, vagy tönkretesz. És még mindig csak a tervezgetés, vagy mondjuk: a közeli valóság lehetőségének stádiumában áll. Áll, szilárdan. És nincs semmi hajlandósága a megmozdulásra. Mintha élő cáfolata volna annak a fizikai törvénynek, hogy a természetben nincs abszolút nyugalom. Hát van! Csak a felállított axioma alapszik tévedésen.

Hogy helyes, célravezető vagy éppen a közszükséglet kívánalmainak megfelelő volna-e ennek az örök stagnálás állapotában leledző eszmének megvalósítása: az persze kérdéses. No de a tervezgetések

vosszóparipájának nagyon alkalmas s egyelőre ez is elég — eredmények

Menjünk tovább!

A folytonosan fokozódó drágaság is hozzájárult ahoz, hogy a megélhetési viszonyok által teremtett súlyos gondokat egy-egy szociális eszme felszínre vetésével, vagy éppen megvalósításával önmagunk vállain könnyítsük. Apostolok támadtak a téren, kik az emberiségnek éhhaláltól való megváltását tűzték feladatul önmaguk elé. „Meg kell teremteni a közös konyhát!” És röpökdték a gyűjtőives apostolok. Lázban állott a város társadalma. Hejh, milyen bosszúsága lesz az élelemzúszorának, ha látja, hogy a tejjel-mézrel folyó dus magyar Kánaánban senki se hal éhen, mert a — közös konyha intézménye ezt meg nem engedi... Hová lettek azok a gyűjtőives s az azokat utchosszat lengető lelkes apostolok? Tán a drágaság csökkent s könnyebbé, rózsásabbá vált a megélhetés? Istennyilát! Azóta már legalább 30—50 százalékkal emelkedett az élelmi cikkek ára s ma még inkább ki van szolgáltatva a vásárló közönség a kiskanizsai tejhamisító kofaasszony-ságoknak, mint valaha, — hanem azért az éhhaláltól megváltást ígérő eszme csak eszme maradt... és érlelődik.

Már a hatósági husszék fényesebb karriert csinált, mert az meg is született. S nagy szerencsére nézve a születés, mert különben alig jut abba a helyzetbe, hogy — meghallhasson. Hát biz ennek a megszületés csupán a halálát készítette elő. Eredménynek ez is valami!

Eppen így járt ezelőtt 5—6 évvel a néhai emlékeztető Erzsébet-téri tejszövetkezet is. Szépen berendezett üzemmél, pár hónapig tartó fennállás után kimult. — végelgyengülésben. Olyan volt az élete, mint „az égbe visszaröppendő sugár.” Öccsemő korában érte az agónia. Pedig fennállásának legfőbb bázisáról, — a szövetkezeti igazgatói állás betöltéséről kellően gondoskodva volt. És egyéb nem igen szükséges az efféle vállalkozáshoz. S csodálatos! Mégis elérte sorsa, a kikerülhetetlen. Ugy járt, mint a legtöbb szövetkezet.

Az erdőlyrési vármegyékben persze kissé másként, nem oly praktikusán csinálják az ilyen tej- és vajszövetkezeteket. Összebeszél a pap a tanítóval, kidolgozzák a szövetkezet munka és üzemtervét s megnyerik annak a lakosságot. A gyámoltalanok még csak az igazgatói állás tekintélyéről se gondoskodnak, mikor élére állítják tiszteletből, — a tiszteletest; sőt annyira a bűnös gondatlanság látszatával dolgoznak, hogy még egy zsiros könyvelői állást se szerveznek, hanem a tanító nyakába varrják a könyveléssel járó teendőket, — ugyancsak ingyen. S a szervezés vége egy nagy, de nagyon nagy abszurdum: a szövetkezet nem bukik meg. Hajh! Ez már csakugyan a falusi életfilozófia titka. No meg talán azé a körülményé, hogy az ilyen szövetkezet kimondott célját, a közérdeket nemcsak szem előtt tartják, de becsületesen szolgálják; s nem a reprezentálásra szervezett igazgatói és könyvelői állás dus javadalmazásának megteremtéséhez szedik le a tejjőt, hanem meghagyják azt — a szövetkezet reputációja számára. Ilyen ideális boldogjai vannak a falusi életnek, — a városi élet reális gondolkozású stréberei helyett. De persze: valahány ház, annyi szokás.

— Wlassics Gyula az izr. óvóban. Wlassics Gyulát 60-ik születésnapja alkalmával Bún Samu igazgató üdvözlő levéllel kereste fel, melyre a következőkben válaszolt: „Igen tisztelt igazgató Ur! Mélyen meghatótt Igazgató ur üdvözlő levele, mely legkedvesebb emlékeimet idézte fel, midőn legzengebb korom egy kedves korszakára utalt, mely feltehetőlenül vésődött szívembe. Fogadja igazgató ur szíves figyelméért leghálásabb köszönetemet. Kiváló tisztelettel Wlassics.”

Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy Nagykanizsán az izr. hitközség létesített legelőször kis-dedővó intézetet. Dr. Villányi Henriknek „A nagykanizsai Izr. Hitk. Tanintézetének története”-ben olvashatjuk, hogy: „Az izr. hitközség 1854-ben a Danneberg-féle házat (Kazinezyut) 11200 frtért vette meg. Ennek kertje a mostani Csengeri és Nádor-utcáig terjedt. Ebben az épületben helyezték el a kisdedővót mindaddig, míg 1857-ben a mostani iskolaépületben egy szárnyat nem építettek. Akkor ebben telepedett le a kisdedővó intézet (Csengeri-ut), mely Nagykanizsán legelső volt. Ennek vezetésével Trieseher Salamon bécsi kisdedővót bízták meg, ki köteles volt segédővót is alkalmazni.” Minthogy Trieseher 1860-ig volt a hitközség szolgálatában, bizonyos hogy a volt miniszter, a közigazgatási bíróság elnöke, Wlassics Gyula, hozzá járt a kisdedővóba, melynek okos irány mellett tanuskodik a hitközség amaz intézkedése, hogy 1857-től kezdve csak 5 éves gyermekeket volt szabad oda felvenni, és a nap legnagyobb részét játékkal kellett tölteni.

— Személyi hír. A székesfehérvári tankerületi főigazgatóság alá tartozó középiskolai igazgatók f. hó 25-én és 26-án Kárpáti Kelemen főigazgató elnöklésével tankerületi értekezletet tartanak. E gyűlésre Horváth György, nagykanizsai főgimnáziumi igazgató tegnap a délutáni gyorsvonattal utazott és csak szombaton d. u. tér onnan vissza.

— Eljegyzés. Gellért Samu dr. ügyvédjelölt, a „Sümeg és Vidéke” szerkesztőségének tagja, eljegyezte özv. Horváth Gáborné leányát, Jankát Sümegen.

— Tanári oklevél. Bentzik Mihály, a nagykanizsai főgimnázium fiatal tanára f. hó 22-én tanári oklevelet szerzett a budapesti tudományegyetemen. Az ambiciozus és tehetséges tanár a jogi szakra is beiratkozott és buzgalommal készül a junlusban leteendő alapvizsgára.

— A pénzügyi bizottság tegnap d. u. ujnépi Elek Lipót elnöklése alatt gyűlést tartott. Tárgyalás alá került az államségélynek felosztási módzata, melyet a számvédség készített. A bizottság a tervezetet elfogadta és a mutakozó 689 K maradványuk a nyugdíjpénztárba leendő beutalását véleményezi. Ajánlja továbbá, hogy a jövőben nyújtott államségélyt a most bemutatott alapon a városi tanács saját hatáskörében, közgyűlési határozat nélkül ossza fel. Javasolja végre a bizottság, hogy kérvény intéztessék a belügyminiszterhez, hogy jövőre az államségély oly összegben engedélyeztessék, hogy az érdem szerint előléptetett tisztviselők fizetés és lakbérkiegészítése, melyek most a házipénztárt terhelik, teljes fedezetet nyerjenek. Ezentul több tisztviselő, szolga, rendőr és erdőőrök fizetésjavítási kérvénye intéztetett el kedvezően.

— Kalvineum-estély. A nagykanizsai ref. egyház a Kalvineum (országos ref. lelkesi árvaház)

VELMA SUCHARD Nyersen való évesre páratlan.

és saját templomalapja javára Nagykauzán, a Polgári Egylet nagytermében 1912. évi ápr. hó 28-án (vasárnap) Kalvineum-estélyt rendez. Az estély kezdete este fél 9 órakor. Helyárak: Páholy 40 K. Ülőhely az I—II. sorban és oldalülés 6 K, III—V. sorban 5 K, VI—VIII. sorban 4 K, a többi sor 3 K. Belépőjegy 2 K. Karzat 1 K. Felfűtéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadnak s hírlapilag nyugtáznak. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm cég üzletében. A műsort tánc követi. Műsor: 1. Prolog: Irta Mozsonyi Sándor. Szavalja Lajpeig Lolly k. a. 2. Előszó: Kádár Lajos ref. lelkész. 3. Pogátschnigg Guido: Dal a dalról. Előadja a Nagykauzais Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája. 4. Beszéd: Dr. Baltazár Dezső tiszántuli ref. püspök. 5. Mozart: Varázsfuvola dalművéből, „A főpap imája.” Éneklő Jánosy Antal énekművész, zong. kíséri Dr. Balla János. 6. Vonósnyegyes. Szereplői: I. hegedű: Hoffrichter Emma, II. hegedű: Dr. Krátky István, II. mély hegedű: Sauermaun József, gordonkán: Sauermaun Béla. 7. B. Sándor Erzs, a m. kir. Operaház művésznője énekszáma. Zongorán kíséri Dr. Balla János. 8. Költemények: Irta és előadja Dr. Miklós Elemér fővárosi tanácsjegyző. 9. Szuhay-Főenyessy: „Isten hatalma.” Éneklő Jánosy Antal. Zongorán kíséri Dr. Balla János. 10. Záró beszéd: Kiss Ferenc, a Kalvineum elnöke. 11. Lányi Ernő: Népdalgyűjtemény. Előadja a Nagykauzais Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája.

— Az Uranus hírei. A közönség mindig lesi várja, micsoda új programmal lepi meg az Uranus mozi. És valljuk be, hogy kifogyhatatlan az új szebbnél-szebb műsorok megvalósításában. A közönség méltányolja is az Uranus tulajdonosának áldozatkészségét és minden műsor telt ház előtt — de nem zsúfolt ház előtt — folyik le. Mert publikumzsúfolást nem enged meg a tulajdonos. Kényelmesen élvezik az állandó jellegű látogatók az érdekes előadásokat. Szombaton és vasárnap új remek műsor lesz, melynek slágere a szívalom öröme és bánata és A cirkusz gyermeke (dráma). No meg a Móric előadása az alkoholizmusról — muzáj nevetni jelzővel. Az előadások szombaton d. u. 6-tól, vasárnap d. u. 4 órától fogva tartanak.

— A kórház kibővítése. A kórházi bizottság kedden Tripammer Gyula elnöklete alatt gyűlést tartott. Előterjesztetett a kórház kibővítés részletes terve, melyet Sándy Gyula műépítő tanár készített. A bizottság úgy határozott, hogy felkéri a várost, hogy a kórházhoz szükséges területet már most csatolja a kórház területéhez és keríttesse be. Mivel pedig a tervbe vett építkezési program pénzügyi okokból egyszerre megvalósítani nem fog, azért a bizottság azt az előterjesztést teszi, hogy a ragályos betegeknek szánt épület huzassék emeletre, vagy pedig új pavilon építtessék. Egyszermind a tüdőbetegek gyógyítására szánt

pavilont is ugyanakkor építtesse meg. Teljesen helyeselhetjük a bizottságnak e felfogását, mert hiszen az egyes épületrészek a terv szerint egymástól függetlenül is felépíthetők és mivel a két legszükségesebb teendő a tüdőbetegek és ragályosok elkülönítése, tehát első sorban ezeket kell megvalósítani. Ezzel már a kórházi zsúfoltság is megszűnne, ami pedig egyik legnagyobb mizériája közokóházunknak.

— Érdekes előadás. Dr. Kirchknopf Gyula a soproni kereskedelmi és iparkamara fogalmazója a nagykauzais Ipartestület előljáróságának meghívására f. évi május 5-én este 7 órakor „A tisztességtelen versenyről” előadás fog tartani. A tudós előadó a múlt hónapban Sopronban érkezett e témáról és a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta fejtegetéseit. Az előadás valószínűleg s városháza dísztermében fog megtartatni.

— Lóosztályozás. F. hó 22-én tartott meg a tavaszi lóosztályozás a túzóltó őranya bejáratánál. A város részéről jelen volt Vécsey Zsigmond polgármester, Csányi József katonai előadó tanácsos és Kálovits József kultánácsos. A hadsereg részéről Zeller Viktor de Zellheim tüzérfőhadnagy és egy tüzértizedes. A civil lovatató bizottságból pedig Bogenrieder József, dr. Szigethy Károly, Hlatkó János és Elschléger Elemér m. kir. állatorvos. Az osztályozás reggel 7 órától d. u. 4 óráig tartott és az alkalmas lovak besoroztattak.

— Jegyzőválasztás az Ipartestületnél. A nagykauzais Ipartestületnél a lemondás folytán megüresedett jegyzői állásra 10 pályázati kérvény érkezett be. Ezek a következők: Baksa István kályhás, Keszthelyről; Bágyoni Szabó Ödön, Merfelez Ferenc, Kolozsvári Ödön, Hajós Ferenc, Kisfaludi Márton, Verhás Gusztáv, Laci Viktor, Tanczenberger József és Matkovits Lajos. A f. hó 22-én megtartott előljárósági gyűlés átvizsgálta a kérvényeket és elhatározta, hogy valamennyi választás alá bocsáttatik. A megválasztáshoz abszolút többség szükséges. Ha az első szavazásnál senki se kapna abszolút többséget, akkor a három legtöbb szavazattal bírók között új szavazás fog dönteni. A szolgái állásra az előljáróság 4 pályázót hozott javaslatba. Megválasztásuk ugyanígy történik, mint a jegyzőké. A választás f. hó 28-án este 8 órakor lesz az ipartestület előljárósági gyűlésén.

— A magyar Delta. A Duna melől a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítőanyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképpen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronnyukkal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— Ipari munkások jutalmazása. A soproni kereskedelmi és iparkamara felhívta a nagykauzais gyárosokat, közép és kisiparosokat, hogy f. é. május 31-éig közöljék ama munkásaik névsorát, kiket szorgalom és jó magaviselet miatt jutalmazásra érdemesnek tartanak. Összesen hat 100—100 K-ás jutalom fog kiosztatni, de a jutalmazott munkások mindegyike a jutalmazás tényét és indokait feltüntető elismerő oklevelet is kap. A jutalomra való igény előfeltételei a következők: 1 magyar állampolgárság; 2. tényleges ipari munkában való 15 évi megszakítás nélküli foglalkozás; 3. ha a rendes évi kereset 2000 K-át meg nem halad. E feltételek hiteles okiratokkal vagy munkakönyvvel bizonyítandók. A beadvány vagy felterjesztés bélyegmentes. Ugyanazon munkás csak egyszer részesülhet jutalmazásban.

— Borlopás Oserfőn. Onnan vesz az ember egy kis jó itókat, ahol van Oserfőn van, hát megdézsmálta valami szomjas ember a Horváth Ferenc kiskauzais polgártársunk pincéjét. F. hó 22-én reggel kiment Horváth eserfői pincéjéhez, melynek ajtaját éppen abban az állapotban találta, ahogy 5 nappal azelőtt gondosan bezárta. Mikor azonban benyitott, a préházban mindent felforgatva talált. Ergo valaki járt ott. Minthogy a valaki járt ott. Minthogy a valaki a pincébe nem tudott rendes uton behatolni, felment a padlásra, a menyezetet kibontotta és úgy szállt alá a pincébe, honnan 6 pintes üveg jóféle pálinkát meg egy akó bort elvitt. A rendőrség a helyszínén megjelent és megállapította, hogy a tettes a préház ablakán mászott be és hogy az akó bort kiszállíthassa, belülről kinyitotta az ajtókat, és azon tette ki; azután belülről újra betette, bereteszte és így történt, hogy a gazda kívül még nem tudta, hogy betörték pincéjébe. Érdekes, hogy Oserfőn két szállólőpásztor is van, kiknek ilyenkor másra nem kell ügyelniük, mint a lakatlan biztonságára. Az éber őrkkel azonban nem törődve a tettes nyugodtan lefejtette az akó bort a nagy hordóból, zavartalanul tette ki az ajtón és vihette el értékes prédáját. A rendőrség nagy erélyvel nyomoz a szomjas tettes után.

— Lopás. Pländer Ferencné kiskauzais lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy mezei munkájáról hazatérve, lakását felforgatva találta s szekrényéből 13 korona készpénz, padlásáról pedig egy sonka eltűnt. 23 korona összes kárának megtérítése iránt Goszpon József, mint a lopás gyanúja alatt álló kiskauzais lakos ellen kéri az eljárást megindítani.

Ugyancsak kiskauzais lakos, Ferk Ferenc szatócsüzlet tulajdonos panaszolta a rendőrségnél, hogy a nyitva levő ablakon keresztül ismeretlen tettes üzletébe bemászott és onnét 40 korona áru dohányt ellopott. A rendőrség mindkét lopás ügyében megindította a hivatalos eljárást.

— Egy jó házból való fiu, kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

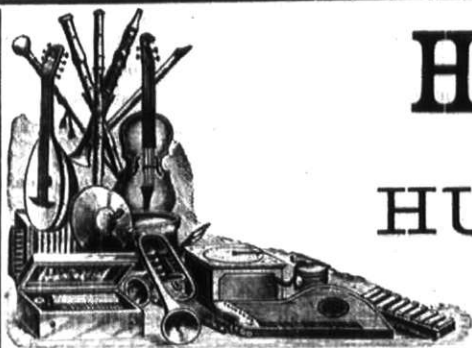
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdő erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értékek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserőlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonok: 1, 1.50, 2, 2.60 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 6) kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40 50, 60 és 70 kor. — Cellovonok: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig — Nagybőgők: $\frac{7}{8}$ -es 72 kor. $\frac{4}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Özitorák.

Primoitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primoitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primoitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncertoitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drbjá 4 koronával drágább. — Magyar népcitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű. fél- v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utánsz. palisánda-fából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt: 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110, 120 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatfából ujezüst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóflóták: 5.20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatfából, ujezüst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 csavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 csavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drbjá 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háro uszoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

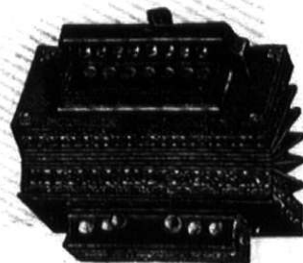
Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félvre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Társ szerkesztő:
Nagy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A nők választójoga.

Rengeteg sokat összeirtak már erről a témáról. Komolyan is, mosolyogva is; tudományos készültséggel és tárcairói felületességgel. Mikor az ősszel Justh Gyula a cifra bandériummal bevonult Nagykanizsára, két apostola és tegyük hozzá, tehetséges apostola a női választói jognak, szintén lejött hozzá. De mielőtt okos beszédekbe belekezdtek volna, Justh Gyula és Nedecký Jenő már elkészítették a talajt a nők választójogi kérdésének úgy, hogy mikor szóba került, már a guny nyilai röpködtek a női szónokok felé. Lebecsülték őket az alkoholtól düledt szemű, tudatlan szavazópolgárok, kik bátran beleszóhatnak az ország dolgaiba, mert egyetlen kvalifikációjuk meg van hozzá: t. i. férfiak — azaz himneműek.

Ez a kérdés még nagyon sokáig fog napirenden maradni, mert most, mikor az egész obstrukció, az egész parlamenti zűllés, a gazdasági és kulturális kátyuba rekedés mind az általános választói jog nevében történik, akkor az általánosság fogalomnál a nők még mindig szóba se jönnek. Sőt még ott vagyunk, hogy maguk a nők, kiknek egyetlen világa — oh nem, nem a család, nem a konyha — a korzó, azok is mosolyognak, lenéznek műveltlekű társnőik küzdelmét. Fáradtak ők a gondolkozásban, nem veszik észre hát, hogy míg a műveltlekű és agyu tanítónők és tanárnők, orvosnők, gazdag és világlátott képzett művésznők, birtokosnők az alkotmány sáncain kívül vannak, addig az iskolaszolga, kinek egy kis háza is van, a béres, akinek két hold földet adott a takarékoság és az orvosi szolgáló, ki szintén adófizető, akár országos képviselőnek is megválasztható.

Az Est szombati száma hirt adott arról, hogy egy tudós nő egyetemi magántanárságra pályázik. És az egyetemi tanács természetesen szívesen megnyitja kapuit a tudomány előtt, ha női agyból fakad is az. Tehát ha már az iskolák legmagasabbika, a tudomány minden ága és foka megnyitja a női nem előtt, akkor a politikai jog elzárása valóban nem egyéb, mint aminek a nők tartják: a férfinek zsarnoksága.

Aktuálisnak tartottuk ezeknek elmondását, mikor Justh Gyulának annyira nagy köri akarnak keríteni az általánosnak, hogy szinte maguk se tudják meddig terjedjen az és hol szakadjon vége. És ebbe a nagy általánosságba, melybe talán a magyarság szupremációját is belefuladhat, a nők nem találhatnak helyet.

Hogy mivel argumentálnak a feministák a nők szavazójoga mellett, az a következő felhívásból teljesen kitűnik:

Polgártársak!

Önök az általános és egyenlő választójogért, a népparlament megteremtéséért, a kiváltságok és az osztályuralom megszüntetéséért harcolnak. De:

Igazán általános választójog-e az, amely az összes férfiakra vonatkozik, de az összes nőt kizárja?

Igazán egyenlő választójog-e az, amely minden férfinak egyenlően ad jogot és minden nőt továbbra is egyenlő jogtalanságban tart meg?

Igazán népparlament lenne-e az, amelynek választásából és képviseléséből a nép nagyobbik fele, a nők továbbra is ki volna zárva?

Igazán megszűnnek-e a kiváltságok, ha az összes férfiaknak kiváltságokat adunk az összes nők fölött?

Igazán megszűnik-e az osztályuralom, ha helyébe korlátlan nemi uralmat létesítünk? Előbb a férfiak általános jogát kell kivívniuk, mondják sokan.

Polgártársak! Ha egyszerre csinálták a férfiakra és nőkre egyformán kiterjedő általános adókötelezettséget, ha egyszerre kötelezték a férfit és a nőt, hogy a törvényeknek engedelmeskedjék, ha minden köteleességből egyszerre mérték férfinak és nőnek — utóbbinak sokból duplán — akkor az általános választójogot is egyszerre kell nekik megszerezni.

Polgártársak! Aki belátja, hogy nem általános választójog az, amely ospan egy osztályt, vagy egy felekezetet, vagy egy nemzetiséget képvisel, annak be kell látnia azt is, hogy még sokkal kevésbé általános az, amely egy egész nemet kizár.

Magyarországon 4 millió kenyérkereső nő orvos, tanár, tanító, gyógyszerész, tisztviselő, művész, író, mezőgazdasági és ipari munkás, stb. tartja el önmagát és a családját. Ezek és Magyarország többi anyái és háziasszonyai érdekében tiltakozunk az olyan választójogi reform ellen, amely a nőt továbbra is kirekeszti az alkotmány sáncainól és követeljük az igazi, azaz a nőkre is kiterjedő általános és egyenlő választójogot.

— Dr. Baltazár Dezső fogadtatása. A

tiszántúli reformátusok nagyhírű püspökének fogadtatására Nagykanizsa város részéről Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Sabján Gyula főjegyző, Fischer Imre ügyész, Deák Péter főkapitány, valamint a helybeli református egyház előjárósága s a város előkelőségei közül többen jelentek meg tegnap délután a vasúti állomáson, hol az érkező püspököt Vécsey Zsigmond polgármester a nála megszokott közvetlenséggel üdvözölte. Dr. Baltazár Dezső megható beszédben köszönte meg a fogadtatást mely nem neki, hanem az övégyek és árvák ügyének szól. A püspök ur ömeltőága ma délután távozott el Nagykanizsáról Enyingre, hol holnap este smét

főnyomtja lesz az ő beszéde az oltani Kalvineum Dunapályának.

A világítási ad hoc bizottság átirata a Franz Lajos és Fial villamos és gőzmalom üzem részvénytársaságnak Nagykanizsán.

4239/912., 5773/912. sz. a. iktatott beadványát és az utóbbival együtt bemutatott szerződés tervezet vétele kapcsán T. Cimet a következőkről értesítjük:

T. Cim az idézett beadványban és a bemutatott szerződés tervezetben f. é. febr. 13-án tartott közös értekezlet alkalmával megbeszélteket a leglényegesebb kérdések tekintetében mellőzte és pedig:

1. A város képviselői a concessió időtartamának meghosszabbítása tekintetében nyomatékosan hangsúlyozták hogy ezt a képviselőtestületnek semmikörülmények között sem javasolhatják. A cég képviselői ebben megnyugodtak, mégis a cég ezen az 1472/912-iki beadványban előterjesztett kívánságát nem vonta vissza, sőt azt a bemutatott szerződés tervezetbe be is illesztette.

2. Magánosok villamos fogyasztási berendezéseinek kicserélése és vezetékük átalakítása kérdésében a v. képviselői kijelentették, hogy a fogyasztókat új berendezések átvételére és az értékkülönbségnek pénzzel való megtérítésére nem kötelezhetik, mert senkisé megkényszeríthető arra, hogy meglévő használható berendezését ráfizetés mellett újjal cserélje ki.

Ennek ellenében azt ajánlották, hogy a fogyasztási berendezések az eddigi berendezésekkel egyenértékű e.eknek megfelelő minőségű és teljesítő képességű berendezésekkel ingyen cseréltesenek ki.

A cég ezen eljárási módot el is fogadta. beadványában mégis újabb saját korábbi elfogadhatatlan proпозиójával állott elő.

7. A város képviselői a cégnek az ivlámpáknak 600 gyertyafényű izzólámpákkal való helyettesítésére vonatkozó ajánlatát, mert a kettő közötti világítási effektusnak és fentartási költségnek megfelelő ellenértéket megadni nem volt hajlandó — nem fogadta el és a jelenlegi ivlámpák fentartását kívánta. A cég képviselői ezt tudomásul vették, mégis a szerződés tervezetbe a 600 gyertyafényű izzólámpák lettek felvéve.

4. A városi képviselői elfogadták a cégnek a forgóáramra való átmenet alatt követendő eljárásra vonatkozó javaslatát, de kikötötték, hogy világítási és motorikus áram, mely időben és mily feltételek mellett szüntethető be. A beadványban a cég ez utóbbi feltétel elvállalása tekintetében nem nyilatkozott.

Ezek voltak a megbeszélte kérdésekre vonatkozó lényegesebb észrevételeink.

A szerződés tervezet áttanulmányozása során pedig azt tapasztaltuk, hogy abban oly pontok foglaltatnak, melyek a cég ajánlatával homlokegyenest ellentétben állnak, továbbá hogy a jelenlegi szerződésnek a forgóáramra való átérésével egyáltalában nem érintett pontjai lettek egyszerűen kihagyva, így többek közt.

1. A jelenlegi szerződés 19. §-ának azon kitétele, „ha az összes földalatti kábelek három km. utcához tart meg nem haladhatni” forgóáram esetén nem állhat fenn, mert a cég 14352/912. sz. ajánlatában már arra kötelezte magát, hogy a város bel-

— **Borkiállítás Siófokon.** A Balatoni Szövetség a balatoni borvidék kitűnő borait bemutatóan a f. é. jun. 19-én Siófokon megtartandó orsz. gazdasági alkalmából nagyarányú borkiállítást, borkóstolót és borvásárt rendez. Aki a borkiállításon részt akar venni, részére kötelező az, hogy egy-egy borkiállításból három db. 7 del-es üveggel beküldjön. Ebből kettő a borkóstolás céljaira szolgál, a harmadik pedig a vendégek asztalára lesz helyezve. Minden termelő érdekében való az, hogy az üvegre ragasztott papírlapon följegyezze, hogy a mintabornak megfelelőből mennyi az évi átlagos termése és mi annak az ára. Esetleg azt is, hogy mekkora készlete van. A borkiállításon azok is részt vehetnek borkiállítással, akiknek jelenleg eladó készletük nincs, de bortermésük minőségét azért bemutatni szándékoznak. Megfelelő üvegekkel kívánatra a Balatoni-Szövetség szolgál. Mindennemű mielőbbi bejelentés a Balatoni Szövetséghez Balatonfüredre küldendő.

— **A magyar Delta.** A Duna mellett a Fekete tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt vada-kertet kaptak. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fiai (Budapest, Ferenc József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerületű anyag, mert olosz, tartós és a célnak mindenképen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronnyukkal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknál szállítja a sodronyt, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzékét.

— **Egy jó házból való fiu,** kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoucnak azonnal felvételt íj. Wajdits József könyvnyomdájában.

KÖZGAZDASÁG.

Pénzintézetek fuziója.

A Dunántúli parcellázó és finanszírozó bank folyó hó 27-én tartott rendkívüli közgyűlése egyhangulag elhatározta a Néptakarékpénztárral való egyesítést s Dr. Weisz Lajos részvényes indítványára jegyzőkönyvi elismerést nyilvánította a Néptakarékpénztárnak a fuzió feltételeinek megállapítása körül tanúsított méltányos és kourjans eljárásáért.

Folyó hó 28-án ugyan ezen ügyben a Néptakarékpénztár is rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az előterjesztett igazgatósági javaslatok egyhangulag elfogadtattak s a fuzió az általunk már közölt feltételek mellett elhatározott.

A Néptakarékpénztár közgyűlése folyamán a fuzióval, az alapítók felmérésével s a választmány szervezésével kapcsolatos alapszabálymódosítások is egyhangulag ejtettek meg.

A napirendre tűzött választások eredményeként az igazgatóság új tagjává közfelfüggetlés-al Keltz Sándor és kir. kamarás, palinai földbirtokos választott meg.

Az újonnan szervezett választmány tagjaivá megválasztottak: Ármuth Nánán, Böhm Jenő, Choma Odón (Leleeny), Fendler Hugó, Fischer Gédeon (Zalatárnok), Konold Frigyes, Póréus Antal, Seherz Richárd, Szmodiss Viktor (Gelse), Dr. Vajda Béla, Weisz Ernő, Dr. Weisz Lajos.

Végül Remete Géza indítványára Gellért Henrik ügyvezető igazgatónak a tranzakció lebonyolítása s az intézet fejlesztése körül kifejtett eredményes tevékenységéért a közgyűlés jegyzőkönyvi elismerését nyilvánította.

A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésen Remete Géza elnök bejelentette, hogy Rosenberg Richárd, aki az intézetnek alapítása óta érdemes igazgatósági tagja és helyettes elnöke volt, elköltözés folytán ezen utóbbi tisztségről lemondott.

Az így megválasztott helyettes elnöki tisztségre Keltz Sándor, és kir. kamarás választott meg.

A helyettes elnöki tisztségtől megvált Rosenberg Richárdnak ezen állásában kitejtett odaadó és buzgó tevékenységéért, az igazgatóság jegyzőkönyvi elismerését és köszönetét fejezte ki.

Az Adria Biztosító Társulat

idei közgyűlést — melyen az 1911. évről, a társulat alapítása óta 73-ik üléstevének zárózámadásait terjesztették elő — folyó évi április hó 23-án tartotta meg. Az igazgatóság üzleti jelentésének általános részéből kiemelendő, hogy a lefolyt év a biztosításra nézve rendkívül kedvezőtlenül alakult, folyományaképp annak a rendkívül nagy szárazságnak, mely az év legnagyobb részén át Európa majdnem valamennyi országában uralkodott. Egyebekben a zárózámadás a következő lényegesebb adatokat tartalmazza:

Az életbiztosítási (A) ágazatban 84,919,960 koronáról szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 72,570,714 korona tökéösszegről szólnak. A biztosítási állomány az üléstev végén kerek 503 millió korona biztosított tőkére és 1,147,298 korona biztosított évi járadékra rug Halál és elélési esetekben, valamint életjáradékok fűjében 9,834,228 korona fizetett ki. Az életbiztosító díjtartalék 1911. év végével 141,980,237 koronát, — illetve a viszontbiztosítók részének levonása után 130,317,539 koronát tett ki, az előző évhez képest tehát 8,661,915 korona többlet mutatkozik saját számlára.

Az elemi ágazatok (B) ágazataiban: a tűzbiztosítási ágazat díjbevétele 27,903,348 korona, szállítmánybiztosítás díjbevétele 3,415,047 korona, a betörés elleni biztosítások díjbevétele 697,298 korona. Viszontbiztosítási díjak fejében 14,299,355 korona adatott le. A kárfizetések 22,217,180 koronát, a viszontbiztosítók hányadának levonásával 12,116,666 koronát emésztettek fel. Az elemi ágazatok díjtartaléka összesen 20,593,614 koronát, illetve a viszontbiztosítás levonásával 11,411,560 koronát tesznek ki.

Az alapszabályszerű átutalások levonása után, beleszámítva a hivatalnokai kar nyereségrészesedését, az ekként fennmaradó nyereségegyenlegről a múlt évhez hasonló osztalék, azaz 160 korona került szószólásra minden új kibocsátású részvény után.

A társulat alapítókéje és különféle tartalékai az üléstev végén a következőképp alakulnak: teljesen befizetett alapítóké 10,000,000 korona, vagyontartalék 13,000,000 korona, árfolyamigazozási tartalék 1,472,023 korona, nettodíjtartalék 139,809,099 korona, nettokárfizetési tartalék 4,713,482 korona, összesen 169 millió korona. A nyugdíjpénztár és a társaság alkalmazottainak ellátási pénztára összesen 3,563,835 korona feletti rendelkezik.

Pótválasztás után a következő urak hívtattak meg a társaság választmányi tanácsába: Bethlen Pál gróf (Koloszvár), Brunner Armin dr. nagyiparos (Bécs), galgóczi Hetes Antal dr. ügyvéd (Budapest), Neurath Lajos, az Osztrák Hitelintézet igazgatója (Bécs) és van der Straten-Ponthoz Rudolf gróf (Weinern).

Irodalom.

* A Magyar Figyelő most megjelent II. évfolyamának 8. száma kitűnő rendkívül gazdag tartalmával, melyből kiemeljük Báliut Imre érdekes

cikkét a szerencsejátékokról, amely a bonyolódott kérdést nemzetgazdasági és társadalmi vonatkozásban tárgyalja, Reményi Antal tanulmányát: „A forradalmi mozgalom Kinában”, amely számos, nálunk ismeretlen adattal világítja meg a távol kelet eseményeit. Balcanicus „A Duna-Adria vasút”-ról nagyon figyelemreméltó nézeteket mond el, amelyek az álnévtű szerző mögött diplomaciánk egy kiváló tagjának személyét sejtetik. A szépirodalmi részben Móricz Zsigmond novelláját találjuk, Adorján Andor pedig folytatja nagy feltűnést keltő cikksorozatát, amely „Utazások Magyarországon a XIX. század első felében” címen egész új perspektívát nyit kultúr-történetünknek. A Feljegyzési Rovat ezuttal szokatlanul gazdag és elmés, polemikus és változatos cikkekkal gazdagítja a számot. Előfizetési ára negyedévre 6 Korona. Kiadóhivatal Budapest, VI kerület Andrassy-ut 10.

* **Magyar Lányok.** Lányos szülők számára talán a legnagyobb gond, hogy milyen olvasmányokat adjanak serdülő leánygyermekük kezébe. Minden szülő, aki szíven viseli fejlődő leányának lelki nevelését, a legnagyobb megnyugvással adhatja leánya kezébe a Magyar Lányok-at, Tutsek Anna kitűnő ifjusági lapját. A magyar leányvilágnak kedves szavú, okos, eleven barátnője ez az ujság, amely bájos történetekkel kedvelleti meg magát, szórakoztatva, szinte észrevétlenül vezeti be a jövőndő kis háziasszonyokat a háztartás ezer és ezer rejtelmibe és felvidítja őket. Java magyar írók, jeles tollu pedagógusok szólanak meg a Magyar Lányok-ban, hogy egyfelől szórakoztassák a magyar leányvilágot, másfelől pedig az otthon falai között is folytassák az iskola nevelő szerepét. Így azután a szépirodalmi részen kívül fellette becses és tanulságos részei a lapnak az ismeretterjesztő cikkek, a háztartás, kézimunka, női foglalkozások stb. körébe vágó rovatok, amelyek azután elszórakoztatják és emellett öves tanácsokkal látják el a jövőndő kis háziasszonyait. — Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal VI. Andrassy-ut 10. szám.

— **A Nap a magyar ujságírás szenzációja** Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstataálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braud Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Munkatársai: a magyar ujságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai ujságisiker: 155,000 példány naponként. Egy szám 4 fillér. Előfizetési ár: egy évre 16 korona, fél évre 8, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 f. Minden jó magyar fizessen elő A Napra!

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán pályázatot hirdet

egy tisztviselői és egy gyakornoki állásra

A tisztviselői állásra osakis olyan felső kereskedelmi iskolát végzett, hadmentes fiatal emberek pályázhatnak, akik legalább 2—3 évi pénzügyi gyakorlatot bírnak. Előnyben részesülnek, akik a német nyelvet tökéletesen bírják, gyors- és gépirásban jártasak. Javadalmazás megállapodás szerint, de legfeljebb 2200 korona.

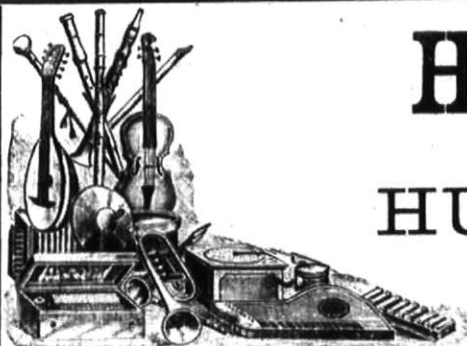
A gyakornoki állásra osakis kereskedelmi képzettséggel bíró fiatal emberek pályázhatnak. Előnyben részesülnek, kiknek pénzügyi, vagy más irodai gyakorlatuk van, gyors- és gépirásban jártasak. Fizetés megállapodás szerint.

Mindkét állás egy évi sikeres próbaidő után véglegesítették és június 1-re okvetlenül betöltendő.

Bizonyítványmásokkal felszerelt ajánlatok, a fizetési igények megjelölésével május hó 15-ig nyújtandók be.

Kelt Nagykanizsán, 1912, április 29.

AZ IGAZGATÓSÁG.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicsérélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonok: 1, 1-50, 2, 2-60, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7, 6, 1 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenecarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonok: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig — Nagybőgők: $\frac{1}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{2}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drbjá 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utanz. palisándfából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkuört: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 6, 64, 70 kor. — Bombardonok F: 60, 65, 72 kor. Bombardonok C vagy B, 110, 120, 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatilfából ujezást billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóffóták: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettek.

Fekete granatilfából, ujezást billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabronces és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kötjáratu fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drbjá 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háro uszoro: hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1 szám.

